

nr. 1-3028/2024
09122024

1-24140227-12-1-

SENTINȚĂ
În numele Legii

18 august 2025
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani),
Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător:
Grefier:

Alexandru Negru
Nicoleta Negru

Cu participarea

Acuzatorului de stat, procuror:

Grigore Clevadi, Vitalie Ivanov,
Tatiana Nadulișneac, Vasile Discuțu
Vadim Banaru, Dumitru Barbaroș

Apărătorul inculpatului, avocat

examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, în procedură generală, cauza penală de învinuire a lui:

Harcenco Natalia *****, născută la *****, IDNP *****, originară și cu domiciliul înregistrat în *****, moldoveancă de naționalitate, cetățeană a RM, divorțată, doi copii minori la întreținere, unul dintre care, cu grad de dizabilitate severă (f.d. 197 vol. VII), angajată în câmpul muncii în calitate de administrator „*****” SRL, studii medii, grade de invaliditate nu sunt stabilite, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat nu deține, în această cauză a fost reținută de la 20 octombrie 2022 ora 13:57 (f.d. 181 vol. VII) până la 21 octombrie 2022 (f.d. 200 vol. VII) anterior nejuducată,

de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. art. 30, 42 alin. (5), 45, 181² alin. (5) Cod penal al Republicii Moldova, a

CONSTATAT

Fapta constatată

1. **Natalia Harcenco**, a.n. *****, în perioada de timp cuprinsă între 23 iulie 2022 – 20 octombrie 2022, activând în calitate de președinte al organizației teritoriale Ștefan Vodă a Partidului Politic „Șor” (declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 19 iunie 2023 și radiat din Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 23 ianuarie 2024), fiind responsabilă de coordonarea activității organizației teritoriale din raionul Ștefan Vodă, știind că partidul politic este finanțat de grup criminal organizat, condus de fostul președinte al partidului, Ilan Șor, prin înțelegere prealabilă cu alte persoane anume cu șefa Departamentului de monitorizare și control al partidului, angajatele departamentului, responsabile de monitorizarea

activității oficiului teritorial Ștefan Vodă al partidului politic „Șor”, în complicitate cu vicepreședinții partidului, trezorierul partidului, precum și cu curierii responsabili de transportarea și repartizarea mijloacelor bănești către oficiul teritorial Ștefan Vodă, precum și alte persoane, prin încălcarea prevederilor art. 25 din Legea privind partidele politice nr. 294 din 21 decembrie 2007, prevederile art. 41 și art. 43 Cod Electoral nr. 1381-XIII din 21.11.97 (în vigoare la momentul săvârșirii faptei), pct. 26–37 ale Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4401 din 23 decembrie 2015 privind aprobarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, care interzic finanțarea partidelor politice din surse anonime, în interesul unor terți sau de către persoane juridice care au sediul peste hotarele Republicii Moldova, a contribuit, prin complicitate la acceptarea finanțării partidului politic „Șor”, prin prestarea de informații, servicii și acordarea de mijloace și instrumente, iar în acest sens a recepționat și transmis, prin canale de „Telegram” și alte mijloace de comunicare electronică, către angajatele Departamentului Monitorizare și Control al partidului „Șor”, Evghenia Guțul, Maria Rață și Cristina Galescu, liste de persoane mobilizate la proteste de către organizația teritorială Ștefan Vodă a Partidului Politic „Șor” și lista mijloacelor de transport implicate în transportul protestatarilor, poze cu imbarcarea acestora în mijloacele de transport, a organizat, prin darea de indicații activiștilor de partid, mobilizarea și transportul oamenilor tur-retur în zilele de protest, recepționarea banilor în proporții deosebit de mari în pungi și plicuri de la curieri, achitarea transportului și achitarea cu câte 400 lei/zi pentru fiecare protestatar, pentru participarea la protestele organizate de Partidul Politic „Șor” în fața instituțiilor publice din mun. Chișinău (Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală etc.). În vederea realizării acțiunilor sale infracționale, acționând cu aceleași intenții, aflându-se pe teritoriul raionului Ștefan Vodă, în perioada 23 iulie 2022 – 20 octombrie 2022, cunoscând despre faptul finanțării ilegale a partidului din partea grupului criminal organizat, condus de Ilan Șor, aflat în căutare, Natalia Harcenco a participat la organizarea următoarelor proteste:

- 1.I. la 24 iulie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 211 de persoane, fiind achitată suma de 62.520 de lei pentru transport tur-retur și 2.380 de lei pentru alimente;
- 1.II. la 23 august 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 356 de persoane, fiind achitată suma de 120.000 de lei pentru transportarea participanților la protest;
- 1.III. la 02 septembrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 596 de persoane, fiind achitată suma de 298.000 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur;
- 1.IV. la 09 septembrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 509 de persoane, fiind achitată suma de 314.373,84 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur;
- 1.V. la 18 septembrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 822 de persoane, fiind achitată suma de 492.005,92 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur;
- 1.VI. la 25 septembrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 140 de persoane, fiind achitată suma de 81.466 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur;
- 1.VII. la 02 octombrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 283 de persoane, fiind achitată suma de 169.437,44 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur;

1.VIII. la 09 octombrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 734 de persoane, fiind achitată suma de 435.243,52 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur;

1.IX. la 16 octombrie 2022 au fost transportate din raionul Ștefan Vodă la protest în mun. Chișinău 676 de persoane, fiind achitată suma de 404.724,12 de lei pentru remunerarea participanților la protest și achitarea transportului tur-retur.

În consecință, Natalia Harcenco, în calitate de președinte a oficiului teritorial Ștefan Vodă al Partidului Politic „Șor”, acționând în interesele formațiunii vizate, a acceptat cu bună știință, prin complicitate, finanțarea partidului politic din partea grupului criminal organizat condus de Ilan Șor, în sumă totală de 2.380.150,84 de lei. Aceste surse financiare ilicite, au fost integrate în activitatea și întreținerea partidului, în scopul promovării și realizării intereselor partidului pe arena politică din Republica Moldova, de obținere prin mijloace ilicite a puterii în stat.

Poziția părților în fața instanței de fond.

2. **Inculpata Natalia Harcenco** nu a recunoscut fapta imputată și, prevalându-se de dreptul său procesual, a refuzat să facă declarații. Totuși la etapa ultimului cuvânt, aceasta a relatat că a activat în cadrul Partidului Politic „Șor” începând cu luna ianuarie 2019, inițial în calitate de secretar. În luna august 2019, a fost numită președinte al organizației teritoriale, iar două luni mai târziu a obținut mandatul de consilier. Ea avea în cadrul partidului atribuții referitoare la organizarea adunărilor de partid, atragerea de noi membri și felicitarea acestora prin oferirea unor cadouri simbolice, precum biscuiți, miere și ceai. În cazul protestelor era contactată prin aplicația Telegram de către angajatele din cadrul Departamentului de monitorizare, care îi comunicau sarcina de a anunța președinții organizațiilor teritoriale primare despre locul și data de plecare spre proteste, specificându-se că transportul era organizat de către oficiul central. Ulterior, fiecare președinte urma să transmită numărul de persoane care vor participa din localitatea sa, iar aceste date erau comunicate înapoi angajatelor departamentului de monitorizare. Ea nu a primit bani, nu a distribuit sume în teritoriu și nu cunoaște dacă protestatarii au fost remunerați. Era întrebată de către oameni despre bani, însă răspundea că nu are cunoștință în acest sens. A fost un incident în care a fost apelată de o femeie din localitatea Ermoclia, care i-a comunicat că transportatorul are întrebări ce trebuie discutate personal. Ea nu cunoștea despre detaliile respective. În urma întâlnirii, transportatorul i-a spus că nu i-a fost achitat transportul. Ea nu înțelegea despre ce este vorba și l-a întrebat cu cine a discutat, iar acesta i-a răspuns că a vorbit cu Victor. L-a contactat telefonic pe Victor și i-a comunicat că transportatorul solicită 15.000 de lei, însă nu-și amintește ce i s-a răspuns. Ulterior, a transmis transportatorului numărul de telefon al unei angajate de la oficiul central, fără a mai avea cunoștință despre ce a urmat. Ea nu a colectat niciodată bani de la oameni pentru donații. Ea a primit salariul în plic: de fiecare dată când mergea la adunările organizate la oficiul central, după încheierea ședințelor, Nelli Parutenco îi transmitea câte 8.000 de lei în plic, în timp ce oficial primea un salariu de 700–800 de lei. S-a implicat în activitatea partidului prin faptul că, în acea perioadă, era atrasă de ideologia formațiunii. Ea este mamă singură a doi copii, pe care îi crește fără sprijin. În anul 2022, fiica sa se afla în perioada de recuperare, după o internare de opt luni în spital, în urma unui diagnostic oncologic, urmat de un tratament de un an și jumătate, perioadă în care a fost nevoită să procure medicamente. Tatăl copiilor are probleme cu alcoolul și nu a acordat niciodată careva sprijin. A menționat că susține poziția apărătorului său.

3. Apărătorul Dumitru Barbaroș a formulat două cereri. Prima cerere vizează încetarea procesului penal intentat împotriva Nataliei Harcenco. El a invocat caracterul ilegal al urmăririi

penale și nulitatea absolută a actelor procesuale întreprinse în afara cadrului procesual penal. Avocatul susține că în cauza nr. 2022790016, termenul urmăririi penale a fost stabilit până la 21 februarie 2022 și **nu a fost prelungit** ulterior. În cauzele conexe nr. 2022960198 și nr. 2022960199, termenele au expirat la 19 august 2022, fără prelungire. În lipsa prelungirii sau reluării legale a urmăririi penale, toate actele efectuate ulterior (recunoașterea ca bănuît, punerea sub învinuire, ridicări, percheziții, audieri de martori, ordonanțe etc.) sunt **lovite de nulitate absolute**.

4. A doua cerere are ca obiect **excluderea din materialele dosarului** a cinci înscrisuri oficiale provenite de la Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (scrisorile din 05.04.2022, 06.07.2022, 14.09.2022, 03.10.2022), pe motiv că acestea **nu întrunesc condițiile de admisibilitate a probelor** prevăzute de Codul de procedură penală. Apărarea argumentează că aceste documente conțin informații rezultate din **investigații sub acoperire**, efectuate în afara urmăririi penale și fără autorizarea procurorului, contrar art. 133–134 Cod de procedură penală. Întrucât nu au fost obținute cu respectarea exigențelor legii procesual-penale, aceste date nu pot constitui probe admisibile, fiind interzise de art. 94 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. În plus, se contestă legalitatea **ordonanțelor de recunoaștere a acestor înscrisuri în calitate de documente**, considerându-se că astfel s-a încercat camuflarea provenienței nelegale a probelor. Prin urmare, se solicită **excluderea scrisorilor menționate și a ordonanțelor de recunoaștere** din dosar, ca probe obținute cu încălcarea legii.

5. În cadrul dezbaterilor judiciare, apărătorul a reiterat argumentele formulate în cele două cereri. El a invocat nulitatea și inadmisibilitatea probelor obținute în afara termenilor stabiliți prin ordonanțele de fixare a termenului UP. A indicat că ordonanța de punere sub învinuire este nulă din aceleași motive. Scrisoările transmise de la Serviciul de Informații și Securitate nu sunt probe admisibile. La dosar nu sunt probe că Harcenco Natalia a încasat sume bănești în interesul PP Șor, pachetele cu bani ridicate nu erau destinate pentru OT Ștefan Vodă. În perioada de timp specificată în actul de acuzare nu a existat nici o campanie electorală, iar prin urmare nu se poate invoca aplicabilitatea art. 41 și 43 din Codul Electoral. Sarcina de a depune rapoarte financiare era a conducătorului și a trezorerului nu a inculpatei. Acumulare donațiilor și banilor era sarcina trezorerului și nu a lui Harcenco. La acea vreme aceste atribuții le exercita Tauber și Parutenco. Inculpata Harcenco nu poate fi subiect al infracțiunii incriminate. În faptele ei nu sunt întrunite elementele componenței de infracțiune stabilite de art. 181/2 alin. (5) CP. Președintele OT nu este organ executiv, nu are atribuții în vederea colectării mijloacelor bănești, aceasta era responsabilitatea Biroului permanent al Partidului. În sentința nr. 1-2787/23 din 31 martie 2025 este menționat expres că Lozovanu Irina era membră a BP Șor care era organ executiv în cadrul partidului. Harcenco nu are calitatea specială de subiect al infracțiunii. În faptele ei nu este întrunită latura obiectivă a infracțiunii deoarece nu era o campanie electorală, nu sunt probe că inculpata a accepta mijloace bănești și nu a avut careva atribuție cu achitățile. La dosar nu sunt probe că Harcenco Natalia ar fi dat indicații activiștilor și că ar fi mobilizat oameni și transport. Transportul era organizat de altă persoană. Nu sunt probe că Harcenco ar fi recepționat bani în pungi sau plicuri. Nu sunt probe că ar fi achitat câte 400 lei participanților la proteste precum și pentru transportul persoanelor la proteste. Transportul a fost gratuit, iar trezorerul trebuia să includă această informație în raport. Apelurile telefonice sunt interpretate nerezonabil de către acuzare, ele nu atestă că ea împărțea bani sau alte favoruri. Apărătorul a mai indicat că inculpata are doi copii minori la întreținere. Unul din ei suferă de o maladie gravă. Instanța urmează să țină cont nu doar de aspectele formale din dosar dar și de contextul real al vieții inculpatei Harcenco. Ea era nevoită să-și îngrijească copii fără nici un sprijin din partea

nimănui. Apărătorul a solicitat emiterea unei sentințe de achitare din motiv că în acțiunile inculpatei nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

6. În ședința de judecată, acuzatorul de stat a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatei Natalia Harcenco pentru săvârșirea infracțiunii incriminate, cu aplicarea unei pedepse de cinci ani de închisoare însoțită de pedeapsa complementară sub forma de privare de dreptul de a deveni membru al partidelor politice, de a participa la activități cu caracter politic, de a deține funcții publice și de a exercita activități în sfera publică pe un termen de cinci ani. Totodată, în temeiul art. 90 Cod penal, procurorul a solicitat **suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de trei ani**. De asemenea, acuzatorul de stat a cerut **dispunerea confiscării speciale** a contravalorii sumei de **2.380.150,84 de lei** din contul inculpatei, în beneficiul statului, ca mijloace bănești utilizate la săvârșirea infracțiunii, precum și **confiscarea telefonului mobil** în favoarea statului, ca bun utilizat la săvârșirea infracțiunii. Potrivit acuzatorului de stat, ansamblul probelor administrate confirmă în mod clar vinovăția inculpatei.

Probatoriul administrat în cadrul cercetării judiciare.

7. Cu toate că Natalia Harcenco nu a recunoscut acuzația formulată în rechizitoriu, existența faptei criminale și comiterea acesteia cu vinovăție de către acesta este demonstrată de aprecierea coroborată a următoarelor probe examinate nemijlocit în ședință de judecată:

7.1.Declarațiile date de martora Ana Popovcean, care în ședință de judecată din 16 ianuarie 2025 (f.d. 18-19 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că o cunoaște pe inculpată din toamna anului 2023. A menționat că nu se află în relație de rudenie sau alt tip de legătură cu aceasta. A relatat că a fost audiată anterior în faza de urmărire penală și că susține acele declarații, fără a dori să adauge sau să modifice ceva. A fost membră a Partidului Politic „Șor” începând cu toamna anului 2023, fără a deține vreo funcție în cadrul formațiunii. A participat la adunările de partid care se organizau la oficiul din Ștefan Vodă. La proteste a fost de trei ori: de două ori a plecat din satul Talmaza, iar o dată din Ștefan Vodă, toate deplasările având ca destinație Parlamentul Republicii Moldova, în Chișinău. Anunțurile privind plecările erau publicate pe internet, în special pe Facebook, unde era menționată ora la care urma să sosească autobuzul. Decizia de a participa a fost proprie. Ea nu a achitat nici o sumă pentru transport. Ea nu a primit bani pentru participarea la proteste. Cu ea la proteste au participat și alte persoane anume Natalia Bereu și Ina Belecui. Pe Natalia Harcenco o cunoaște pentru că aceasta era președinta organizației teritoriale a partidului și s-au întâlnit de două ori la adunările de partid de la Ștefan Vodă. Se mai cunosc dat fiind faptul că ambele au copii bolnavi de cancer și au fost internate în spital. Inculpata participa la întrunirile de partid, la adunările din Ștefan Vodă, în calitate de președinte al organizației teritoriale. Autobuzul venea în satul Talmaza, oprea, iar oamenii care doreau să meargă se urcau. Erau și șoferi străini, autobuze necunoscute. Transportul era special organizat pentru anumite ocazii nu era de rută. Nimeni nu le-a spus că trebuie să participe obligatoriu la proteste. Oricine dorea putea să urce în autobuz și să meargă la Chișinău. După ce coborau din autobuz, nimeni nu îi dirija sau ghida, ci urmau mulțimea, fiind clar pentru toți că protestul avea loc în fața Parlamentului. Ea personal cunoaștea puțin municipiul Chișinău. Autobuzul s-a oprit pe o stradă aflată mai sus de clădirea Parlamentului, iar ei s-au coborât și s-au deplasat la locul protestului, împreună cu ceilalți participanți. Ea știa că merge la protest, iar decizia de a merge în direcția Parlamentului a fost luată urmărind fluxul de oameni care se îndrepta într-acolo, precum și anunțurile publicate anterior care precizau locul protestului.

Relevante din cele comunicate de martor sunt aspectele referitoare la caracterul gratuit al transportului. Acesta era special organizat. Autobuzele veneau în localitate și preluau persoanele.

7.2. Declarațiile date de martorul Viorel Babilev, care în ședință de judecată din 22 ianuarie 2025 (f.d. 43-44 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a comunicat că pe Natalia Harcenco o cunoaște din oraș, însă nu a avut nicio tangență cu aceasta. A văzut-o pe un poster electoral în urmă cu aproximativ trei-patru ani, dar nu își amintește exact în ce context. Nu se află în relație de rudenie sau în alt gen de relație cu ea. A fost audiat anterior, la Procuratura Ștefan Vodă, în legătură cu un autoturism. El este proprietarul unui autobuz de model **Mercedes *******, cu numărul de înmatriculare *****. Autobuzul cu numărul ***** aparținea fratelui său, ***** Babilev, care a decedat în anul 2021. În anul 2022, a fost contactat telefonic de un bărbat, al cărui nume nu și-l amintește și al cărui număr de telefon nu l-a înregistrat, care l-a întrebat dacă are o rutieră disponibilă pentru a transporta persoane la un „miting” sau o „adunare”, fără a specifica exact unde, însă martorul a presupus că era vorba despre Chișinău.

7.3. Declarațiile date de martora Elena Chiriac, care în ședință de judecată din 22 ianuarie 2025 (f.d. 45-46 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a comunicat că inculpata îi este cunoscută din perioada anilor 2018–2019, însă nu poate indica cu exactitate momentul. A fost audiată anterior în faza de urmărire penală, iar declarațiile date atunci corespund adevărului și le susține în totalitate. A fost contactată telefonic de o doamnă, care vorbea în limba rusă, și care a rugat-o să participe la un „manifest”. Discuția a avut loc cu aproximativ doi-trei ani în urmă. I s-a solicitat acordul de a participa, iar ea a acceptat. A participat la unul sau două proteste în anii 2021–2022, inclusiv la un protest desfășurat în fața Parlamentului, în zona bulevardului Ștefan cel Mare, în Piața Marii Adunări Naționale. S-a deplasat din localitate cu un autobuz special organizat, urcând în autocar din satul Olănești și întorcându-se cu același mijloc de transport. Nu cunoaște identitatea șoferului și nici cine a organizat transportul. A precizat că nu a achitat nimic pentru transport. La protest împreună cu ea, au mai participat Valentin Deocheri și Eugeniu Svedov, Nadejda Ostafi și Elena Purcari. Nu ține minte dacă a întocmit o listă cu persoanele care urmau să participe la protest. Doamna cu care a discutat telefonic i-a comunicat unde trebuie să meargă la protest. Ea nu era în autocar și nu cunoaște cine este ea, dar s-a prezentat ca fiind de la oficiul central. Ea îi comunica telefonic unde trebuie să meargă. Acea persoană i-a cerut să întocmească lista persoanelor care participă la proteste. Lista a fost transmisă șoferului. Nu își amintește câte persoane se aflau în acel autocar, estimând un număr de aproximativ 18–20 persoane. Așa s-a întâmplat să întocmească anume ea lista. Alte persoane care să întocmească lista nu erau. A subliniat că nu au primit nicio sumă de bani pentru participarea la proteste. Deține în telefonul vechi numărul de telefon al inculpatei, însă în momentul în care a fost contactată pentru a merge la protest nu a fost sunată de către aceasta. A mai adăugat că, în timpul deplasării spre Chișinău, nu se afla nicio persoană în autocar care să le dea indicații privind ce să facă odată ajunse în capitală. La protest nu a văzut persoane cunoscute, în afară de cele din satul său, cu care a făcut deplasarea. A afirmat că nu a văzut-o pe Natalia Harcenco la protest și că nu cunoștea cine organiza acele manifestații.

Relevante din cele comunicate de martor sunt informațiile că ea a fost contactată telefonic de o persoană necunoscută care i-a solicitat să participe la un protest. Aceassta s-a prezentat din aparatul central al PP Șor. Aceași persoană i-a cerut să întocmească o listă cu participanții la protest, listă pe care a predat-o șoferului. Informația respective concordă cu

ideea că în teritoriu acționau persoane ce aveau responsabilități organizatorice, iar prezența listelor coroborează cu celelalte probe privind modul organizat al activității de finanțare ilegală organizată și de acceptare a acestora de către persoanele responsabile din partid. Informațiile oferite sprijină existența unei ierarhii funcționale.

7.4. Declarațiile date de martorul Oleg Bobu, care în ședință de judecată din 22 ianuarie 2025 (f.d. 45-46 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata îi este cunoscută de aproximativ doi ani. A menționat că a fost audiat anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile oferite atunci corespund adevărului, pe care le susține în totalitate, fără a dori să modifice sau să adauge ceva. El a fost contactat telefonic pentru a merge la un protest la Chișinău. L-a apelat un număr din Chișinău, iar persoana care l-a sunat s-a prezentat ca fiind din Chișinău. Aceasta i-a spus că, dacă dorește, poate merge la protest, însă martorul i-a răspuns că nu poate, deoarece se află la serviciu. A precizat că vocea era de femeie, dar că aceasta nu s-a prezentat cu numele. Ulterior, a înțeles de la alte persoane că apelul ar fi venit din partea Partidului „Șor”, însă nu cunoaște cine anume l-a telefonat. A subliniat că nu i s-a spus nimic despre vreo eventuală remunerare. Referitor la Natalia Harcenco, martorul a declarat că o cunoaște pentru că aceasta a fost consilier din partea Partidului „Șor” la Ștefan Vodă.

Informațiile relevante de proba nr. 7.4 conroborează cu cele relevante de proba 7.3.

7.5. Declarațiile date de martorul Ruslan Ceban, care în ședință de judecată din 22 ianuarie 2025 (f.d. 49-50 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata Natalia Harcenco îi este cunoscută din orașul Ștefan Vodă de aproximativ cinci-șase ani, fără a exista între ei vreo relație de rudenie. A menționat că a fost audiat anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile oferite atunci corespund adevărului, pe care le susține în totalitate, fără a dori să modifice sau să adauge ceva. El lucrează în calitate de șofer oficial pe ruta Ștefan Vodă–Chișinău, angajat la SRL „Sava Dea Trans”. Activează împreună cu un coleg de serviciu pe nume Victor (nu își amintește numele de familie), iar acesta l-a rugat să conducă un autobuz al său până la Chișinău. Victor i-a indicat de unde trebuie să preia pasagerii și unde să-i lase – din Ștefan Vodă, satul Crocmaz sau Olănești, spre Chișinău. În toamna anului 2022, Natalia nu i s-a adresat niciodată pentru a transporta persoane. Solicitarea a venit exclusiv din partea lui Victor. A menționat că a lăsat pasagerii în centrul municipiului Chișinău, în apropiere de monumentul Ștefan cel Mare, la două străzi mai sus, într-un loc unde se aflau și alte autobuze. Ulterior, i-a preluat tot din același loc pentru întoarcerea în localitate. A precizat că nu a primit nicio sumă de bani pentru acest serviciu, motivând că doar l-a ajutat pe Victor. Estimează că a transportat aproximativ 20 de persoane și nu cunoaște dacă acestea au fost remunerate pentru participarea la protest. I s-a transmis doar lista cu persoanele transportate, dar nu i s-a spus nimic în plus. A confirmat că Natalia Harcenco nu i-a solicitat să transporte persoane. Natalia Harcenco nu i s-a adresat niciodată în legătură cu transportul spre Chișinău și nici nu a auzit ca aceasta să se adreseze altor persoane pentru asemenea solicitări. A precizat că, atunci când a fost audiat la Ștefan Vodă, s-a prezentat singur, fără a fi însoțit de altcineva, și că declarațiile date procuraturii nu i-au fost dictate. Acestuia i-a fost prezentat procesul verbal de audiere de la etapa urmăririi penale (f.d. 36–38, vol. VII), iar martorul a confirmat că semnăturile și scrisul olograf îi aparțin. După citirea acestora, a declarat că ceea ce a spus în ședința de judecată corespunde adevărului și că nu a afirmat niciodată că Natalia Harcenco i-ar fi solicitat transportul de persoane. A mai relatat că, în timpul transportului, persoanelor li se oferea câte o sticlă de apă sau o prăjitură. Despre sumele de 400 de lei, martorul a arătat că a auzit doar din discuțiile pasagerilor din rutieră

și din ceea ce auzeau între șoferi. Rutiera **Mercedes ***** cu numărul DUX 834** îi aparține, dar că nu a transportat pasageri cu acest mijloc de transport. Pasagerii i-a transportat cu autobuzul care aparținea lui Victor, al cărui număr de înmatriculare nu și-l amintește. A subliniat că nu a văzut personal vreo persoană primind bani.

7.6.La etapa UP Ceban Ruslan fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a comunicat (f.d. 36-37 vol. VII) că în toamna anului 2022 Natalia Harcenco l-a întrebat dacă nu dorește să transporte persoane la protest spre mun. Chișinău, însă el a refuzat. A mai indicat că el a auzit prin localitate că cei care participau la proteste primeau câte 400 lei de persoană.

Martorul nu a putut da o explicație plauzibilă a motivului din care la etapa UP a comunicat că a fost contactat de Harcenco cu propunerea de a transporta persoane la protest spre mun. Chișinău. El doar a indicat că nu a nu a declarat niciodată așa ceva desi a confirmat că semnătura din procesul verbal îi aparține.

Contradicția între declarația dată în faza de urmărire penală în care se indică explicit contactul cu inculpata și cea dată în ședință, în care se neagă orice legătură cu aceasta nu este suficient explicată. Martorul recunoaște semnătura pe declarația anterioară și nu a afirmat că a fost presat la momentul audierii la etapa urmăririi penale, ceea ce întărește verosimilitatea afirmației inițiale. Informația relevantă inițial concordă cu alte informații relevate din probele din dosar. Din aceste considerente, a reținut ca veridică anume această informație. Potrivit jurisprudenței naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța este îndreptățită să valorifice o declarație anterioară în măsura în care aceasta este coroborată cu alte probe și nu există indicii temeinice că ar fi fost obținută în mod abuziv (cauza Doorson vs Olanda, § 77-78). Prima declarație a martorului, în care se menționează explicit contactul cu Natalia Harcenco și propunerea de remunerare pentru transport, nu poate fi ignorată. Dimpotrivă, aceasta se coroborează cu alte mijloace de probă administrate în cauză, listele de persoane, documentele electronice cu evidența protestatarilor și organizarea transportului din zona Ștefan Vodă, care demonstrează existența unui sistem de mobilizare, centralizat la nivelul organizației teritoriale a partidului.

Pe de o parte, faptul că a transportat persoane pe bază de liste, din mai multe localități, la un loc prestabilit în centrul Chișinăului, într-un context în care alți șoferi acționau similar, reflectă o organizare structurată și coordonată a transportului. Pe de altă parte, afirmațiile că nu a văzut bani, nu a fost plătit și nu știe cine anume coordona activitatea, sunt menite să minimalizeze gradul de implicare al celor implicați în transport.

7.7.Declarațiile date de martora Liudmila Ipatieva, care în ședință de judecată din 23 ianuarie 2025 (f.d. 53-55 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a comunicat că inculpata nu îi este cunoscută. A precizat că, din sala de ședință, cunoaște doar grefiera, iar familia Harcenco nu-i este cunoscută, ea cunoaște doar numele „Natalia”. Declarațiile oferite în faza de urmărire penală corespund adevărului, le susține integral și nu dorește să le modifice sau să adauge ceva. Ea a avut o înțelegere să transmită mijloace bănești unei persoane, una dintre acestea fiind Irina din Glodeni, în vederea asigurării transportului și alimentației persoanelor care veneau spre Chișinău în perioada 2020–2021. I s-a propus din partea unor cunoștințe să facă o binefacere adică să se deplaseze în unele raioane din partea de nord și să transmită mijloace bănești. A precizat că propunerea a venit din partea lui Veaceslav Bejenari, iar ea a acceptat. A declarat că primea banii fie de la Veaceslav Bejenari, fie de la Victor Guțuleac, care îi înmânau mijloacele bănești împreună cu listele persoanelor către care acestea trebuiau distribuite. În legătură cu destinația

sumelor, a precizat că, ulterior a înțeles că banii erau destinați pentru acoperirea cheltuielilor legate de transportul și alimentația protestatarilor din perioada august-septembrie 2020. Nu își amintește cu exactitate de câte ori a transportat bani, precizând că acest aspect este consemnat în dosar. Traseele și raioanele se schimbau constant. Nu poate spune dacă mai mult de 10 ori, nu era o înțelegere fixă și nu a ținut evidență. A menționat că a fost în raioane din nordul țării. Unele se schimbau. În altele mergea mereu printre care Fălești, Drochia, Edineț, Glodeni și Rîșcani. A fost pusă în situația de a plasa bani în plicuri, iar sumele variau între 1.000 și 20.000 de lei, fără să își amintească cu precizie cea mai mică sau cea mai mare sumă. A explicat că, în perioada reținerii și audierii, amintirile ei erau mai proaspete. Întrebată pentru ce manifestații transmitea banii, a declarat că era vorba despre proteste pașnice organizate de Partidul „Șor”, care afirma că își finanțează activitatea din fonduri proprii. A menționat că în activitatea de distribuire a banilor cunoștea implicarea a trei persoane: ea, domnul Veaceslav și domnul Ruslan. Cu privire la raioanele pentru care era responsabil Veaceslav, a indicat tot zona de nord (ex. Bălți, Florești), dar nu își amintește exact. A arătat că ea se ocupa doar de raioanele din nord, iar de sud se ocupa Ruslan. La întrebările apărătorului, martora a declarat că a fost reținută dimineața, în jurul orei 7:00, și eliberată în aceeași zi, seara, în jurul orei 21:00. A dat declarații în sediul Procuraturii CNA, în prezența avocatului și a procurorului. A arătat că nu i s-a spus că va fi eliberată dacă va face declarații, dar a considerat că este mai bine să coopereze, întrucât este mamă singură și copilul urma să fie preluat de autorități în lipsa sa. A menționat că nu are legături cu Partidul „Șor”, nu a avut vreo înțelegere cu acesta și nu are nimic de ascuns. A declarat că nu i s-a cerut să facă declarații neconforme cu realitatea și că a decis să spună adevărul pentru binele ei. A adăugat că ofițerii s-au comportat foarte bine și că i-au fost respectate toate drepturile, inclusiv dreptul la apărare, întrucât percheziția din automobilul său a fost efectuată după sosirea avocatului. Întrebată dacă a fost în raionul Ștefan Vodă pentru a transmite bani, martora a declarat că nu își amintește dacă a fost în Ștefan Vodă sau Căușeni, pe care le încurcă. A confirmat că a fost audiată în săptămâna precedentă tot în calitate de martor, într-un alt proces. Referitor la sursa banilor, a declarat că i s-a spus de către domnul Guțuleac că provin de la Ilan Șor, iar în aceeași zi a văzut pe ecranul din Chișinău, de pe bd. Ștefan cel Mare, că protestele sunt finanțate de acesta. A menționat că nu i s-a spus în mod expres care este scopul banilor, dar a dedus singură. Întrebată de procuror dacă banii i-au fost înmânați sau i-a ridicat personal de la sediul Partidului „Șor” din Orhei, martora a spus că a fost, probabil, la acel sediu și că a primit banii de la o domnișoară. Ulterior, în același sediu, a repartizat bani pentru acoperirea cheltuielilor legate de salarii, chirie și internet ale președinților de organizații teritoriale, însă nu i-a transportat în raioane și nu i-a pus în plicuri. În celelalte cazuri, banii îi erau înmânați de persoane despre care nu știa dacă aveau sau nu vreo afiliere politică. Întrebată de avocat care era adresa sediului partidului, a spus că nu își amintește exact, dar că acesta se afla în Orhei.

7.8. La etapa urmăririi penale (f.d. 108 -110 vol. VI) același martor a comunicat că în una din serile în care a fost la apartamentul lui Veaceslav Bejenari, unde se făcea repartizarea banilor pe raioane, a observat că erau repartizați bani pentru toate raioanele inclusive pentru cele din Sud. Atunci a aflat că responsabil de repartizarea spre SUD este o persoană pe nume Ruslan.

Relevant din cele comunicate de martor este faptul că în cadrul PP Șor erau persoane responsabile de distribuirea banilor cash pentru finanțarea activităților partidului, inclusive pentru proteste. Despre acest fapt cunoșteau persoanele implicate în activitatea partidului. Acestea erau remunerate din aceste mijloace. Erau personae responsabile pe diferite zone ale țării și anume nord sud și centru. Martora a relatat detalii relevante despre transmiterea sumelor de bani în plicuri în raioanele din nordul țării, pentru organizarea transportului și

alimentației participanților la proteste. A indicat ca sursă a fondurilor persoane precum Bejenari și Guțuleac, iar ca beneficiar final, protestatarii coordonați de organizațiile teritoriale. Deși nu o identifică pe inculpată, mențiunile privind amploarea rețelei și organizarea logistică a acțiunilor susțin contextul factual în care Natalia Harcenco activa în teritoriul său.

7.9. Declarațiile date de martorul Veaceslav Bejenari, care în ședință de judecată din 23 ianuarie 2025 (f.d. 56-57 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că persoana Natalia Harcenco nu îi este cunoscută. A precizat că nu cunoaște pe nimeni dintre cei prezenți în sala de ședință și că nu se află în nicio relație de rudenie sau de altă natură cu inculpata. A arătat că a fost audiat anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile oferite atunci corespund adevărului, pe care le susține integral, fără a dori să le modifice sau să adauge ceva. Martorul a explicat că în perioada august–octombrie 2022, a transmis personal sume de bani unor persoane care se ocupau de organizarea protestelor desfășurate în acea perioadă. A precizat că banii erau destinați exclusiv pentru achitarea transportului și pentru alimentația participanților, fără a cunoaște alte detalii concrete despre calitatea celor implicați. Nu știa dacă respectivele persoane făceau parte din Partidul „Șor”, întrucât nu i-au fost prezentate documente. A afirmat că nu a avut nicio legătură cu partidul, ci doar cu anumite persoane cărora le transmitea banii. A menționat că mijloacele bănești le primea de la o persoană necunoscută, cu care se înțelegea prin intermediul lui Victor Guțuleac. A explicat că a ajuns să se implice în această activitate întrucât i s-a comunicat că transmiterea banilor nu presupune niciun risc, că banii sunt legali și aparțin lui Ilan Șor. A considerat că se poate implica, mai ales că Guțuleac, era un prieten foarte bun de al lui. Martorul a precizat că prima solicitare de implicare a venit în urma unei discuții cu Guțuleac, care l-a întrebat dacă îl poate ajuta. El a spus că poate și că aceasta a fost o propunere, nu o obligație. A relatat că procedura era următoarea: Victor Guțuleac îi comunica o adresă la care trebuia să se deplaseze, urmând ca o persoană necunoscută să se apropie de el și să-i transmită o geantă cu bani. A evitat să întrebe cine este acea persoană sau alte detalii. După primirea banilor, martorul a declarat că, potrivit unei liste, repartiza sumele în mai multe pachete, pe raioane, fiind responsabil pentru distribuirea banilor în mai multe teritorii, așa cum relatase și în declarația dată în faza urmăririi penale. La întrebările procurorului, Veaceslav Bejenari a indicat că printre celelalte persoane implicate în distribuirea banilor se aflau Liudmila Ipatieva și o persoană pe nume Ruslan (nu își amintește familia). El era responsabil de raioanele Telenești, Sîngerei, Bălți, Soroca, Florești, Criuleni și Dubăsari. Pentru raionul Ștefan Vodă, responsabil era Ruslan. Referitor la sumele transmise, martorul a declarat că acestea variau în funcție de necesitățile de transport, respectiv în funcție de câte autobuze urmau să fie implicate și câte persoane trebuiau transportate. A estimat că sumele totale se ridicau la ordinul milioanelei de lei - două, patru milioane, dar nu își amintește exact valorile. În legătură cu persoanele din raioane care primeau banii, martorul a precizat că nu le cunoștea funcțiile și că știa doar prenumele lor și avea numărul de contact. Nu știa dacă aceștia erau președinți de organizații teritoriale, dar se vorbea că erau persoane responsabile pe raioane. La întrebările avocatului, martorul a recunoscut că nu și-a pus problema provenienței banilor, întrucât i s-a comunicat că aparțin lui Ilan Șor, despre care știa că este un om foarte bogat, cu activități legale în Republica Moldova și în afara țării. Din acest motiv a considerat că nu există motive de suspiciune. A confirmat că sumele de ordinul milioanelei de lei erau destinate pentru întreaga țară. Întrebat dacă i s-a comunicat în mod expres că banii sunt destinați pentru transportul persoanelor, a răspuns afirmativ. I se transmitea ce sumă urma să fie alocată pentru transport și ce sumă pentru participanți, pe baza unei liste care indica

repartizarea pe raioane. A precizat că întreaga comunicare privind banii se făcea prin Victor Guțuleac, fără a cunoaște sursa exactă a informațiilor pe care acesta le deținea.

Relevante din cele comunicate de martor sunt următoarele aspecte. Pe filiera PP Șor se transmiteau mijloace bănești spre reprezentanții teritoriali și spre alte persoane din diverse raioane pentru acoperirea cheltuielilor legate de proteste, transport, alimentare etc. Asemenea mijloace se transmiteau și pentru raionul Ștefan Vodă. De transmiterea banilor spre acest raion era responsabilă o persoană pe nume Ruslan. Banii erau destinați unor lideri locali de partid. El nu poate spune exact cine erau aceștia deoarece avea doar prenume și numere de contact. Banii proveneau de la Victor Guțuleac, iar atribuțiile sale constau în împărțirea acestora pe raioane. Aceste informații concordă cu informațiile relevate de probele 7.6-7.8. Astfel se atestă un mecanism de finanțare centralizat, în care organizațiile teritoriale erau verigi esențiale.

7.10. Declarațiile date de Pavel Postica, care în ședință de judecată din 04 februarie 2025 (f.d. 64-67 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a comunicat că așa persoană ca Natalia Harcenco nu îi este cunoscută și că nu cunoaște pe nimeni din sala de ședință. A precizat că nu se află în nicio relație de rudenie sau alt gen de relație cu inculpata. Martorul a relatat că a fost audiat în faza de urmărire penală, iar declarațiile oferite atunci corespund adevărului, le susține în integralitate și nu dorește să modifice sau să adauge nimic. A indicat că a fost audiat în calitate de specialist, în legătură cu presupusa finanțare ilegală a Partidului Politic „Șor”, în contextul în care, la data faptelor investigate, deținea funcția de vicepreședinte al Comisiei Electorale Centrale și era responsabil de domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. A răspuns organelor de urmărire penală atât cu privire la regulile generale de finanțare a partidelor, cât și cu privire la situațiile concrete de finanțare ilegală, în contextul campaniei electorale parțiale din municipiul Bălți din toamna anului 2021 și primăvara anului 2022. De asemenea, a fost întrebat cu privire la depunerea rapoartelor financiare aferente anului 2022 și a comunicat că partidul politic nu a prezentat raportul financiar pentru semestrul II al aceluși an. În procesul-verbal de audiere, a declarat în mod detaliat aspectele asupra cărora a fost întrebat, cu referire exactă la hotărârile CEC, în calitate de acte administrative. Întrebat de procuror dacă rapoartele se depun anual, martorul a explicat că rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice la moment se depun de două ori pe an pentru fiecare semestru și există și o obligație de raportare anuală. În anul 2022, raportul pentru primul semestru trebuia depus până la data de 15 iulie, iar raportul totalizator anual până la 31 martie. Referitor la campaniile electorale, a menționat că partidele sunt obligate să depună rapoarte săptămânale. În cazul în care un partid politic nu depune raportul, legea prevede că toate veniturile și cheltuielile acestuia trebuie incluse în raportul privind gestiunea financiară, iar neprezentarea acestuia atrage răspundere contravențională sau penală, în funcție de proporțiile sumei nedeclarate. La întrebările apărătorului, martorul a precizat că responsabilitatea privind depunerea rapoartelor financiare revine conducătorului partidului și trezorerului. În cazul Partidului „Șor”, în anul 2022, responsabilitatea îi revenea doamnei Marina Tauber și trezorerului Neli Parutenco. A menționat că CEC nu ține evidența persoanelor cu funcții de conducere în partide. Potrivit legii, această evidență este responsabilitatea exclusivă a partidelor. La Agenția Servicii Publice se înregistrează doar conducătorul și persoanele din organele de conducere, care au obligația de a depune declarații de avere și interese. CEC duce gestiunea trezorerului care îi confirmă prin hotărâre. În ceea ce privește perioada 2019–2022, martorul a arătat că Partidul Politic „Șor” a depus rapoarte financiare pentru o parte dintre semestre, însă pentru semestrul II al anului 2022

raportul nu a fost prezentat. A explicat că în aceste rapoarte trebuie incluse toate veniturile și cheltuielile partidului, indiferent de natura lor, inclusiv donațiile efectuate sub orice formă și serviciile oferite în favoarea partidului. Conform legii, conducătorul partidului și trezorerierul răspund de gestiunea financiară a partidului politic. Întrebat dacă președinții oficiilor teritoriale au atribuții financiare, martorul a explicat că acest lucru depinde de structura organizatorică și regulile interne a partidului. Conform legii contabilității, dacă la anumite subdiviziuni sunt reguli interne care prevăd și obligă responsabilitatea financiară a persoanelor în teritoriu, atunci ele au o anumită responsabilitate. Sunt partide politice care încredințează partidelor din teritoriu colectarea donațiilor și cotizațiilor. Ei contrasemnează acele declarații care sunt obligatorii pentru colectarea acestor venituri și le prezintă trezorerierului. Pot fi împuternicite să colecteze cotizații sau donații, caz în care au responsabilități financiare. Aceste sume trebuie raportate către trezorerierul partidului, iar președinții din teritoriu pot semna documentele justificative. La întrebarea dacă aceste reguli se conțin în statut și acte interne, martorul a precizat că cel mai probabil în dispoziție, în ordine semnate în cadrul partidelor. Referitor la desfășurarea protestelor, martorul a declarat că, potrivit legii, partidele politice au dreptul să organizeze activități publice, inclusiv proteste. Cu privire la eventualele interdicții, martorul a precizat că, în cazul în care activitatea partidului este limitată printr-o decizie legală, acesta nu are dreptul să desfășoare activități politice. Ei trebuie să respecte prevederile Legii nr. 26 și reglementările în materie de finanțare, toate cheltuielile suportate de partid sau efectuate în interesul acestuia urmând a fi reflectate în rapoartele privind gestiunea financiară. Întrebat dacă un partid politic este în drept să îndemne persoanele să se prezinte într-un anumit loc și la o anumită dată, martorul a declarat că partidele politice sunt în drept să-și desfășoare activitatea în mod liber, atât timp cât nu încalcă prevederile legale, fiind în drept să facă apeluri publice. Întrebat dacă partidul politic poate organiza transportarea persoanelor și să suporte aceste cheltuieli, martorul a confirmat că da, astfel de cheltuieli sunt prevăzute în raportul privind gestiunea financiară, în linii distincte. Partidul este în drept să închirieze transport, dar acesta trebuie evaluat la prețul de piață și reflectat în raport. La întrebările procurorului privind protestele organizate de Partidul Politic „Șor” în perioada iulie–octombrie 2022 și eventuala depunere a rapoartelor financiare aferente acestor cheltuieli, martorul a menționat că, din câte își amintește, raportul pentru a doua jumătate a anului 2022 nu a fost depus integral. La întrebările avocatului, martorul a declarat că un partid politic nu are dreptul să efectueze plăți în numerar. Toate tranzacțiile trebuie să fie efectuate exclusiv prin virament bancar, din contul partidului. Chiar și în cazul în care liderul partidului dorește să susțină financiar acțiunile formațiunii, sumele trebuie mai întâi vărsate în contul partidului și ulterior utilizate în baza documentelor justificative, contractelor, estimărilor la prețul de piață și reflectate în raportul financiar. Singurele venituri care pot fi încasate în numerar sunt donațiile și cotizațiile. Întrebat cum poate gestiona activitatea un partid politic în lipsa unui cont bancar, martorul a relatat că această practică a fost urmată de Partidul „Șor” în perioada 2021–2022. Toate donațiile au fost înregistrate sub formă de servicii sau donații nemateriale, evaluate și incluse în raportul financiar. Această modalitate permite partidului să nu declare sau să evalueze la prețul de piață așa cum crede el. Martorul a dat exemplul alegerilor locale din Bălți, când aceeași scenă a fost utilizată în turul I și în turul II, dar evaluată la prețuri diferite pentru a minimiza prețul de piață pentru că fiecare partid politic are un plafon care poate fi suportat în campania electorală. Întrebat cât timp Partidul „Șor” nu a dispus de cont bancar, martorul a precizat că aproximativ din 2021, ultimul raport fiind depus în vara anului 2022. Referitor la eventuala anexare a refuzurilor de deservire din partea instituțiilor financiare, martorul a menționat că dacă nu greșește Partidul „Șor” a avut un cont deschis la

„Victoriabank”, dar banca a reziliat contractul. Ulterior, partidul urma să se adreseze altor bănci, dar martorul nu cunoaște dacă acest lucru a avut loc. În contextul alegerilor pentru funcția de bașcan al Găgăuziei din vara anului 2022, Partidul „Șor” și candidatul Evghenia Guțul au reușit să deschidă un cont bancar, însă martorul nu își amintește la care instituție. A explicat că, tehnic vorbind, un partid politic are dreptul să-și desfășoare activitatea după cum consideră de cuviință. Regula este că toate cheltuielile suportate trebuie reflectate în raportul financiar. În cazurile în care partidul nu reușește să mobilizeze voluntari pentru proteste, au existat situații în care s-a recurs la remunerarea participanților. Întrebat cine stabilește plafonul de cheltuieli și în funcție de ce criterii, martorul a explicat că plafonul anual este stabilit prin legea cu privire la partide politice, fiind determinat ca un procent (0,1% sau 0,2%) din veniturile prevăzute în bugetul de stat. Formula se aplică anual, în funcție de legea bugetului adoptată pentru anul respectiv. În cazul alegerilor locale, plafonul general se repartizează proporțional în funcție de numărul total de alegători din fiecare circumscripție electorală, stabilindu-se un coeficient. Potrivit martorului, acest coeficient a variat, în perioada 2021–2023, de la circa 19 lei la peste 20 de lei.

Relevante sunt informațiile care contribuie la înțelegerea contextului general și al modului de finanțare a partidelor, precum și a regulilor legale incidente. Toate cheltuielile suportate de partid, inclusiv închirierea transportului, remunerarea participanților sau oferirea de produse trebuie justificate prin documente contabile și raportate în mod transparent în evidența financiară oficială. Un partid nu poate efectua plăți în numerar, decât în limita donațiilor și cotizațiilor, iar orice sumă cheltuită trebuie să treacă prin contul bancar al partidului și să fie justificată la prețul pieței. Partidul „Șor” nu a dispus de un cont bancar activ în perioada relevantă și a utilizat o schemă prin care donațiile și serviciile erau reflectate ca donații nemateriale, ceea ce constituie un mecanism de finanțare nedeclarată sau ocolirea plafonului legal. Răspunderea directă pentru raportarea cheltuielilor revine conducătorului partidului și trezorierului, dar președinții organizațiilor teritoriale pot fi implicați în colectarea fondurilor, în semnarea documentelor justificative și în gestionarea directă a unor activități dacă sunt împuterniciți intern de partid.

Acest aspect are o conotație specifică în condițiile în care probele administrate în dosar demonstrează că Natalia Harcenco, în calitate de președintă a organizației teritoriale Ștefan Vodă, a coordonat mobilizarea și transportarea protestatarilor. Or, potrivit reglementărilor contabile, astfel de atribuții pot fi conferite de conducerea centrală prin dispoziții interne, ceea ce nu exclude înțelegerea de către executanți a rolului lor în realizarea planului de ansamblu, mai ales în contextul constatării unui mecanism paralel de finanțare ilegală, care funcționa inclusiv datorită implicării liderilor din teritoriu.

7.11. Declarațiile date de martorul Cristina Gălescu, care în ședință de judecată din 04 februarie 2025 (f.d. 68-72 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata îi este cunoscută din perioada anilor 2019–2020, în contextul activității desfășurate în cadrul Partidului Politic „Șor”, precizând că nu sunt în relații de rudenie sau alt gen de relație personală. Martora a menționat că a fost audiată anterior la etapa urmăririi penale, declarațiile sale corespund adevărului, fără a dori să le modifice sau să adauge ceva. Ea a relatat că a activat în cadrul Partidului „Șor” din luna august 2018, în diferite funcții. După organizarea unui protest de amploare în luna iulie 2022 în Piața Marii Adunări Naționale, a existat o perioadă de pauză în activitatea structurii centrale a partidului. Ulterior, la începutul lunii august, a fost contactată telefonic prin aplicația Signal de către Tudor Balițchi, care i-a propus să preia funcția de conducător al Departamentului Monitorizare, Planificare și Control din cadrul oficiului central al

partidului, motivând că toți conducătorii de departamente fuseseră nevoiți să părăsească țara. I s-a propus să preia funcția întrucât avea vechime în partid și cunoștea președinții organizațiilor teritoriale. În subordinea sa activau opt persoane, dintre care șase erau deja angajate (Iana Raițaia, Guțul Eugenia, Elena Garabajac, Cornelia Brașovschi, Ala Beșliu), iar două au fost aduse de ea (Natalia Onica și Maria Rață). Ulterior, în luna septembrie, în departament a fost inclusă și Svetlana Țurcan. Fiecare dintre aceste persoane avea în responsabilitate mai multe raioane. Eugenia Guțul a fost ulterior transferată la un alt etaj, în alt departament. Popan era responsabilă de municipiul Chișinău, iar celelalte persoane, inclusiv martora, monitorizau activitatea organizațiilor teritoriale din întreaga țară. Sarcina principală a acestora era monitorizarea activității organizațiilor, iar ea avea rolul de intermediere. Conducătorul său era Tudor Balițchi. La un anumit moment, a fost telefonată și i s-a comunicat că va primi un pachet cu telefoane mobile în care era instalată aplicația Bria. I s-a solicitat ca, în cadrul unei ședințe desfășurate la Primăria Orhei, să transmită aceste telefoane unei persoane pe nume Victor. Martora a precizat că l-a văzut pentru prima dată pe acest domn în cadrul acelei ședințe. Potrivit instrucțiunilor primite, telefoanele urmau să fie distribuite președinților organizațiilor teritoriale, iar persoana respectivă era responsabilă de a le explica modul de funcționare al aplicației. Prin intermediul acestor telefoane, președinții organizațiilor teritoriale aveau legătură directă cu Ilan Șor. Departamentul condus de martoră avea responsabilitatea de a informa raioanele și președinții despre protestele planificate, inclusiv data și locația acestora. Totodată, departamentul monitoriza activitatea din teritoriu, cum ar fi desfășurarea adunărilor generale, a conferințelor, și se ocupa de gestionarea speakerilor trimiși în teritoriu, care discutau cu membrii partidului și transmiteau anumite mesaje, inclusiv privind proiectele de lege susținute sau respinse în Parlament. Martora a confirmat că și ea deținea un telefon cu aplicația Bria, prin intermediul căruia era contactată de Tudor Balițchi, care îi comunica data protestului. Ulterior, martora convoca o ședință cu managerii departamentului, le transmitea informația, și anunțau președinții. La rândul lor, președinții organizau adunări în fiecare localitate și motivau membrii să participe la proteste. Referitor la aspectul financiar, martora a declarat că, în perioada în care a activat în funcția respectivă, nu se discutau subiecte referitoare la motivarea sau plata participanților. Membrii departamentului nu erau informați despre așa ceva. Activitatea lor se concentra exclusiv pe organizarea și mobilizarea structurilor din fiecare raion. La întrebările procurorului, martora a precizat că președintele unei organizații teritoriale avea rolul de a motiva structurile de partid, președinții organizațiilor primare și membrii de partid, să participe la protestele organizate în Chișinău, precum și să invite alți participanți. De asemenea, aceștia erau responsabili de fiecare persoană care participa efectiv la protest și, împreună cu departamentul coordonat de martoră, asigurau ca persoanele transportate la Chișinău să revină în siguranță în localitatea de origine. În ziua protestului, președinții transmiteau managerilor din departament informația privind numărul de persoane care participau, iar fiecare mijloc de transport era monitorizat. Datele colectate erau incluse într-un tabel, care ulterior era transmis lui Tudor Balițchi. Referitor la întrebarea privind remunerarea conducătorilor auto, martora a precizat că nu cunoaște nimic despre acest subiect. A menționat că președinții organizațiilor teritoriale dispuneau de telefoane speciale prin care comunicau direct cu Ilan Șor, în timp ce membrii departamentului aveau alte responsabilități. Natalia Harcenco era președintă a Organizației teritoriale Ștefan Vodă. În cadrul partidului și structura ierarhică, în cadrul stafului central al partidului, angajarea se făcea oficial doar pe o fracțiune de unitate, iar restul remunerației era oferit în numerar sub formă de motivare. Din momentul în care a început activitatea în luna august, salariile erau diferențiate, fiecare manager având o înțelegere proprie cu Tudor Balițchi. Fiecare dintre aceștia trecea un interviu personal cu

Balițchi, iar unele persoane primeau câte 15.000 de lei, altele 20.000 de lei. În luna septembrie, din cauza stresului legat de activitate, salariile au fost majorate, unii primeau 20.000 de lei, alții 25.000 sau chiar 30.000 de lei. În luna octombrie, salariile au fost din nou mărite. Aceste sume nu erau achitate oficial, ci erau bani transmiși în plicuri, ca formă de motivare din partea lui Ilan Șor. Întrebată cum erau remunerați președinții organizațiilor teritoriale, martora a răspuns că nu cunoaște acest aspect. Referitor la ierarhia din cadrul partidului, martora a declarat că la vârf se afla președintele Ilan Șor, iar consilierul său personal era Tudor Balițchi. Următorul în ierarhie era Vitalie Balinschi, responsabil de organizațiile teritoriale din raioane. Mariana Tauber, în calitate de vicepreședinte, era responsabilă de municipiul Chișinău și municipiul Orhei, iar după alegerile din Bălți, și de municipiul Bălți. De asemenea, vicepreședintă era și Reghina Apostolova, responsabilă de fracțiunea din Parlament. În subordinea lui Tudor Balițchi se aflau Departamentul Planificare, Monitorizare și Control, precum și Departamentul Financiar. Organizațiile teritoriale se subordonau atât Departamentului Planificare, Monitorizare și Control, cât și lui Vitalie Balinschi. Întrebată dacă persoanele care participau la proteste erau remunerate, martora a declarat că, personal, în calitate de președintă a organizației teritoriale și coordonatoare pe sectorul Buiucani în luna iulie 2022, a organizat proteste împreună cu echipa sa și a motivat oamenii să participe, însă nu a achitat niciun leu. Ulterior, când a fost numită în funcția de conducere a departamentului, Tudor Balițchi i-a comunicat că responsabilitatea acestui departament era strict legată de partea organizatorică și de stocarea informației. I s-a indicat expres că, dacă apar discuții în mass-media sau în structurile interne legate de plăți, acestea nu țin de competența departamentului. Prin urmare, persoanele din teritoriu nu discutau astfel de subiecte cu membrii departamentului. Dacă se făceau plăți, ea le auzea la fel ca și ceilalți din surse oficiale sau discuții ulterioare. În unele cazuri, fetele din departament o întrebau, iar ea le răspundea că departamentul nu cunoaște nimic despre asemenea plăți. Întrebată dacă a întâlnit personal situații în care cineva să îi spună că suma de bani primită este insuficientă sau că au apărut divergențe privind repartizarea banilor, martora a precizat că, în cadrul ședințelor, s-a reiterat că departamentul răspunde doar de partea organizatorică. Președinții organizațiilor teritoriale erau informați în acest sens. Fetele din departament comunicau direct cu președinții, iar informația adunată de ele era transmisă martorei și stocată. În cadrul ședințelor interne se discutau aspectele legate de ce se întâmpla în teritoriu. Atunci când, în timpul unei convorbiri telefonice, apărea vreo discuție despre finanțe, fetele din departament precizau imediat că nu cunosc nimic despre acest subiect, iar discuția se încheia. Aceasta a fost o perioadă scurtă. Întrebată dacă a fost sesizată personal că ar exista astfel de probleme, a răspuns că președinții nu i-au comunicat niciodată despre asemenea aspecte. Cu privire la manifestațiile organizate în perioada august–octombrie 2022, martora a declarat că acestea au fost inițiate de către președintele partidului Șor, la inițiativa lui Ilan Șor. Prin intermediul structurii interne, era anunțată organizarea protestelor și se solicita participarea persoanelor din teritoriu. Departamentul condus de martoră monitoriza ca persoanele să ajungă la proteste, iar toată informația era stocată în tabele pe platforma Drive. Informația era ulterior transmisă lui Tudor Balițchi în format de imagine, prin aplicația Signal. Martora a precizat că exista un tabel comun pe care fetele din departament îl completau, iar ea efectua un screenshot pe care îl expedia conducerii. Întrebată câte persoane au participat la proteste din raionul Ștefan Vodă, martora a spus că nu își amintește exact, însă, la audierea anterioară, i s-a arătat tabelul și a confirmat cifrele, fiind vorba de peste o mie de persoane. La întrebările apărătorului, martora a menționat că, atunci când a fost audiată, i s-a prezentat un document constând în capturi de ecran din calculator, conținând mapa de pe discul Drive în care lucrau toți membrii departamentului.

Datele vizate proveneau dintr-un tabel Excel completat de subalternele sale, cifrele fiindu-i cunoscute. Întrebată dacă în cadrul partidului se ofereau membrilor cadouri, martora a confirmat că exista un proiect inițiat de Ilan Șor privind felicitarea membrilor cu ocazia zilei de naștere, responsabilitatea revenind organizațiilor teritoriale. Cadourile proveneau din partea unei asociații obștești, cel mai probabil „Asociația Obștească Orhei” – și, din câte cunoaște, nu erau procurate de către președinții organizațiilor teritoriale. În ceea ce privește gestionarea financiară a partidului, martora a indicat că aceasta era efectuată de contabilă Nelli Parutenco, care se ocupa de întreaga contabilitate, precum și de Olga Romanova, responsabilă de anumite procese separate. Întrebată dacă organizațiile teritoriale aveau libertatea de a acumula și utiliza mijloace bănești după cum doreau, martora a răspuns negativ. Cheltuielile oficiilor teritoriale erau coordonate cu conducerea partidului și presupuneau încheierea de contracte cu proprietarii spațiilor închiriate sau cu furnizori de servicii comunale. Departamentul coordonat de martoră avea ca sarcină colectarea informațiilor privind aceste servicii, informații ce erau stocate într-un tabel și transmise ulterior Olgăi Romanova. A declarat că, deși inițial a declarat că nu cunoaște nimic despre eventuale plăți către participanții la proteste, ulterior a aflat despre astfel de situații indirect, prin intermediul managerilor din subordine, care aveau sarcina să comunice cu președinții organizațiilor teritoriale. Martora a precizat că nu a fost sesizată direct de către acești președinți, însă managerii îi comunicau anumite situații. În asemenea cazuri, ea le comunica că nu aveau tangență cu aspectele financiare. Dacă era imposibilă transmiterea mesajului prin intermediul managerilor, ea contacta personal președinții. Referitor la remunerarea proprie și a colegilor, martora a presupus că aceste cheltuieli nu erau incluse în raportul financiar oficial al partidului. În ceea ce privește alte cheltuieli nereflectate, a declarat că nu cunoaște cu exactitate, dar a menționat că este posibil ca unele dintre cheltuielile privind serviciile comunale ale oficiilor teritoriale să fi fost reflectate partial, o parte oficial, o parte neoficial, fără însă a avea o certitudine în acest sens. Referitor la cheltuielile legate de achiziționarea cadourilor pentru zilele de naștere ale membrilor de partid, martora a afirmat că nu cunoaște dacă acestea erau incluse în raportul financiar, dar a apreciat că, cel mai probabil, ele erau procurate oficial. Întrebată din nou de apărător dacă știe sau presupune că banii pentru salarii nu erau incluși în raportul financiar, martora a declarat că în lunile august–septembrie a primit remunerare fără a semna vreun act. Nu a raportat nimic. Era o motivare personal pentru activitatea care o făcea în cadrul partidului în speranța că se va legaliza. Întrebată dacă a avut discuții cu Natalia Harcenco privind lipsa banilor, a menționat că nu a discutat direct cu președinții despre asemenea aspecte, însă a fost informată de subalternele sale că au existat anumite probleme legate de numărul de persoane raportate în cadrul unui protest, care ulterior au fost soluționate la nivel de manager și președinte. La întrebările inculpatei, martora a precizat că nu a afirmat niciodată că Tudor Balițchi i-ar fi dat indicații să transmită organizațiilor teritoriale dispoziții privind motivarea oamenilor pentru participarea la proteste. Ea a menționat că nu cunoaște dacă Partidul „Șor” a avut un cont bancar pe toată perioada activității sale. Totodată, a menționat că, la un moment dat, au apărut dificultăți ce țineau de contabilitatea oficială, iar ea presupune că contabilă Nelli Parutenco a fost în incapacitate să gestioneze contabilitatea. Întrebată ce a avut în vedere prin termenul „motivare”, martora a explicat că președinții organizațiilor teritoriale erau responsabili de motivarea ideologică a oamenilor, în sensul de a-i convinge să participe la proteste cu o anumită tematică, în opoziție față de conducerea actuală. Martora a subliniat că nu s-a referit la o motivare materială. La întrebările instanței, martora a declarat că avea un contract individual de muncă, în care era prevăzută o remunerare oficială de aproximativ 2.000 de lei lunar, sumă din care, în urma reținerilor de taxe, primea circa 1.800 de lei. Remunerația era plătită diferit: o perioadă a

fost virată pe card, iar ulterior era primită în numerar, contra semnării unui bon de casă. În ceea ce privește plățile în plic, martora a menționat că nu semna nimic pentru acestea și că nu poate confirma dacă se ducea o evidență a acestor sume, deși crede că o evidență ar fi fost ținută, fără a cunoaște exact. La întrebările procurorului, martora a confirmat că, în calitate de conducătoare de departament, a efectuat plăți salariale către subalternii săi. Ea a precizat că sumele transmise în plic erau diferite și că acestea creșteau odată la trei luni. Astfel, la început, suma totală destinată întregului departament era de aproximativ 180.000 de lei, ulterior crescând cu 20%, iar a treia oară – cu încă 20%.

Relevante din cele comunicate de martor sunt informațiile releferitoare la modul în care funcționa departamentul central de monitorizare al PP „Șor”, precum și cum acesta interacționa cu președinții de organizații teritoriale din raioane. Președinții de partid mobilizau oameni, duceau evidența persoanelor care veneau la Chișinău și transmiteau această informație către sediul Central în ziua protestelor. Informația repsectivă era plasată în Drive și se colecta în felul respectiv. Informațiile preluate de OUP din drive corespund realității. Natalia Harcenco era președinta organizației teritoriale Ștefan Vodă și avea atribuții clare de mobilizare, transmitere a listelor, asigurare a transportului și coordonare cu stafful central. Exista un canal de comunicare criptată cu Ilan Șor. Liderii locali aveau un rol semnificativ în asigurarea prezenței la proteste ei contribuiau la mobilizarea persoanelor.

Liderii teritoriali, nu se limitau la transmiterea datelor, ci erau implicați activ în coordonarea plecărilor, închirierea transportului și supravegherea respectării planului de mobilizare, conform solicitărilor primite de la centru. Membrii echipei de monitorizare păstrau în format electronic toate listele transmise de către liderii din teritoriu.

Incidental din teritoriu surveneau apeluri telefonice din partea președinților de organizații teritoriale sau de alte persoane în care se abordau cu chestiuni legate de neachitarea banilor. Despre aceste aspecte nu discutau și le spuneau că departamentul lor nu cunoaște de aceste aspecte. Plățile oficiale pentru remunerarea muncii erau mici, de aproximativ 2000 lei per lună. Pe lângă această sumă, ea și alte persoane care lucrau în aparatul central primeau în plic sume de 18 000 – 30 000 lei. La primirea acestor sume nu semna nicăeri.

7.12. Declarațiile date de martorul Ruslan Chirilov, care în ședință de judecată din 07 februarie 2025 (f.d. 84-86 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a comunicat că inculpata Natalia Harcenco nu îi este cunoscută. Din sala de ședință nu cunoaște nicio persoană și nu are cu nimeni vreo relație de rudenie sau alt tip de relație personală. A menționat că a fost audiat anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile oferite atunci corespund adevărului, pe care le susține în totalitate, fără a dori să modifice sau să adauge ceva. Martorul a relatat că activează ca șofer de taxi. Într-o zi, a preluat un pasager de pe strada București, din zona restaurantului „Eli Pili”, și l-a transportat la destinație. După două-trei zile, același pasager s-a urcat din nou în mașina sa, recunoscându-l și afirmând că au mai circulat împreună. Discutând despre venitul unui șofer de taxi, martorul i-a spus că poate câștiga aproximativ 10.000 de lei, iar interlocutorul i-a propus o activitate suplimentară: să transporte pachete fără a i se comunica conținutul acestora. Martorul a precizat că nu dorește să se implice în ceva ilegal, dar a fost asigurat că nu este vorba despre nimic criminal, ci despre donații pentru niște familii. Au făcut schimb de numere de telefon, deși martorul nu-și mai amintește numărul celuilalt.

După circa o săptămână și jumătate, a fost contactat și i s-a indicat să se deplaseze la o stație peeco de pe strada Calea Ieșilor, dar ulterior locația a fost modificată și întâlnirea a avut loc în zona centrului Mercedes, lângă restaurantul „Crama” de pe Calea Orheiului. Dintr-un automobil

de dimensiuni mari a coborât aceeași persoană care i-a plasat în portbagaj o geantă cu mai multe plicuri, fiecare având înscris numele unui raion. I s-a comunicat lista raioanelor unde trebuia să se deplaseze: Ialoveni, Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă, Cimișlia, Taraclia și Cahul. Primul raion unde s-a deplasat a fost Ialoveni. În timp ce se deplasa îi transmitea mesaj cu numerele de telefon a persoanelor care urmau să le comunice unde să vină și în ce regiune să transmit pachetul. Pe pachet era scris doar raionul. La Ialoveni s-a întâlnit cu un bărbat numit Vasile, în apropierea unei benzinării, și i-a transmis un plic din hârtie, lipit, de dimensiunea unei foi A4. Nu știe ce era în interior. În Anenii Noi s-a întâlnit în centru cu doi bărbați și le-a înmănat plicul. Cu persoanele respective comunica prin telegram. În Căușeni, destinatarul era un bărbat cu glugă și rucsac. La Ștefan Vodă, în prima cursă, era noapte și ploua, și s-a apropiat o tânără cu glugă, care după glas părea a avea 20–25 de ani. A transmis pachetul cu denumirea Ștefan Vodă. Numele transmis prin Telegram era „Natalia”. După asta a mers spre Cimișlia. Acolo, în localitatea Mihailovca, s-a întâlnit cu doi bărbați. În Basarabeasca, Cahul și Taraclia s-a întâlnit cu persoane contactate prin telefon și le-a transmis plicurile. După fiecare predare, trimitea lui Victor un mesaj cu confirmarea livrării.

Martorul s-a deplasat cu un autoturism Toyota Plus, cu numărul de înmatriculare WHO 570. Victor i-a achitat suma de 7.000 de lei pentru prima cursă. În total, a efectuat cinci–șase curse de acest tip, din luna august până în octombrie 2020. A doua cursă a avut loc după aproximativ două săptămâni. Atunci a fost chemat la magazinul nr. 1 din zona parcului „Afgan”, unde a fost întâmpinat de o persoană care s-a prezentat drept Veaceslav, trimis de Victor. Acesta i-a înmănat o geantă cu plicuri similare celor din prima cursă, înscrise cu denumirile unor raioane din sudul țării. Martorul a precizat că persoanele destinate se schimbau. La Ștefan Vodă, prima dată era o domnișoară, a doua oară un tânăr, a treia oară o femeie în vârstă. Numerele de telefon însă rămăneau aceleași și erau reutilizate pentru cursele următoare. Victor îl anunța cu o zi înainte despre faptul că o să aibă activitate de genul respectiv. Martorul l-a întrebat pe Victor cum să procedeze dacă este oprit de poliție. I s-a răspuns să încerce să se înțeleagă „pe loc” cu polițiștii, prin transmiterea unor sume de bani, iar în caz de probleme, „ei vor trimite avocați”.

Întrebat de procuror cum a aflat că în geantă sunt plicuri, martorul a menționat că la începutul lunii octombrie, Victor i-a spus să ridice o geantă și să o ducă acasă, urmând ca Veaceslav să vină seara. Veaceslav a venit în apartamentul său și a deschis geanta, în care se afla o altă geantă plină cu bancnote. A primit pe telefon instrucțiuni despre ce sume să trimită în ce raioane. Martorul l-a asistat la împachetare, punând la dispoziție stilou și bandă adezivă. Au împachetat plicuri pentru 6–8 raioane. La această activitate a participat și o femeie, identificată drept Ludmila, care a venit de 2 ori la el acasă pentru a-l ajuta la sortarea și ambalarea banilor. Erau bancnote de 20, 50, 100 și 1.000 de lei. La percheziția din 20 octombrie 2020, în apartament au fost găsiți peste 2,6 milioane lei. Martorul nu a numărat sumele, doar le ambala în funcție de raioane: Anenii Noi, Ștefan Vodă, Basarabeasca, Cimișlia, Cahul. Nu cunoaște restul ce alte raioane aveau. A afirmat că a împachetat astfel de plicuri de două–trei ori în apartamentul său: o dată cu Veaceslav, iar de două ori împreună cu Ludmila, posibil în total de patru ori. Intervenția poliției a avut loc la a treia astfel de împachetare. De fiecare dată, geanta era diferită, iar sumele variabile. A confirmat că a transmis plicuri cu bani în Ștefan Vodă, apelând de fiecare dată același număr de telefon, și comunicând cu destinatarul prin mesaje. Nu i-a întrebat nici pe Victor, nici pe Veaceslav de unde provin banii sau care este scopul livrărilor. I s-a spus că este vorba despre donații. La 19 octombrie, i-a comunicat lui Victor că este speriat de faptul că banii sunt împachetați în apartamentul său. Victor l-a asigurat că „este ultima dată” și că „dl Ilan Șor are posibilitate să ajute pe toată lumea”.

Răspunzând întrebărilor apărătorului, martorul a declarat că l-a cunoscut pe Victor în a doua jumătate a lunii august. A fost contactat telefonic pentru prima dată cu propunerea de a transporta pachete la aproximativ o săptămână după cursa făcută pe strada Vasile Lupu. Prima livrare a avut loc la începutul lunii septembrie (1–3 septembrie). A văzut pentru prima oară că în geantă sunt bani la începutul lunii octombrie, când i s-a cerut să ridice geanta acasă pentru pregătirea plicurilor.

Din cele comunicate de martor sunt relevante informațiile despre modalitatea de distribuire a sumelor de bani către raioanele din Sud ale Republica Moldova, inclusiv raionul Ștefan Vodă. Deși martorul a afirmat că nu o cunoaște personal pe inculpata Natalia Harcenco și nu a avut contact direct cu aceasta, el a indicat că plicurile transmise spre Ștefan Vodă aveau numele Natalia pe ele. Acestea confirmă existența unui mecanism de finanțare ilicită a activităților de partid precum și acceptarea acestuia de către persoanele responsabile din partid, care implica distribuirea de fonduri în teritoriu prin intermediul unor curieri, în baza unor instrucțiuni prestabilite.

În cadrul mai multor curse, au fost livrate plicuri cu sume de bani către destinatari din diverse raioane ale țării. În cazul raionului Ștefan Vodă, a indicat că, în prima cursă, a înmănat plicul unei tinere cu glugă, iar în cursurile următoare – unui tânăr și, respectiv, unei femei în vârstă. Cu toate acestea, numărul de telefon folosit pentru contactul cu destinatarul a rămas neschimbat, iar în aplicația Telegram numele de utilizator era „Natalia”. Activitatea de livrare a plicurilor era organizată într-un mod repetitiv, folosind aceiași curieri, aceleași trasee și aceeași structură de raportare. Erau plicuri destinate raionului Ștefan Vodă, iar contactarea personae responsabile se efectua printr-un cont denumit „Natalia”. Aceste elemente coroborează cu alte probe din dosar, inclusiv declarațiile Cristinei Gălescu, potrivit cărora inculpata era responsabilă de organizarea logistică la nivelul aceluiași raion, precum și cu listele electronice transmise de aceasta către stafful central. În plus, martorul a descris procesul de împachetare a banilor, desfășurat în propriul apartament, sub coordonarea lui Victor și a persoanei numite Veaceslav, cu participarea unei femei identificate drept Ludmila. La percheziția domiciliară au fost descoperite sume semnificative de bani, confirmând astfel declarația. Comunicarea sistematică prin aplicații criptate, instrucțiunile privind plata polițiștilor în caz de control, precum și invocarea numelui lui Ilan Șor în calitate de garant, sunt elemente care indică apartenența acestei activități la o structură organizată, cu ramificații teritoriale.

7.13. Declarațiile date de martorul Victor Donea, care în ședință de judecată din 07 februarie 2025 (f.d. 87-88 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata Natalia Harcenco îi este cunoscută de aproximativ 10 ani. A precizat că nu este în relație de rudenie sau de altă natură cu aceasta. A fost audiat în etapa urmăririi penale, iar cele declarate atunci corespund adevărului, își menține declarațiile și nu dorește să modifice sau să adauge ceva. Este angajat în calitate de șofer la compania „Pas Trans” de aproximativ doi–trei ani, dar activează simultan și pentru compania „Savadex Trans”. A condus mai mulți ani (aproximativ 10) un microbuz Mercedes ***** cu numărul de înmatriculare ***** și un autobuz Mercedes AN 015, ambele din raionul Ștefan Vodă. În anul 2021, avea aceste două mijloace de transport. A efectuat curse ocazionale în satele Slobozia, Talmaz și Tudora, la solicitarea mai multor persoane care îl contactau telefonic. În medie, a realizat șapte–10 curse, constând în transportarea persoanelor din localitate până la Gara Centrală din Chișinău, și ulterior, de la gară înapoi în localități. Avea încheiat un contract de prestări servicii. Nu a fost remunerat direct de către Natalia Harcenco

pentru aceste curse. Acolo se prezenta o persoană care aducea copia buletinului său de identitate, care era anexată la contractul de prestări servicii și la lista persoanelor transportate. Numărul persoanelor varia: uneori mașina era plină, alteori doar pe jumătate, fără o cifră stabilă. Rutele erau de ocazie, iar persoanele nu discutau explicit destinația sau scopul deplasării. Totuși, martorul era conștient că transportul era legat de participarea la proteste, fapt cunoscut de majoritatea celor implicați. Din această cauză, nu îi aducea pe pasageri direct la locul de desfășurare a protestelor.

Răspunzând întrebărilor apărătorului, martorul a explicat că atunci când a afirmat „acolo”, se referea la locul de îmbarcare al pasagerilor. Acesta era stabilit telefonic, persoanele îl contactau și îi indicau unde să se prezinte. A menționat că o cunoaște pe Natalia Harcenco din oraș, deoarece aceasta a călătorit anterior cu microbuzul pe care îl conducea.

Relevante din cele comunicat de martor sunt informațiile referitoare la conturarea cadrului general al modalității de desfășurare a protestelor și confirmă încheierea contractelor de prestări de servicii. Martorul a relatat că era conștient de legătura dintre cursele efectuate și participarea pasagerilor la protestele din Chișinău, iar acest fapt era cunoscut, potrivit spuselor sale, și de către majoritatea celor implicați. Alegerea de a nu-i transporta pe pasageri direct la locul protestului, ci doar până în apropiere (Gara Centrală), indică o anumită prudență și o conștientizare a caracterului organizat și recurent al acestor deplasări. De asemenea, modalitatea prin care copia buletinului de identitate era anexată la contracte și liste de pasageri sugerează existența unei structuri care coordona și monitoriza activitatea.

7.14. Declarațiile date de martorul Serghei Prutean, care în ședință de judecată din 07 februarie 2025 (f.d. 89-90 vol. IX), fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata nu îi este cunoscută personal, însă a auzit despre ea. A precizat că nu este în relație de rudenie sau de altă natură cu aceasta. A fost audiat în etapa urmăririi penale, iar cele declarate atunci corespund adevărului, își menține declarațiile și nu dorește să modifice sau să adauge ceva.

Martorul a precizat că nu a participat niciodată la proteste. Activează ca șofer în cadrul companiei „BTA 7”, unde prestează servicii pe o cursă regulată. Conform programului, pleacă zilnic la ora 8:55 din Ștefan Vodă și se întoarce la ora 15:45. În zilele de duminică, plecarea din sat are loc la ora 12:00.

La întrebările procurorului, a indicat că mijlocul de transport utilizat este un microbuz Mercedes 416 cu numărul de înmatriculare *****. Totodată, a confirmat că mijlocul de transport Mercedes AN 015, înregistrat în raionul Ștefan Vodă, i-a aparținut anterior, dar a fost vândut lui Victor Donea, fiind într-o stare tehnică veche (an fabricație 1988). Nu a fost contactat de nicio persoană pentru a transporta persoane la proteste în municipiul Chișinău. A repetat că nu a fost niciodată la proteste. A efectuat o deplasare cu copii la OrheiLand, însă nu își amintește data exactă. A afirmat că a auzit în localitate despre persoane care plecau la proteste. Atunci când el pleca duminica în cursă, observa cum alte persoane din sat se adunau, iar în acel timp veneau autobuze dinspre Chișinău care preluau oameni. Totuși, nu cunoaște dacă aceste persoane erau remunerate pentru participarea la proteste. Nu a auzit astfel de discuții, însă a menționat că „în sat multe se vorbesc”. La întrebările apărătorului, martorul a precizat că i-a văzut pe localnici adunându-se, iar din vorbele lor a înțeles că urmau să plece la proteste în Chișinău.

7.15. Declarațiile date de martora Natalia Onica, care în ședință de judecată din 04 februarie 2025 (f.d. 93-95 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că persoana Natalia Harcenco îi este cunoscută din perioada în care activa în cadrul Partidului „Șor”, în calitate de

manager în Departamentul Planificare, Monitorizare și Control al activității partidului. Potrivit martorei, prima interacțiune cu inculpata a avut loc în anul 2022, când aceasta din urmă era președintă a uneia dintre organizațiile teritoriale. Nu se află în relație de rudenie sau alt gen de relație cu aceasta. Martora a menționat că a fost audiată anterior la etapa urmăririi penale, declarațiile sale corespund adevărului, fără a dori să le modifice sau să adauge ceva.

În perioada august – 2 noiembrie, martora a activat în cadrul departamentului menționat, având rolul de persoană de legătură între președinții organizațiilor teritoriale și oficiul central. Activitatea era structurată astfel încât fiecare angajat primea spre gestionare un număr variabil de raioane, în sistem de rulaj sau în mod selectiv. La un anumit moment raionul condus de Natalia Harcenco a fost în gestiunea sa. Informațiile colectate de la organizațiile teritoriale erau introduse în fișiere Excel stocate pe Google Drive. Aceste date erau transmise fie direct de inculpată, fie de secretară. Tot ceea ce s-a referit la activitatea sa în cadrul departamentului se refera și la inculpate în perioada în care a fost în gestiunea sa.

La întrebările procurorului, martora a explicat că, în contextul organizării protestelor, atunci când era luată decizia de organizare a unui eveniment, șefa departamentului, Cristina Gălescu, transmitea informația privind data, ora și locația protestului. Aceasta era ulterior transmisă către conducerea organizațiilor teritoriale, care aveau obligația de a raporta numărul estimativ de participanți și necesarul de transport. Datele erau completate în tabele Excel care cuprindeau date referitoare la numele, prenumele și contact, care erau apoi transmise înapoi către departament. De obicei, erau persoane din partid și alte persoane care puteau fi prezente la eveniment. În ziua evenimentului se făcea un raport foto și un raport pentru persoane. După desfășurarea evenimentului, se transmiteau rapoarte foto și tabele finale, în baza cărora se verifica corespunderea dintre datele declarate și cele constatate vizual, prin fotografii. Aceste informații erau centralizate și remise către administratoarea lor.

Referitor la raionul Ștefan Vodă, martora a precizat că, din cauza duratei scurte de activitate în cadrul partidului (din septembrie până la 2 noiembrie), nu cunoaște alte persoane care activau acolo. Cu privire la frecvența cu care au fost aduse persoane din raion la proteste, a menționat că nu ține minte cifra exactă, dar aceasta se regăsește în rapoarte și poate confirma că datele respective sunt corecte. În ceea ce privește organizarea concretă a transportului și colectarea persoanelor, aceasta revenea organizației teritoriale, informațiile fiind transmise fie de secretar, fie de președinte. Întrebată dacă persoanele erau remunerate pentru participarea la proteste, martora a arătat că în cadrul departamentului său nu se discutau aspecte financiare, existând o interdicție expresă de a aborda astfel de subiecte. În cazul în care existau întrebări referitoare la remunerare, acestea erau redirectionate către persoanele competente, pe care însă martora a afirmat că nu le cunoaște. A mai declarat că nu a avut contract de muncă, activitatea fiind prestată fără forme legale, iar salariul era primit de la Cristina Gălescu, în plic, direct în mână, în sertar.

La întrebările apărătorului, martora a relatat că, în perioada în care activa, activitatea partidului era coordonată de Apostolova, dar toate indicațiile erau transmise prin Cristina Gălescu, care participa la ședințele online organizate de Ilan Șor. În privința ierarhiei interne, a indicat că, după Ilan Șor, urmau vicepreședintele Marina, apoi Ludmila, iar ulterior organizațiile teritoriale. Departamentele primeau indicații de la acești lideri, iar Gălescu transmitea sarcinile către subordonați. A subliniat că organizațiile teritoriale nu aveau autonomie în desfășurarea activității, toate acțiunile fiind coordonate de la oficiul central. Felicitarea membrilor și oferirea de cadouri, erau practicate în partid, iar cadourile includeau produse precum bomboane, miere,

genți de partid, carnețele sau pixuri. Nu cunoaște dacă în interiorul partidului era utilizată o codificare a termenului „cadou” cu sensul de bani.

În ceea ce privește transportul, fiecare raion se ocupa individual, iar în cazuri excepționale, când nu se găsea transport, se puteau face solicitări la oficiul central. Martora precizează că, în aceste cazuri, ea recomanda persoanelor să contacteze direct responsabilii. Sarcinile sale se limitau la planificarea și controlul participării și la asigurarea exactității datelor raportate.

La întrebările instanței, martora a explicat că verificarea riguroasă a informațiilor și a fotografiilor se impunea din dispoziția expresă a lui Ilan Șor, care dorea să cunoască exact câți oameni participau la proteste. Scopul contrapunerii dintre poze și listele Excel era acela de a verifica în timp real și cu precizie dacă datele corespund realității din teren. A menționat că au existat situații în care numărul de persoane raportat era diferit de cel real, ocazii în care se inițiau verificări suplimentare. De asemenea, au existat cazuri în care anumite raioane au încercat să denatureze intenționat numărul participanților, însă nu își amintește care anume. Martora a afirmat că, de regulă, motivele invocate pentru aceste neconcordanțe erau legate de volumul mare de muncă sau greșeli materiale, iar scopul departamentului era de a evita conflictele și de a soluționa situațiile amiabil. În cazul întrebărilor referitoare la chestiuni financiare, angajații departamentului nu ofereau răspunsuri, comunicau că nu intră în obligațiunea lor și îndrumau solicitările către departamentele competente. Președinții organizațiilor teritoriale aveau posibilitatea de a contacta direct persoanele responsabile de gestionarea chestiunilor financiare. În ceea ce-l privește pe Anton Curlat, martora a declarat că acesta era responsabil de logistică, inclusiv de achiziții (ziare, pliante, urne), și avea cunoștințe detaliate despre rețeaua de transport.

Relevante din informațiile comunicate de martor sunt cele referitoare la stabilirea rolului pe care inculpata Natalia Harcenco l-a avut în organizarea și coordonarea participării la protestele organizate de Partidul Politic „Șor”. Organizarea protestelor se desfășura într-un cadru riguros structurat, cu o ierarhie bine definită, precum și cu o monitorizare a numărului de participanți raportați și a celor care au participat efectiv. Verificarea participanților se făcea în baza listelor prealabile transmise de președinții de OT din raion precum și ulterior în baza fotografiilor din autobuze sau de la proteste precum și a listelor repetate întocmite la fel de președinții de OT sau de persoane desemnate de aceștia. Organizațiile teritoriale aveau sarcina de a mobiliza participanți, de a gestiona transportul și de a întocmi rapoarte detaliate cu privire la numărul și identitatea celor prezenți. Inculpata, în calitate de președintă a organizației teritoriale Ștefan Vodă, era parte activă în acest mecanism. Ea transmitea personal sau prin intermediul secretariatului datele necesare centralizării participării. Acest fapt se realiza inclusiv prin intermediul platformei Drive de care au amintit mai multi martori. Organizațiile teritoriale erau responsabile exclusiv de identificarea și gestionarea transportului, recurgând la oficiul central doar în cazuri excepționale.

Președinții organizațiilor teritoriale cunoșteau persoanele responsabile de gestionarea chestiunilor financiare și aveau acces direct la aceștia. Acest fapt susține concluzia că inculpata nu era doar un intermediar pasiv, ci o verigă operațională în lanțul de organizare, logistică și comunicare. Chiar dacă nu există o mențiune expresă privind implicarea sa în efectuarea plăților, atribuțiile ce reveneau funcției de conducere teritoriale, așa cum rezultă din declarație, presupuneau asumarea responsabilităților privind mobilizarea și raportarea, iar implicarea în procesul logistic apare ca o consecință firească a poziției deținute.

7.16. Declarațiile date de martora Eudochia Luchianov, consemnate prin intermediul videoconferinței în ședință de judecată din 27 februarie 2025 (f.d. 114 vol. IX), care fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a

face declarații, a declarat că persoana Natalia îi este cunoscută în calitate de consilier din partea Partidului „Șor”, însă nu cunoaște cu exactitate dacă purta numele de familie Harcenco. A relatat că a cunoscut-o pe Natalia în perioada în care a activat în cadrul partidului, între anii 2020–2021, iar anterior nu avea nicio relație sau cunoștință cu aceasta. Martora a precizat că a fost audiată anterior în cursul urmăririi penale, iar declarațiile date atunci corespund adevărului, pe care le susține și în prezent. Nu își amintește cu certitudine dacă a menționat anterior faptul că, în contextul unui concert anunțat al lui Kirkorov, s-a deplasat la Chișinău, însă, ajunși acolo, a observat că avea loc un miting cu participarea unui număr mare de persoane, concertul nu a mai avut loc și, prin urmare, s-au întors înapoi.

La întrebările procurorului, martora a arătat că a fost membru al Partidului „Șor” în perioada 2019–2020, fără a putea preciza data exactă. A participat la adunările organizate de partid, la care erau prezenți reprezentanți din Chișinău, inclusiv Natalia, care le vorbeau despre situația din țară și despre ceea ce ar face Ilan Șor dacă ar ajunge la guvernare. A precizat că a participat la un singur protest organizat la Chișinău, însă cu acel prilej nu i s-au oferit sume bănești și nici nu i s-a spus că va primi bani. A participat deoarece i s-a spus că va avea loc un concert, însă, întrucât concertul nu a avut loc, iar persoanele tinere pe care le mobilizase au fost dezamăgite și au numit-o mincinoasă, a decis să nu mai continue activitatea în partid. A informat-o și pe Natalia despre această decizie, comunicându-i că nu mai dorește să organizeze nimic. A mai menționat că, pe perioada în care a fost membră a partidului, nu a existat nicio formă de remunerare. Martora a relatat că inculpata o telefona atunci când urma să aibă loc o adunare și îi solicita să anunțe și alte persoane.

7.17. Declarațiile date de martora Serafima Zmeu, consemnate prin intermediul videoconferinței în ședință de judecată din 04 martie 2025 (f.d. 118-119 vol. IX), care fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata îi este cunoscută din perioada 2015–2017, odată cu fondarea Partidului „Șor”. Nu se află în relație de rudenie sau alt tip de relație cu aceasta. A menționat că a fost audiată anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile date atunci corespund adevărului, neavând intenția de a le modifica sau completa.

Potrivit martorei, în luna august a participat la un protest la Chișinău, în urma unui apel telefonic primit de la Natalia, care i-a solicitat să organizeze un grup de aproximativ 15–20 de persoane. A organizat și făcut o listă cu participanții și a transmis-o șoferului. La protest s-au deplasat cu un mijloc de transport care a preluat persoanele dintr-o localitate stabilită în prealabil. La Chișinău, au stat în spatele monumentului Ștefan cel Mare, în zona Marii Adunări Naționale. Martora a afirmat că nu a primit nicio sumă de bani pentru participare și că nici Natalia nu i-a oferit vreodată bani. A precizat că la protest se aflau persoane din alte localități, care i-au relatat că lor li s-au oferit bani. A făcut parte din partid din motiv că la început era simpatizat, la fiecare membru se dădeau cadouri de sărbători.

La întrebările procurorului, martora a confirmat că a întocmit lista participanților la solicitarea Nataliei Harcenco, fără a-și aminti însă cine i-a cerut să o transmită șoferului. A indicat că în lista respectivă se regăseau persoane precum Maria Cioban, Tatiana Zmeu, Maria Miron, Eugenia Cioban și Tatiana Burac. A arătat că în acea perioadă Natalia deținea funcția de președintă a organizației teritoriale, însă din cauza unor probleme familiale nu era prea activă. Martora a participat la câteva ședințe de partid, la care Natalia Harcenco nu era prezentă.

La întrebările apărătorului, martora a relatat că pe durata drumului spre Chișinău nu li s-a comunicat scopul deplasării și că ea le recomanda doar să rămână împreună. Nu au primit

indicații să strige ceva, iar mobilizarea s-a realizat sub pretextul participării la un concert susținut de un interpret din Moscova, concert care, în cele din urmă, nu a mai avut loc.

Relevante din cele comunicate de martor sunt informațiile care denotă implicarea inculpatei Natalia Harcenco în organizarea participării unor persoane la protestele Partidului Politic „Șor”. Ea a contactat martorul în vederea organizării unui grup de persoane. Ea a solicitat întocmirea listei nominale. Natalia Harcenco deținea funcția de președintă a organizației teritoriale a PP Șor și era implicată în convocarea persoanelor la protest, evidența lor, întocmirea listelor și transmiterea lor către persoanele din ierarhia superioară a partidului.

7.18. Declarațiile date de martora Ala Beșliu, consemnate prin intermediul videoconferinței în ședință de judecată din 04 martie 2025 (f.d. 122-124 vol. IX), care fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata îi este cunoscută, aceasta fiind președinta organizației teritoriale Ștefan Vodă, cu care a interacționat și a colaborat în perioada mai–iunie 2022. Prima interacțiune cu ea a avut loc, probabil, în 2021, deși martora nu a putut preciza cu exactitate momentul. Martora a menționat că activează din martie 2019 în cadrul Partidului „Șor”, în cadrul sediului central. Uneori se desfășurau ședințe la Orhei sau la sediul Central și atunci veneau toți președinții. A fost audiată anterior în faza de urmărire penală și a declarat că menține cele declarate, fără a avea completări.

Referitor la finanțarea partidului, martora a afirmat că nu cunoștea sursa banilor, dar știa că unele fete din sediul central și din teritorii plecau la Moscova și reveneau cu sume de circa 8.000 USD, fiind remunerate cu 50 de euro. Zborurile au fost frecvente în 2019, în fiecare joi câte 13 persoane, iar ulterior nu mai cunoștea regularitatea lor. În ceea ce privește protestele organizate în perioada iunie–noiembrie 2022, martora a precizat că primea indicații de la conducere privind data, ora și locația protestului, iar fiecare angajată din departament era responsabilă de cinci–șase raioane. Responsabilii contactau președinții OT pentru a-i informa despre organizare și despre numărul de persoane ce urmau a fi mobilizate. Președinții identificau transportul și persoanele, iar în ziua protestului transmiteau poze cu participanții, care erau numărați și înșcriși într-un tabel. La finalul zilei, tabelul era transmis conducerii pentru confirmare și, eventual, pentru achitare. După iulie 2022, departamentul martorei nu s-a mai ocupat de partea financiară.

Despre declarațiile de donații, martora a relatat că acestea se întocmeau la nivelul oficiilor teritoriale, dar nu reflectau donații reale. De regulă, se colectau copii ale buletinelor persoanelor, se scriau sume și se semnau declarațiile care erau transmise la sediul central. Contabila le introducea în tabele și le folosea ulterior la efectuarea de plăți.

La întrebările procurorului, martora a indicat că a activat începând din 2019 ca secretar general pe documentația teritorială în Chișinău, ulterior fiind numită manager în cadrul organizației teritoriale Chișinău și responsabilă regional, apoi manager în Departamentul de monitorizare. A fost responsabilă de raioanele Ștefan Vodă, Căușeni, Cantemir, Criuleni, Dubăsari, Rezina, Șoldănești și Ialoveni, dar se schimbau periodic. A fost angajată oficial din 2020, cu un salariu declarat de 700 lei, iar diferența era achitată în plic. Salariul de bază varia între 15.000-20.000 de lei. Din iulie 2022, salariul i-a fost majorat la 30.000 de lei. În departament activa Iana Raețchi, Eugenia Guțul, Elena Carabajac, Cornelia Brașovschi, Mihaela, Alina, Svetlana Popan, Maria Rață, Natalia Onica, Cristina Gălescu și Adriana Condrățcaia. A indicat că Adriana Condrățcaia a fost șefă până în august 2022, fiind înlocuită de Cristina Gălescu.

Martora a descris ierarhia partidului, indicându-l pe Ilan Șor ca lider, urmat de Tudor Bălățchi, Marina Tauber și Vitalie Balinschi. Departamentul de monitorizare, contabilitatea,

achizițiile și departamentul juridic se aflau sub conducerea acestora. Președinții organizațiilor teritoriale, vicepreședinții și secretarii erau pe un nivel inferior. Ilan Șor decidea asupra finanțării și direcțiilor politice, iar Tudor Balițchi coordona activitatea politică și aproba orice plată. Marina Tauber era responsabilă de Orhei și Bălți. Vitalie Balinschi era responsabil de toate raioanele cu excepția celor de care se ocupa Marina. Departamentul de monitorizare era responsabil de informația transmisă de organizațiile teritoriale și monitorizare și ghidare.

Martora a relatat și detalii despre achitarea salariilor, contabila Olga Romanova anunța când erau disponibile fondurile, iar banii, împărțiți în plicuri nominalizate, erau ridicați de Marina Tauber sau de către martoră. La ședințele centrale se semnavă declarații de primire, care erau verificate și transmise înapoi contabilei. Uneori, martora transmitea personal salariile în teritoriu. Salariile președinților organizațiilor teritoriale erau de 8.000 de lei, iar ale secretarilor – 6.000 de lei. La Chișinău, salariile erau între 15.000–30.000 de lei. Cheltuielile pentru chirii și utilități erau centralizate de la organizațiile teritoriale și transmise contabilei pentru decontare. Sumele erau puse în plicuri și distribuite la ședințe sau consilii politice. Deși știa că transportul pentru proteste era achitat, din iulie 2022 departamentul său nu mai era implicat în gestionarea finanțelor.

Martora a afirmat că nu i s-a comunicat oficial că participanții la proteste erau remunerați, dar una dintre secretare i-a spus că protestatarii urmau să primească 400 de lei, iar cei care stăteau în corturi – 100 de dolari. Sarcina președinților organizațiilor teritoriale era să mobilizeze persoane, să organizeze transport și, ulterior, să achite participanții. În legătură cu prezența persoanelor din Ștefan Vodă la protestele din iulie–noiembrie 2022, martora a confirmat participarea acestora, deși în acea perioadă nu mai gestiona raionul respectiv. Informațiile privind participanții erau primite de la președinții organizațiilor teritoriale și înscrise în tabel.

La întrebările apărătorului Dumitru Barbaroș, martora a declarat că președinții OT se subordonau conducerii, în special lui Vitalie Balinschi și Tudor Balițchi, dar și departamentului de monitorizare. Acesta din urmă avea rol de intermediar și supraveghetor al executării indicațiilor. A relatat că a deținut anterior calitatea de bănuită și învinuită în această cauză, fiind ulterior scoasă de sub urmărire penală, probabil pentru colaborarea cu anchetatorii. A precizat că președinții OT nu aveau putere decizională independentă, ci executau dispozițiile conducerii fără a le discuta. Pe Anton Curlat l-a identificat ca fiind parte din departamentul de achiziții, responsabil inclusiv de identificarea transportului. A arătat că ordinele conducerii se aplicau inclusiv organizațiilor teritoriale, fiind transmise prin intermediul departamentului.

Referitor la existența conturilor bancare, martora a arătat că în 2019 ar fi existat cont, însă în 2021 nu mai exista. A încercat să deschidă conturi în 2021, depunând scrisori la bănci din Chișinău. Organizațiile teritoriale nu dispuneau de buget propriu, toate cheltuielile erau suportate de oficiul central.

A identificat secretara care i-a comunicat despre remunerarea protestatarilor ca fiind de la Șoldănești, însă nu și-a amintit numele. A menționat că Natalia Harcenco i-a spus suma necesară pentru achitarea transportului la protestul din 19 iunie, dar nu-și amintește dacă s-a discutat despre plata protestatarilor. În privința presupuselor deplasări ale Nataliei Harcenco la Moscova pentru aducerea de bani, martora a declarat că nu a văzut liste cu numele celor care zburau, nici nu crede că inculpata ar fi făcut astfel de deplasări. A adăugat că, deși nu-și amintește exact de când inculpata deținea funcția de președintă a organizației teritoriale, la momentul în care a preluat coordonarea OT Ștefan Vodă (mai 2022), aceasta nu era nouă.

Relevante din cele comunicate de martor sunt informațiile referitoare la existența unui mecanism piramidal, coordonat de conducerea centrală a partidului, în cadrul căruia inculpata,

în calitate de președintă a organizației teritoriale Ștefan Vodă, avea atribuții concrete de executare: mobilizarea persoanelor, identificarea mijloacelor de transport, transmiterea listelor cu participanți și comunicarea cu departamentele centrale. Aceste activități erau integrate într-o schemă de acțiune structurată, în care finanțarea era asigurată din surse informale și neindicate în rapoartele partidului, în afara cadrului legal și contabil. Informațiile despre participanți se comunicau de către OT pentru remunerare. Aceste informații erau reflectate în tabele care se transmiteau spre persoanele responsabile de finanțare. Raportările se realizau formal. Declarațiile despre donații nu corespundeau adevărului ele la fel erau formale, iar persoanele indicate ca donatori de fapt nu transmiteau careva bani. Inculpata a facilitat acțiunile conducerii partidului prin organizarea transportului, mobilizarea persoanelor, colaborarea cu structurile superioare. Inculpata a desfășurat activități logistice, organizatorice și de implementare. Ea înțelegea contextul general în care se încadrau acțiunile realizate de ea. Ea știa despre faptul că persoanele sunt remunerate și că respective remunerație este transmisă în mod netransparent și din alte surse decât cele stabilite de lege.

Harcenco Natalia se afla în contact cu personalul de la sediul central și comunica detalii logistice, inclusiv cu privire la costurile de transport, aspect ce denotă o implicare activă în executarea sarcinilor care sprijineau activitatea infracțională organizată vizată de urmărirea penală. Harcenco a fost una dintre persoanele care i-au comunicat suma necesară pentru achitarea transportului la un protest concret (19 iunie 2022), ceea ce susține implicarea inculpatei în mecanismul de mobilizare și finanțare. Președinții organizațiilor teritoriale nu aveau autonomie decizională, ci executau indicațiile transmise de conducerea partidului prin departamentele de monitorizare.

7.19. Declarațiile date de martora Elena Chimirciuc, care în ședință de judecată din 20 martie 2025 (f.d. 139-141 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata Natalia Harcenco nu îi este cunoscută. Din sala de ședință nu cunoaște nicio persoană. A menționat că a fost audiată anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile oferite atunci corespund adevărului, pe care le susține în totalitate, fără a dori să modifice sau să adauge ceva.

Martora a arătat că a activat în cadrul Partidului „Șor” în perioada iulie 2018 – octombrie 2022, în calitate de secretară în oficiul central. A precizat că despre finanțarea protestelor nu se discuta deschis, iar informațiile erau discrete. Cu ocazia organizării protestului mare, a auzit că participanții au fost remunerați cu suma de 400 de lei, dar nu cunoaște modalitatea în care sumele au fost distribuite. Informațiile despre prezența protestatarilor erau stocate în sediul central, apoi transmise conducerii, după care urmau remunerări. Referitor la celelalte proteste, martora a menționat că nu își amintește să fi fost remunerate.

Întrebată despre organizarea protestelor din perioada septembrie–noiembrie 2022, a declarat că inițiativa aparținea conducerii partidului, iar persoana care transmitea indicațiile era Cristina Gălescu, care, la rândul său, le primea de la Tudor Bălățchi, iar acesta de la Ilan Șor. A precizat că rolul său era să informeze președinții organizațiilor teritoriale despre evenimentele care urmau să aibă loc. Aceștia contactau membrii de partid care doreau să participe, întocmeau un tabel pe Google Drive cu numărul de persoane, iar în ziua protestelor se monitoriza prezența efectivă prin transmiterea de fotografii cu persoanele și mijloacele de transport. Martora a declarat că a lucrat cu mai multe raioane, inclusiv Orhei și Bălți, dar nu și cu Ștefan Vodă. Președinții organizațiilor teritoriale erau remunerați lunar, cu o sumă cuprinsă între 6.000–8.000 de lei, dar aceasta nu cunoaște exact cuantumul. Toți președinții de organizații teritoriale aveau același statut. Nu cunoaște să fi avut cineva statut mai privilegiat. Suma de 400 de lei pentru protestatari, potrivit

martorei, era distribuită prin intermediul unor curieri, deoarece contabilă Olga Romanova nu mai activa la acea dată. Nu erau implicați oameni din departament. Referitor la documentele electronice ridicate de la departamentul de monitorizare și control nu știe dacă au fost ridicate. Au fost ridicate calculatoare.

Referitor la ierarhia partidului, martora a arătat că persoana centrală era Ilan Șor, urmat de Mariana Tauber, Tudor Balițchi și Vitalie Balinschi. La un nivel inferior se aflau președinții de organizații teritoriale și secretarii, apoi primarii și activiștii. A arătat că președinții organizațiilor teritoriale nu se subordonau direct departamentului în care activa, ci conducerii centrale, iar sarcina departamentului era de a transmite informațiile în teritoriu privind adunările, evenimentele și mobilizarea membrilor la Chișinău. Președinții organizațiilor teritoriale nu puteau refuza îndeplinirea indicațiilor. Dacă exprimau rezerve, crede că erau discuții cu Tauber, Balițchi sau Balinschi. Cu privire la practica de oferire a „cadourilor”, martora a declarat că era vorba de bomboane, felicitări, o sticlă de șampanie, ceas sau ramă foto. Nu a auzit ca „cadou” să însemne bani. Întrebată dacă partidul a avut conturi bancare, a arătat că nu cunoaște. A precizat că nu a fost martoră directă la remunerarea protestatarilor, dar a auzit în cadrul colectivului că s-au plătit sume și că acest subiect a fost reflectat și în presă. Nu a avut interacțiuni cu raionul Ștefan Vodă. Cu privire la persoane precum Cristian Botnarenco, Leonid Nauc și Anton Curlat, a declarat că primii doi activau în Orhei, iar Curlat Anton era responsabil de birotică, tipografie și ajuta la organizarea transportului protestatarilor. Responsabil de partea financiară a partidului era Ilan Șor, iar de distribuirea banilor Olga Romanova. O altă persoană numită Nelea era contabilă, dar se ocupa doar de documentație și de donațiile fictive. Martora a arătat că nu i s-a propus să transporte bani în teritoriu. Livrarea mijloacelor bănești a apărut în contextul în care președinții organizațiilor teritoriale cereau informații despre plățile promise. Într-o ședință, Cristina Gălescu a anunțat că vor exista persoane desemnate pentru transportul banilor, în lipsa Olgăi Romanova. Nu cunoaște dacă de la Ștefan Vodă au fost solicitări de mijloace bănești.

La întrebările procurorului, ea a relatat că formulare cu privire la donații erau strânse din toate raioanele. Erau câteva raioane care nu făcea asta. Martora a confirmat că în primăvara-vara anului 2022, după un set de proteste împreună cu Vitalie Balinschi, s-au deplasat în teritoriu și au transmis în plicuri banii pentru președinții de organizații. La întrebarea apărării, a afirmat că a văzut conținutul plicurilor.

Relevante din cele comunicate de martor sunt informațiile referitoare la modul de funcționare a Partidului „Șor” în perioada organizării protestelor din 2022. Finanțarea majorității activităților partidului era efectuată din surse bănești, aduse în cash de către curieri speciali desemnați. Finanțarea era realizată prin intermediul unui sistem piramidal, înglobat în structura partidului. Mulți președinți de organizații teritoriale aveau un rol semnificativ în această structură. Ei primeau indicații despre protestele și evenimentele politice preconizate, organizau persoanele care vor participa, transmiteau listele către sediul central. Tot ei erau responsabili de prezentarea către sediul central și persoanele responsabile de finanțare a dovezilor despre prezența efectivă a persoanelor la proteste. Aceste raportări se făceau prin intermediul informațiilor încărcate în Drive. Ele să făceau în vederea acoperirii cheltuielilor de transport și pentru remunerarea persoanelor implicate în proteste. Organizarea protestelor și remunerarea participanților erau rezultatul unor decizii și fluxuri informaționale provenind de la conducerea centrală. Președinții organizațiilor teritoriale, aveau un rol de implementare a sarcinilor transmise de la nivel central, ei cunoșteau despre remunerări. Protestatarii erau remunerați cu 400 de lei/persoană, iar liderii locali cu 6.000–8.000 lei lunar. Aceasta era o practică curentă. Remunerarea se efectua prin intermediul unor curieri și era documentată prin

tabele și fotografii. Despre această practică se cunoștea în partid dar nu se discuta deschis despre ea. Uneori președinții de organizații teritoriale rationale ridicau discuții despre plățile datorate. Mobilizarea participanților la proteste nu era ceva spontan și nu avea la bază motive ideologice ea se făcea organizat și contra cost. Există o practică sistemică de finanțare informală, disimulată prin acte de donații fictive.

7.20. Declarațiile date de martora Elena Pădureț, care în ședință de judecată din 20 martie 2025 (f.d. 142-143 vol. IX), fiind avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a face declarații, a declarat că inculpata Natalia Harcenco îi este cunoscută de mică. Nu sunt în relații de rudenie. A menționat că a fost audiată anterior în faza de urmărire penală și că declarațiile oferite atunci corespund adevărului, pe care le susține în totalitate, fără a dori să modifice sau să adauge ceva.

Martora a menționat că a participat în anul 2022 la proteste în municipiul Chișinău. A precizat că în mai multe rânduri s-a deplasat la Chișinău cu un microbuz pus la dispoziție gratuit, însă nu doar pentru a participa la proteste, ci și pentru alte treburi personale. Transportul era organizat, iar plecarea se făcea când microbuzul era plin. Potrivit acesteia, nu a existat o persoană care să le spună ce să facă odată ajunși în Chișinău. Discuții între călători aveau loc, dar fiecare venea cu propriile scopuri. În perioada în care ajungea în Piața Marii Adunări Naționale, nu i-au fost oferite niciodată mijloace financiare și nu a văzut să fie distribuiți bani. Nu își amintește exact de câte ori a fost la Chișinău, dar era în perioada verii. Martora a arătat că nu a fost îndemnată de nimeni să participe la proteste. A aflat despre existența transportului disponibil pentru proteste, întrebând într-o zi pentru ce staționează microbuzul în localitate. I s-a răspuns că este pentru proteste la Chișinău și, fiind gratuit, a decis să meargă.

În ceea ce o privește pe Natalia Harcenco, martora a declarat că aceasta era cunoscută ca lider local al Partidului „Șor” în raionul Ștefan Vodă și a fost și consilier. Organiza adunări, însă nu a auzit ca aceasta să fi strâns persoane pentru proteste.

La întrebările procurorului, a reiterat că a fost la Chișinău de aproximativ șase ori, iar șoferul microbuzului nu le făcea fotografii, ci doar număra pasagerii. Plecarea se făcea dimineața, în jurul orei 9:00–10:00, iar uneori se întorcea cu alt mijloc de transport. Nu a auzit ca persoanele să fi fost remunerate pentru participarea la proteste. A arătat că fiecare venea cu diverse scopuri, unii se opreau la piață, iar câțiva mergeau la protest. A devenit simpatizant al Partidului „Șor” abia după aceste proteste, aproximativ cu un an și jumătate în urmă. Nu s-a ocupat niciodată cu adunarea de persoane pentru proteste.

Relevante din cele comunicate de martor sunt informațiile despre existența transportului organizat. Microbuzul era disponibil gratuit pentru locuitorii din localitate și că plecarea se făcea doar după completarea locurilor. Această afirmație coroborează cu celelalte probe din dosar care indică existența unui sistem logistic bine pus la punct, menit să asigure prezența fizică a persoanelor la Chișinău în zilele stabilite pentru proteste. Transportul era cunoscut publicului local ca fiind destinat protestelor, chiar dacă unii pasageri ar fi avut alte scopuri personale.

Afirmația martorului precum că Natalia Harcenco în calitate de lider local și consilier din partea Partidului „Șor”, era implicată doar în organizarea acțiunilor de ordin politic și nu a avut atribuție la mobilizarea persoanelor pentru proteste, nu a fost reținută de instanță în contextual în care este combătută de informațiile relevante de alte probe din dosar care confirmă contrariul.

Deși declarațiile martorei nu conțin detalii directe despre implicarea inculpatei în mobilizarea protestatarilor sau despre fluxurile financiare, ele confirmă existența infrastructurii

logistice a protestelor, cunoașterea publică a rolului inculpatei în cadrul partidului și faptul că transportul era organizat în mod constant pentru deplasarea persoanelor la Chișinău în legătură cu protestele.

De asemenea, în afară de declarațiile martorilor audiați, în cadrul ședinței de judecată au fost cercetate mijloacele de probă, după cum urmează:

Volumul I

7.21. Scrisoarea nr. 12/444 din 05 aprilie 2022 a Serviciului de Informații și Securitate, adresată organului de urmărire penală (f.d. 29-33 vol. I);

Prin scrisoarea nr. 12/444, Serviciul de Informații și Securitate a transmis organului de urmărire penală informații relevante privind existența unor mecanisme de finanțare ilegală a Partidului Politic „Șor”, începând cu luna iunie a anului 2019. Potrivit celor comunicate de SIS, imediat după părăsirea teritoriului Republicii Moldova de către Ilan Șor, acesta a modificat și continuat schema de deturnare a fondurilor, utilizând companii controlate direct sau indirect, precum și persoane din anturajul său apropiat. Aceste entități au încheiat contracte fictive sau la prețuri vădit exagerate cu alte întreprinderi din cadrul grupului „Șor”, în scopul dispersării fluxurilor financiare și evitării suspiciunilor autorităților privind caracterul ilegal al finanțării activității politice ori eventuala remunerare nelegală a unor funcționari publici. Informațiile din scrisoare indică faptul că principala sursă a fondurilor utilizate este activitatea comercială a magazinelor duty-free administrate prin intermediul SRL „DFM”. Profiturile generate de această societate erau transferate către firme afiliate – precum SRL „Cleaning A.E.”, SRL „Aerofood”, SRL „Aeroport Handling”, SRL „Thor Security Group”, SRL „Magazine Sociale”, „Media Resurse” SRL ș.a. – prin împrumuturi nerambursabile ori plăți disimulate pentru servicii fictive. Ulterior, aceste fonduri erau lichidate de fondatorii sau administratorii respectivelor întreprinderi și redirecționate pentru finanțarea ilegală a activităților partidului.

Potrivit SIS, doar din partea SRL „DFM” erau efectuate lunar transferuri de circa 10 milioane lei către aceste entități de tip „căpușă”, în baza unor contracte suspecte pentru servicii precum consultanță, întreținere de infrastructură sau montaj de echipamente. În realitate, aceste sume sunt reintroduse în circuitul financiar sub forma finanțărilor ilegale ale reprezentanților Partidului „Șor” din cadrul administrației publice centrale și locale, fiind utilizate pentru disimularea donațiilor efectuate în numele unor persoane fizice către conturile partidului, pentru efectuarea activităților legate de promovarea instrucțiunilor partidului, efectuării adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor, precum și coruperii alegătorilor prin distribuirea fără plată a bunurilor materiale sau efectuării altor acțiuni de binefacere sau unor acțiuni de masă având drept scop atragerea noilor membri, cu încălcarea regulilor de concurență electorală prevăzute de Codul electoral și Legea nr. 294-XVI/2007 privind partidele politice.

7.22. **Scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova nr. 24/1505 din 06 iulie 2022 (f.d. 45-57 vol. I);**

Conținutul relevant al acestei scrisori se referă la faptul că Serviciul de Informații și Securitate a transmis organului de urmărire penală informații detaliate privind organizarea, finanțarea și desfășurarea manifestațiilor publice din 19 iunie 2022 de către Partidul Politic „Șor”. Din conținutul documentului rezultă că protestul și concertul planificat în Piața Marii Adunări Naționale au fost acțiuni coordonate și finanțate din surse nedeclarate, printr-un mecanism paralel de remunerare și mobilizare a participanților, evitând astfel reflectarea cheltuielilor în rapoartele financiare oficiale ale partidului.

Formațiunea politică a elaborat un plan-scenariu centralizat, iar structurile teritoriale ale PP „ȘOR” au fost implicate în mobilizarea a circa 13.000 de persoane din raioane, închirierea

mijloacelor de transport, distribuirea de hrană, îmbrăcăminte personalizată și pliante, precum și plata în numerar a unor sume către protestatari, activiști și transportatori.

Organizarea transportului în raionul Ștefan Vodă, a fost coordonată de Harcenco Natalia. Ea, în calitate de președinta a organizației teritoriale a partidului politic „Șor”, a coordonat deplasarea a circa 80 de persoane cu un autocar și două microbuze, iar cheltuielile de transport au fost achitate integral de către Vadim Prutean, identificat drept simpatizant al partidului.

7.23. Scrisorile Direcției Teritoriale Centru a Serviciului de Informații și Securitate nr. 322 din 14 septembrie 2022, nr. 339 și nr. 340 din 03 octombrie 2022 (f.d. 66-76 vol. I);

Prin scrisorile menționate, Direcția Teritorială Centru a Serviciului de Informații și Securitate a transmis organului de urmărire penală informații pe marginea protestelor organizate de către partidul politic „Șor”. În vederea desfășurării acestor acțiuni, structurile teritoriale ale partidului, reprezentate prin președinții și secretarii acestora, au fost implicate în activități organizatorice și logistice, precum mobilizarea și transportarea organizată a persoanelor, închirierea mijloacelor de transport prin persoane fizice și achiziția și distribuția inventarului protestului.

Potrivit acelorasi informații, pentru protestul din 09 septembrie 2022, desfășurat în fața sediului Președinției Republicii Moldova, au fost efectuate cheltuieli minime estimate la 800.000 de lei, dintre care circa 440.000 de lei au fost destinați transportării a aproximativ 1.840 de participanți, iar circa 360.000 de lei au fost folosiți pentru remunerarea acestora.

În ceea ce privește mitingul organizat la data de 18 septembrie 2022, tot în fața Președinției, se menționează că au fost transportate organizat aproximativ 7.780 de persoane din diverse raioane ale țării, iar costurile aferente organizării și desfășurării acțiunii sunt estimate la minim 3.341.000 de lei. Potrivit datelor disponibile, transportarea participanților din raionul Ștefan Vodă la protestele din 02, 09 și 18 septembrie 2022 a fost organizată de președinta organizației teritoriale a partidului politic „Șor”, Natalia Harcenco. Astfel, la protestul din 02 septembrie au fost transportate aproximativ 40 de persoane, la cel din 09 septembrie – circa 50 de persoane, iar la manifestația din 18 septembrie – aproximativ 60 de persoane.

7.24. Proces verbal de ridicare din 19 mai 2023, prin care s-a dispus ridicarea din cadrul cauzei penale nr. 2022790016 a statutului Partidului Politic „Șor” în care este consemnat modul de organizare a partidului, de la organele centrale de conducere la organele primare, atribuțiile membrilor de partid, regulile de finanțare și gestionare a mijloacelor financiare (f.d. 102-122 vol. I);

Volumul II

7.25. Proces-verbal de cercetare a documentelor (f.d. 1-4 vol. II);

*În cadrul acțiunii procesuale de cercetare a fost efectuată o examinare documentară detaliată asupra mai multor acte procesuale din cauze penale conexe și complexe privind presupuse fraude majore comise în procesul de concesionare a Aeroportului Internațional Chișinău și sustragerea mijloacelor financiare din sistemul bancar al Republicii Moldova. Cercetarea a vizat documente din trei cauze penale (nr. 2014978137, 2020960071 și 2021960001), fiind studiate ordonanțe de începere a urmăririi penale, ordonanțe de clasare, de punere sub învinuire, de conexare și disjungere, precum și scrisori de expediere a cauzelor penale în instanță. Actele cercetate fac trimitere la rolul activ al unor persoane publice și funcționari, printre care **Ilan Șor, Viorel Bîrcă, Petru Jordan și Alexandru Ciutac**, în derularea unor activități economice și decizionale care au facilitat: concesionarea frauduloasă a Aeroportului Internațional Chișinău; însușirea de fonduri din SA „Banca de Economii”, BC*

*„Unibank” și BC „Banca Socială”; transferuri bancare simulate și modificări fictive ale fondatorilor „Avia Invest”. De asemenea, a fost evidențiat caracterul fictiv al unor operațiuni financiare și implicarea unor persoane fizice și juridice din țară și din străinătate, în scopul **preluării controlului asupra unui obiectiv strategic de stat și tănuirii provenienței ilicite a bunurilor.***

7.26. Proces verbal de examinare din 25 aprilie 2023 în cadrul acțiunii procesuale fiind documentată consultarea portalului național al instanțelor de judecată (<https://instante.justice.md>), fiind identificate hotărârile judecătorești emise în privința lui Ilan Șor. Potrivit celor constatate, în cauza penală nr. 1-439/17, Judecătoria Chișinău l-a condamnat la șapte ani și șase luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 196 alin. (4) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilind executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis. Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023 (dosar nr. 1a-1865/21), pedeapsa i-a fost majorată la **15 ani închisoare** cu executare în regim **închis**, pentru concursul infracțiunilor de escrocherie (art. 190 alin. (5) CP) și spălare de bani (art. 243 alin. (3) lit. b) CP). Instanța a admis și acțiunea civilă, dispunând încasarea **prejudiciului material de peste 5,29 miliarde lei** în favoarea Băncii de Economii S.A. în proces de lichidare (f.d. 80-83 vol. II); Prin decizia Curții Supreme de Justiție [Ira-1309/23](#) decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023 a fost menținută fără modificări.

7.27. Proces verbal de cercetare la fața locului din 21 aprilie 2023 (f.d. 84-93 vol. II);

În cadrul acțiunii procesuale a fost efectuată examinarea conținutului site-ului www.partidulsor.md, în vederea identificării declarațiilor publice ale Partidului Politic „Șor” privind acțiunile întreprinse de organele de drept în legătură cu cetățeanul Ilan Șor în cauzele penale aflate în curs de urmărire penală sau judecată. Ca urmare a cercetării, au fost identificate multiple comunicate de presă, publicate în perioada 2021–2023, prin care reprezentanții Partidului „Șor” au formulat critici, au lansat acuzații de protejare a „beneficiarilor reali” ai fraudei bancare și au propus modificări constituționale privind alegerea Procurorului General. Declarațiile reflectă o poziție constantă de susținere a lui Ilan Șor și de contestare a legalității acțiunilor organelor de drept, indicând inclusiv obiectivul de a influența funcționarea instituțiilor de justiție în cazul accederii partidului la guvernare.

7.28. Proces verbal de cercetare la fața locului din 20 aprilie 2023 (f.d. 94-100 vol. II);

Acțiunea procesuală are ca obiect examinarea imaginilor video și a informațiilor cu acces public disponibile pe internet, referitoare la presupuse fapte de finanțare ilegală a Partidului Politic „Șor”, inclusiv a protestelor organizate în mun. Chișinău în toamna anului 2022. În urma acestei examinări, a fost identificat un material video plasat pe canalul YouTube, emisiunea „Întrebă Ghețu” din 20 ianuarie 2023, cu participarea Marinei Tauber (vicepreședintă a PP „Șor”), Ilian Cașu, Liviu Vovc și moderatoarea Natalia Ghețu. Din cadrul emisiunii au fost selectate fragmente relevante (minutele 13:06 și 33:10), a căror stenogramă este anexată la procesul-verbal. Discuțiile evidențiază o delimitare pe care Marina Tauber încearcă să o traseze între finanțările realizate de partid și cele presupus efectuate de către Ilan Șor în nume personal. Marina Tauber a fost întrebată despre presupusa salarizare nedeclarată a angajaților partidului „Șor”. Ea a afirmat că „premiile” oferite membrilor echipei nu provin de la partid, ci „personal de la Ilan Șor”. La întrebarea dacă aceste „premii” sau „cadouri” sunt raportate Comisiei Electorale Centrale, Tauber a răspuns că „tot ce ține de cheltuielile partidului este raportat”, dar a precizat că „ei acum vorbesc despre anumite premii și ajutor financiar din partea lui Ilan Șor personal”. Referitor la protestele din 2022 și cheltuielile legate de acestea, Tauber a afirmat că Ilan Șor a declarat public că „ajută oamenii cu transport, apă și

hrană”, dar că nu îi plătește pentru participare. Ea a justificat sprijinul acordat protestatarilor prin lipsa resurselor financiare proprii ale acestora: „Oamenii din raioane nu au bani pentru transport, hrană sau apă. Cum să vină – pe jos?”.

Volumul III

7.29. Proces-verbal de cercetare la fața locului din 20 aprilie 2023, întocmit de ofițerul de urmărire penală al CNA, prin care au fost examinate documentele contabile ridicate la 02 noiembrie 2022, în urma percheziției efectuate la sediul central al Partidului Politic „Șor” din mun. Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu 51/1. Cercetarea a vizat acte contabile relevante pentru stabilirea sursei fondurilor utilizate de partid, în contextul suspiciunii de finanțare ilegală, spălare de bani și includere de date false în rapoartele financiare (f.d. 1-193 vol. III);

Au fost examinate rapoartele privind gestiunea financiară a partidului pentru anii 2021 și 2022. Din conținutul acestora rezultă că în ambele perioade au fost declarate exclusiv donații în numerar, fără transferuri bancare, efectuate de sute de persoane fizice. În cadrul examinării s-a constatat că raportul privind gestiunea financiară a partidului pentru semestrul I al anului 2022 conține donații în sumă totală de 1.707.050 lei, provenind exclusiv de la membri de partid. Lista donatorilor cuprinde 371 de persoane, iar sumele declarate variază între 2.000 și 10.000 lei. Rubrica privind „cheltuielile pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare...”, indică în mod constant valoarea „0”. Totodată, în documentele examinate au fost identificate 17 facturi fiscale, emise în perioada iulie–octombrie 2022, care atestă procurări de servicii (transmisiuni live, tipărire buletine, locațiuni, utilități) în sumă totală de 116.505,04 lei. A fost analizat și Registrul mașinii de casă și control, în care s-au găsit 33 de încasări în numerar în 2022, totalizând suma de 7.537.600 lei, cu solduri „0” la sfârșitul perioadei de gestiune. Înregistrările sunt semnate de contabilă-șefă Nelli Parutenco. De asemenea, au fost identificate mai multe procuri notariale prin care Marina Tauber a împuternicit trezorerierii partidului să semneze și să gestioneze documente financiare, fiscale și juridice din numele formațiunii. Documentele relevante au fost anexate la dosar.

Volumul IV

7.30. Proces-verbal de ridicare din 18 aprilie 2023, în cadrul acțiunii procesuale fiind ridicat de la Ala Beșliu **2.162 de fișiere electronice**, organizate în **83 de mape (f.d. 2-5 vol. IV)**;

Fișierele conțin informații colectate de angajatele Departamentului de monitorizare, planificare și control al Partidului Politic „Șor”. Conținutul fișierelor reflectă, în special, evidența persoanelor participante la proteste, localitățile de proveniență, repartizarea pe raioane, date despre transportul organizat. Sunt documentate protestele din 24.07.2022, 23.08.2022, 09.09.2022, 18.09.2022, 25.09.2022, 02.10.2022, 09.10.2022 și 16.10.2022, numărul participanților variind între 4.000 și peste 32.000 de persoane. De asemenea, este consemnată prezența constantă a 656 de persoane în așa-numitul „Orășel al Schimbării”, instalat în fața Președinției. Totodată, fișierele ridicate includ informații despre personalul angajat al partidului (inclusiv bază de date cu angajații oficiului central, consilieri locali și raionali, primari, președinți de organizații primare – în total 1.189 persoane, dintre care 42 primari și 357 consilieri și ziarele tipărite (tirajul din septembrie 2022). Documentele atestă organizarea sistematică și planificată a întrunirilor și manifestațiilor publice de către Partidul „Șor”, implicând cheltuieli de ordin logistic, de transport și de resurse umane.

7.31. Proces verbal de cercetare la fața locului din 18 aprilie 2023, în cadrul acțiunii procesuale fiind examinate fișierele electronice ridicate anterior de la Ala Beșliu, fișiere ce conțin informații detaliate privind organizarea, finanțarea și desfășurarea protestelor din perioada 24 iulie – 16 octombrie 2022 de către Partidul Politic „Șor” (f.d. 6-89 vol. IV);

Din analiza fișierelor electronice a rezultat că, în perioada 24 iulie – 16 octombrie 2022, Partidul Politic „Șor” a organizat nouă proteste în mun. Chișinău, pentru fiecare dintre acestea fiind identificat numărul participanților, raioanele de proveniență, transporturile organizate și sumele utilizate pentru transport, hrană și remunerare. Astfel, au fost transportate organizat persoane din peste 30 de raioane, inclusiv Ștefan Vodă :

- *La protestul din 24.07.2022 au fost transportate organizat 4.285 de persoane, fiind estimate cheltuieli de minimum 857.000 de lei pentru transport și 59.990 de lei pentru hrană, totalizând 916.990 de lei.*
- *La 23.08.2022 au participat 8.918 de persoane, dintre care 8.168 au fost transportate organizat, cu cheltuieli de transport estimate la 1.633.600 de lei.*
- *La 02.09.2022, dintr-un total de 11.565 de protestatari (10.220 transportați), au fost calculate cheltuieli de 2.044.000 de lei pentru transport și 4.626.000 de lei pentru remunerație, totalizând 6.670.000 de lei.*
- *La 09.09.2022 au fost mobilizate 11.602 de persoane (10.845 transportați), cu cheltuieli de 1.766.825 de lei pentru transport și 4.640.800 de lei pentru remunerație – total 6.407.625 de lei.*
- *La 18.09.2022 s-au mobilizat 22.115 de persoane (20.950 transportați), fiind suportate cheltuieli de 3.343.932 de lei pentru transport și 8.846.000 de lei pentru remunerație, în total 12.189.932 de lei.*
- *La 25.09.2022, din 22.438 de participanți, transportul organizat și remunerarea au generat cheltuieli totale de 11.747.541 de lei.*
- *La 02.10.2022, pentru cei 25.468 de protestatari (22.573 transportați) s-au cheltuit 2.969.241 de lei pentru transport, 10.187.200 de lei pentru remunerație și suplimentar 2.565.222 de lei pentru 656 de participanți care au fost cazați în „orașul de corturi” timp de 2 zile – total 15.721.663 de lei.*
- *La 09.10.2022, au fost mobilizați 19.153 de participanți, fiind calculate cheltuieli totale de 11.256.922 de lei.*
- *La 16.10.2022, cu participarea a 32.095 de persoane (27.366 transportați), cheltuielile au însumat 3.976.418 de lei pentru transport și 12.838.000 de lei pentru remunerație – total 16.814.418 de lei.*

Totodată, în fișierele electronice analizate a fost identificată baza de date a personalului angajat sau afiliat partidului, incluzând:

- *1.189 președinți de organizații primare (din care 357 sunt consilieri locali, 42 primari);*
- *35 președinți de organizații teritoriale, pentru raionul Ștefan Vodă figurând Natalia Harcenco, 27 vicepreședinți, 35 secretari și personal auxiliar, 2 persoane;*
- *angajați ai OT Chișinău: 2 consilieri municipali, 2 președinți de sectoare, 3 secretari, 23 angajați auxiliari, 10 consilieri locali;*
- *angajați ai Organizației teritoriale Orhei: 96 președinți locali, 6 secretari, 1 șef de staff și 6 curatori;*
- *angajați ai Organizației teritoriale Chișinău: 2 președinți de organizații de sector, 2 consilieri municipali, 3 secretari, 23 angajați ai organizației teritoriale și 10 consilieri locali;*
- *73 primari, 46 consilieri raionali, 398 consilieri locali, 75 consilieri orășenești.*

*Calcularea remunerațiilor lunare necontabilizate, pe baza fișierului „База данных (1)”, atestă un fond lunar de remunerare de **4.876.000 de lei**, respectiv **58.512.000 de lei pe anul 2022**.*

De asemenea, au fost identificate date privind **cheltuielile de chirie** pentru sediile teritoriale, majoritatea având valori oficiale declarate modeste (ex. 1000–1500 lei lunar), dar cu sume substanțiale achitate neoficial în numerar (ex. 550 euro/sediu la Chișinău, 20.000 lei pentru OT Bălți). Cheltuielile minime de întreținere ale sediilor (chirie, utilități, transport) au fost estimate la **389.000 de lei lunar**, respectiv **4.668.000 de lei anual**.

În total, pentru anul 2022, cheltuielile partidului pentru protestele organizate în perioada iulie–octombrie au constituit **83.358.391 de lei**, fondul de salarizare al personalului: **58.512.000 de lei**, chirie și întreținerea sediilor: **4.668.000 de lei**, au fost estimate la suma minima de **146.538.691 de lei**.

Totodată, din examinarea platformei <https://intruniri.chisinau.md/> a rezultat că Partidul Politic „Șor” a depus declarații prealabile pentru întruniri în perioada respectivă, indicând un număr estimat de la câteva sute până la câteva zeci de mii de participanți, cu desfășurarea în fața Președinției RM, Parlamentului, Guvernului și Procuraturii Generale.

7.32. Scrisoarea SRL „Gărilor Auto Moderne” nr. 117 din 09 februarie 2023 (f.d. 93 vol. IV);

Aceasta reflectă estimarea cheltuielilor suportate pentru transportul organizat al participanților la protestele desfășurate de către Partidul Politic „Șor” în perioada iulie–octombrie 2022, organul de urmărire penală a solicitat, prin interpelările nr. 03/46-1841 din 03.02.2023 și nr. 03/46-1901 din 06.02.2023, adresate către SRL „Gărilor Auto Moderne”, transmiterea informației privind tarifele biletelor de călătorie auto valabile în perioada relevantă. Ca urmare, prin scrisoarea nr. 117/2023, SRL „Gărilor Auto Moderne” a remis organului de urmărire penală informația solicitată în format electronic, constând în fișiere separate pentru următoarele zile de referință: 19.06.2022, 09.09.2022, 18.09.2022, 25.09.2022, 02.10.2022, 09.10.2022 și 16.10.2022. Fișierele conțineau tarifele biletelor de călătorie din/spre mun. Chișinău către/dinspre diverse localități ale Republicii Moldova, valabile în datele menționate. Conținutul acestor fișiere a fost înregistrat de către organul de urmărire penală pe un suport optic de tip CD-R care a fost ulterior atașat materialelor cauzei penale în baza ordonanței din 21.04.2023.

Informația transmisă a fost utilizată de organul de urmărire penală ca bază de calcul în procesul de estimare a cheltuielilor suportate pentru transportul tur-retur al protestatarilor, în raport cu localitățile de proveniență indicate în fișierele electronice ridicate de la reprezentanții partidului. În acest sens, tarifele oficiale comunicate de SRL „Gărilor Auto Moderne” au fost corelate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 privind Metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor și bagajelor cu transportul auto. În urma totalizării datelor reflectate în fișierele analizate, organul de urmărire penală a stabilit valorile medii per persoană pentru transportul tur-retur în funcție de distanța între localitatea de origine și municipiul Chișinău, aplicând aceste tarife estimative în calculul sumelor globale cheltuite la fiecare protest documentat.

În concluzie, scrisoarea nr. 117 din 09.02.2023 reprezintă un **element probator obiectiv**, folosit în cadrul metodei de estimare indirectă a cheltuielilor de transport efectuate pentru mobilizarea participanților la proteste, în lipsa documentelor justificative contabile oficiale. Această informație a fost valorificată în mod integrat cu alte date din fișierele electronice obținute în cadrul cercetărilor efectuate la fața locului, oferind un suport justificativ pentru evaluările financiare efectuate în cauză.

7.33. Proces-verbal de cercetare la fața locului din 19 aprilie 2023, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării documentele electronice stocate pe suporturi optice de tip CD-

R, ce conțineau informații extrase din blocul de sistem de model „SOHO” și telefonul mobil IPHONE 13 PRO, ridicate în urma percheziției efectuate la domiciliul Cristinei Bulgar – fostă secretară a Oficiului Teritorial Rîșcani al PP „Șor” din mun. Chișinău (f.d. 103-196 vol. IV);

Conform constatărilor, fișierele examinate conțineau date stocate în aplicații de tip Excel, Word, PDF și capturi de ecran, care reflectau activitatea organizațiilor teritoriale ale Partidului Politic „Șor” din Chișinău în legătură cu mobilizarea, transportarea organizată, remunerarea participanților la proteste și distribuirea de materiale propagandistice în toamna anului 2022.

*În plus, cercetarea a cuprins și analiza conținutului mai multor grupuri de comunicare din aplicația „Telegram”, unde s-au identificat imagini cu participanți mobilizați la proteste în grup, mesaje privind coordonarea lipirii de afișe și distribuirea de materiale agitativе și discuții privind organizarea transportului și acoperirea cheltuielilor. Evaluarea informațiilor din aceste documente, denotă pentru perioada 18.09.2022 – 15.12.2022, Partidul Politic „Șor” a suportat **cheltuieli estimative de minim de 7.832.800 de lei** doar pentru remunerarea participanților mobilizați de OT Rîșcani și parțial alte organizații teritoriale din mun. Chișinău, iar pentru activitățile din corturi, suma suplimentară estimată a fost de **813.500 de lei**.*

Volumul V

7.34. Proces-verbal de percheziție din 02 noiembrie 2022, în cadrul cadrului acțiunii procesuale fiind efectuată percheziția imobilului situat pe adresa: str. Mihail Kogălniceanu 51/1f, mun. Chișinău, unde își are sediul Partidul Politic „Șor” (f.d. 45-95 vol. V);

În cadrul percheziției au fost ridicate documente contabile, fișiere electronice și alte înscrisuri relevante, care au reflectat mecanismele de finanțare a activităților politice, inclusiv mobilizarea persoanelor la protestele organizate în toamna anului 2022.

*Natalia Harcenco a fost identificată în documentele ridicate în timpul percheziției din 02.11.2022 ca **persoană responsabilă pentru raionul Ștefan Vodă**, implicată în coordonarea logisticii protestelor organizate de Partidul Politic „Șor”. Documentele atestă atât prezența sa în structura internă a partidului, cât și atribuirea de fonduri pentru activități politice și mobilizare. Potrivit documentelor ridicate, aceasta era supravegheată și dirijată în activitate de către angajatele Departamentului Monitorizare și Control al partidului. Ea figurează ca utilizatoare a unui autoturism Opel Astra, cu un consum mediu de 12 l/100 km, pentru care au fost alocate sume săptămânale destinate acoperirii cheltuielilor de combustibil. În perioada 06 iunie – 03 iulie 2022, au fost atribuite tranșe succesive, în contextul activităților de transport și mobilizare a participanților la proteste. De asemenea, în raportul privind evenimentul din 23 august, pentru raionul Ștefan Vodă a fost indicată o sumă solicitată de 127.300 lei, din care 120.000 lei au fost acordați, iar 7300 lei reprezintă datorie.*

Aceste informații fundamentează ideea privind caracterul organizat al activităților și implicarea coordonatorilor raionali, inclusiv a Nataliei Harcenco, în executarea unei strategii politice finanțate netransparent și în afara cadrului legal. Rolul său operațional, supravegherea directă de către structurile centrale ale partidului și volumele de cheltuieli documentate confirmă participarea activă a acesteia la o activitate elaborată, integrată într-o rețea organizată de mobilizare politică finanțată din surse suspecte de ilegalitate. Aceste constatări întăresc caracterul organizat al activităților și implicarea coordonatorilor raionali, inclusiv a Nataliei Harcenco, în executarea unei strategii politice finanțate netransparent și în afara cadrului legal. Ea a avut un rol activ și organizat în cadrul mecanismului de mobilizare a participanților la protestele din toamna anului 2022. Volumele de cheltuieli documentate, supravegherea directă de către structurile centrale ale partidului și implicarea sa în coordonarea logistică la nivel raional confirmă participarea acesteia la o activitate concertată,

integrată în strategia de acțiune politică a Partidului „Șor”, finanțată din surse suspecte de ilegalitate.

7.35. Proces verbal de cercetare la fața locului din 07 noiembrie 2023, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării obiectele ridicate la 02 noiembrie 2022 de la Natalia Onica, în cadrul percheziției efectuate în sediul Partidului Politic „Șor” amplasat pe str. M. Kogălniceanu 51/1, mun. Chișinău în cadrul căreia a fost ridicat telefonul mobil - Samsung Galaxy A20 cu nr. de IMEI1: 355710102292203 și IMEI2: 355711102292201 (f.d. 104-170 vol. V);

În urma examinării telefonului mobil au fost identificate imagini care surprind transportarea persoanelor inclusiv din raionul Ștefan Vodă la protestele organizate de Partidul Politic „Șor” în toamna anului 2022. Imaginile susțin în mod concret informațiile anterioare referitoare la mobilizarea organizată a simpatizanților și asigurarea logisticii de către organizațiile teritoriale ale Partidului „Șor”. Aceste probe coroborează cu declarațiile martorilor care au descris existența unui mecanism de transport planificat, pus la dispoziție gratuit pentru participanții la proteste, și implicarea activă a liderilor locali în facilitarea deplasării.

Deși imaginile nu identifică explicit persoane sau nu o surprind în mod direct pe inculpata Natalia Harcenco, menționarea expresă a raionului Ștefan Vodă în contextul acțiunilor de transport indică o implicare a organizației conduse de aceasta, consolidând concluzia privind caracterul coordonat și centralizat al acțiunilor de mobilizare în cadrul campaniei de protest organizată de conducerea partidului. Astfel, probele obținute prin acest mijloc tehnic confirmă implicarea funcțională a structurilor teritoriale în executarea indicațiilor primite de la centru, inclusiv în ceea ce privește mobilizarea fizică a protestatarilor.

7.36. Proces verbal de ridicare din 02 noiembrie 2022, în cadrul acțiunii procesuale fiind ridicat de la Primăria municipiului Chișinău mai multe documente privind întrunirile publice organizate în perioada 01 mai – 31 octombrie 2022. Potrivit demersului Centrului Național Anticorupție, au fost solicitate toate declarațiile prealabile privind întrunirile la care au participat activiști și persoane cu funcții de conducere din cadrul Partidului Politic „Șor”, depuse fie de către această formațiune, fie de către alte persoane fizice sau juridice afiliate. În urma examinării registrelor de evidență a documentelor, Direcția responsabilă din cadrul Primăriei Chișinău a identificat și pus la dispoziția organului de urmărire penală un set de declarații prealabile depuse de: Partidul Politic „Șor”, care figurează cu 7 declarații și anexele corespunzătoare, totalizând 9 file; fracțiunea „Partidul Șor”, cu 2 declarații și anexe, pe 4 file; consilierul fracțiunii parlamentare „Partidul Șor”, Molodean Kim, cu 13 declarații și anexe, pe 16 file; precum și deputatul Marina Tauber, care a depus 3 declarații prealabile și anexele acestora, pe 5 file (f.d. 205-241 vol. V);

Aceste documente atestă caracterul repetitiv și organizat al întrunirilor revendicate public de formațiunea politică menționată, demonstrând existența unei planificări logistice și a unei implicări active a reprezentanților săi în mobilizarea participanților la protestele desfășurate în municipiul Chișinău în perioada de referință.

Volumul VI

7.37. Proces verbal de cercetare la fața locului din 25 octombrie 2022, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării telefonul mobil de model Samsung A51, ridicat la 20 octombrie 2022 de la Veaceslav Bejenari în urma percheziției efectuate la domiciliul acestuia (f.d. 101-105 vol. VI);

În memoria dispozitivului se aflau multiple imagini, fișiere și capturi de ecran, datate în perioada 11–18 octombrie 2022, care reflectau organizarea și finanțarea transportului

persoanelor la protestele desfășurate de către Partidul Politic „Șor”. A fost identificată o listă extinsă de persoane responsabile de recepționarea sumelor de bani în teritoriu, în vederea achitării cheltuielilor de transport și remunerare a participanților, aceste persoane fiind în majoritate președinți ai organizațiilor teritoriale ale formațiunii politice.

În cadrul examinării fișierelor din galeria telefonului (mapa „Galerie”, subfolder „Screenshot”), a fost identificată o imagine datată 11.10.2022 ce conține lista sumelor destinate transportului, în care localitatea **Ștefan Vodă** figurează cu suma de **84.450 lei**, cu mențiunea „– 1 rutieră”. Totodată, în lista de contacte a telefonului a fost identificată persoana „**Natalia stefan voda**”, menționată ca fiind „**persoana cu care am comunicat referitor la cheltuielile de transport**”, fapt ce indică rolul acesteia în gestionarea fondurilor în raionul respectiv.

7.38. Proces-verbal de percheziție din 20 octombrie 2022, în cadrul cadrului acțiunii procesuale fiind efectuată percheziția automobilului de model *****, utilizat de către Liudmila **Ipatieva**. Ca rezultat al percheziției, în portbagajul automobilului au fost depistate și ridicate **mai multe pachete de polietilenă sigilate**, cu inscripții ce indicau **raioane din nordul țării**, în care se conțineau **sume de bani numerar** (f.d. 122-123 vol. VI);

7.39. Proces-verbal de percheziție din 20 octombrie 2022, în cadrul cadrului acțiunii procesuale fiind efectuată percheziția domiciliului lui Chirilov Ruslan unde au fost identificate și ridicate **mijloace bănești** împărțite în multiple pachete de polietilenă, majoritatea de culoare neagră, fiecare **marcat cu denumirea unor raioane din nordul țării** (f.d. 131-32 vol. VI);

Modul de ambalare, etichetarea pungilor și repartitia geografică indică o structură organizată de distribuire a fondurilor în teritoriu, cu scopul mobilizării persoanelor pentru participarea la protestele din mun. Chișinău. Repartitia geografică a pungilor, susține concluzia că resursele financiare erau gestionate centralizat și apoi direcționate spre regiuni, în funcție de informațiile referitoare la numărul participanților la proteste, zonele de activitate ale organizațiilor teritoriale ale Partidului „Șor”. Scopul transmiterii acestor mijloace era remunerarea participanților și acoperirii costurilor legate de transport și logistică. Modul de operare evidențiat este relevant pentru înțelegerea contextului general în care au acționat organizațiile teritoriale. Se relevă o practică unitară în cadrul formațiunii politice. Aceste probe contribuie la conturarea caracterului sistemic al finanțării activităților de protest și susțin ipoteza implicării structurilor teritoriale în utilizarea fondurilor distribuite de la nivel central pentru organizarea și mobilizarea participanților.

7.40. Proces verbal de cercetare la fața locului din 06 decembrie 2022, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării telefoanele mobile ridicate la 20 octombrie 2022 de la Ruslan Chirilov în urma percheziției efectuate la domiciliul acestuia (f.d. 133-139 vol. VI);

*Examinarea a inclus extragerea informațiilor din aplicațiile de comunicații electronice **Telegram** și **Viber**, precum și analiza listei de contacte și jurnalelor de apeluri. Din conținutul telefonului au fost extrase capturi de ecran și fișiere ce conțin numere de telefon, fotografii de profil și mențiuni explicite privind persoanele responsabile de **recepționarea mijloacelor bănești în diferite raioane ale țării**. Printre aceste persoane a fost identificată **Natalia** ca „**persoană care recepționa banii în raionul Ștefan Vodă**”, contact salvat în telefon cu poză de profil și disponibil atât pe Telegram, cât și pe WhatsApp. Totodată, în telefonul lui Ruslan Chirilov a fost identificat contactul unei persoane pe nume **Victor**, care i-ar fi solicitat îndeplinirea funcției de curierat a mijloacelor bănești. De asemenea, în pozele stocate în memoria telefonului a fost identificată o imagine care conține mențiunea „**смер 13+13 | 26**”, alături de alte inscripții redactate cu caractere chirilice („**глюд**”, „**хун**”, „**флор**”). Aceste mențiuni corespund, raioanelor din Republica Moldova, ceea ce confirmă că printre destinațiile unde urmau a fi*

distribuite mijloace bănești în cadrul activităților coordonate de rețeaua Partidului Politic „Șor” se afla și raionul Ștefan Vodă. Mențiunile cifrice („13+13|26”) în tandem cu informațiile relevate de celelalte probe din dosar indică asupra unei forme de evidență internă a sumei de bani distribuite, a numărului de persoane transportate sau a unei repartiții logistice codificate. Acest tip de codificare, însoțit de denumirile raioanelor, reflectă caracterul organizat și clandestin al activității de distribuire a fondurilor, gestionată prin comunicări discrete între membrii structurii implicate.

7.41. Proces verbal de cercetare la fața locului din 14 decembrie 2022, în cadrul acțiunii procesuale fiind efectuată examinarea paginilor web și rețelelor de socializare publice ale Partidului Politic „Șor”, inclusiv a site-ului oficial www.partidulsor.md și platformei online a Primăriei mun. Chișinău – www.intruniri.chisinau.md (f.d. 140-193 vol. VI);

*Potrivit constatărilor organului de urmărire penală, pe site-ul oficial al partidului a fost identificată conducerea formațiunii, componența echipei parlamentare și lista celor **40 de organizații teritoriale**, inclusiv **Organizația Teritorială Ștefan Vodă**. Au fost analizate **103 comunicate oficiale ale partidului „Șor”** privind organizarea protestelor și manifestațiilor. Prin consultarea platformei www.intruniri.chisinau.md a fost identificate declarațiile prealabile, prin care a fost anunțată organizarea de proteste în **Piața Marii Adunări Naționale** și în alte locații centrale din Chișinău.*

Volumul VII

7.42. Proces-verbal de percheziție din 25 iulie 2022, în cadrul acțiunii procesuale fiind efectuată percheziția la sediul organizației teritoriale a Partidului Politic „Șor” Ștefan Vodă, de unde a fost ridicat un procesor de calculator de model „Sohoo” (f.d. 116-118 vol. VII);

7.43. **Proces-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigații din 15 noiembrie 2022, în cadrul acțiunii procesuale fiind efectuată interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice purtate de cet. Natalia Harcenco, președintă a Oficiului Teritorial Ștefan Vodă al Partidului Politic „Șor”.** Măsura specială a fost autorizată de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) prin încheierile nr. 13-7653/2022 din 16.09.2022 și nr. 13-8619/2022 din 13.10.2022. Convorbirile au fost stocate pe **DVD, stenografiate pe 12 file** și anexate procesului-verbal (f.d. 151-157 vol. VII);

Convorbirile interceptate dezvăluie implicarea activă a Nataliei Harcenco în coordonarea protestelor organizate de Partidul „Șor”, inclusiv prin: organizarea transportului (stabilirea traseelor, orarului de pornire, a punctelor de întâlnire), mobilizarea participanților, verificarea listelor și transmiterea de mesaje politice. În discuția cu Tatiana (22.09.2022, Anexa 1), Natalia Harcenco formulează explicit mesajul ce urmează a fi transmis public: „Din partea simpatizanților [...] cetățenilor, nu partidului.”

Convorbirile Nataliei Harcenco cu Lidia Ciuntu și Lilia Parfeni (Anexele 3–5) confirmă o organizare logistică riguroasă, cu reguli stricte privind comportamentul participanților: „Numai să nu fie bețivi [...] dacă văd în rutieră pe cineva că e de acesta cu băutul, îl dau afară.” La 23.09.2022 (Anexa 6), se evocă nemulțumiri privind distribuirea resurselor („Medpunkt s-a dus și a plețurit-o pe o femeie... că de ce numai câte două...”), sugerând tensiuni interne determinate de diferențele dintre recompensele promise și primite.

La fel, din convorbiri rezultă că Natalia Harcenco gestionează personal listele cu persoane și solicită cifre exacte („25 pentru duminică”, „duminică 20”, „zece persoane”), ceea ce confirmă centralizarea deciziilor (Anexele 1–4). În convorbirea cu Liuba (Anexa 8), Natalia Harcenco refuză să discute despre bani la telefon, afirmând: „telefonul este ascultat de CNA [...] noi nu achităm nimic”. Totuși, alte discuții relevă negocieri privind plata transportului

(Anexa 11): „lui i-au dat 15 mii, dar mie îmi dai 9 mii.” În ultima convorbire (Anexa 12), este menționată o presupusă sumă de „100 de dolari/cymka”, desi Harcenco respinge ideea că ar cunoaște aceste aspect, totuși redirecționează solicitarea către o persoană care este responsabilă de problema respectivă („Toată informația e la doamna Elena”).

În ansamblu, convorbirile demonstrează că Natalia Harcenco **nu avea un rol pasiv**, ci era implicată într-o activitate organizatorică susținută, exercitată cu o anumită autoritate și prudență. Ea cunoștea faptul remunerării participanților mobilizați de ea, înțelegea caracterul ilegal al acestor acțiuni. Aceasta stabilea condițiile participării, centraliza datele logistice și evita discutarea aspectelor financiare pe telefon, ceea ce denotă o **conștiință clară a caracterului sensibil și ilegal al unor activități**.

7.44. Proces verbal de cercetare la fața locului a obiectelor și documentelor din 27 ianuarie 2023, în cadrul acțiunii procesuale, fiind efectuată examinarea fișierelor și documentelor electronice ce se conțin în blocul de system de model „sohoo” ridicat în cadrul percheziției din 25 iulie 2022 la sediul organizației teritoriale a partidului politic „Șor” (f.d. 168-172 vol. VII);

În total, au fost identificate 48 de fișiere de tip Microsoft Office care conțin date relevante pentru cauza penală. Printre acestea se numără liste de persoane, procese-verbale ale adunărilor generale ale organizațiilor locale, blanchete pentru ședințele de constituire a organizațiilor primare, precum și documente legate de activitatea organizatorică și logistică a biroului teritorial din Ștefan Vodă. La fel, este prezentat un tabel cu indicarea traseului tur-retur, tipului de transport, numărului de unități, numărului de persoane și a sumei asociate. În total, este menționată suma de 1245 lei, aferentă cheltuielilor de transport. Astfel, actul procesual și conținutul documentelor electronice demonstrează că Natalia Harcenco era implicată în activitatea politică a Partidului Politic „Șor” pe teritoriul raionul Ștefan Vodă.

7.45. Proces-verbal de reținere din 20 octombrie 2022 a Nataliei Harcenco. În cadrul percheziției corporale, asupra acesteia a fost depistat și ridicat un telefon mobil de model Samsung A13. (f.d. 181-183 vol. VII);

7.46. Proces verbal de examinare din 27 ianuarie 2023, în cadrul acțiunii procesuale fiind supus examinării telefonul mobil de model Samsung A13, ridicat la 20 octombrie 2022 de la Natalia Harcenco în urma percheziției corporale (f.d. 205-230 vol. VII);

Pe dispozitivul examinat au fost identificate o serie de fișiere audio, documente și imagini precum și corespondență purtată prin aplicațiile Telegram, Viber și Facebook Messenger. În mod special, datele extrase reflectă rolul activ al Nataliei Harcenco în organizarea protestelor desfășurate în toamna anului 2022 în Chișinău, sub conducerea Partidului Politic „Șor”. Aceasta avea atribuții de coordonare logistică, transmite de instrucțiuni și monitorizare a mobilizării activiștilor din raionul Ștefan Vodă. Printre documentele identificate se regăsesc mai multe fișiere în format Word (.docx), redactate în limbile română și rusă, ce conțin scenarii detaliate ale protestelor planificate pentru 2, 9 și 16 octombrie 2022. În aceste documente sunt specificate datele, orele și locațiile de desfășurare, precum și responsabilitățile fiecărei persoane implicate. În memoria telefonului a fost identificat și un fișier imagine intitulat „Analiza OT Ștefan Vodă”, reprezentând un tabel de tip Excel ce conține date logistice despre transportul organizat din raion. În acest tabel sunt indicate tipurile de transport utilizate, numerele de înmatriculare ale vehiculelor, numărul de pasageri planificat, precum și localitatea de origine. Fișierul evidențiază caracterul organizat al deplasării persoanelor. Totodată, în folderul de imagini au fost identificate mai multe fotografii realizate în interiorul autocarelor, în care apar persoane, ceea ce confirmă informațiile despre documentarea și verificarea prezenței efective la protest a persoanelor declarate prealabil. Alte fotografii redau clar numărul de

înmatriculare al unui microbuz – LGW 154 și autobus SV AN 0157– folosite pentru transportul persoanelor din Ștefan Vodă.

Examinarea conversațiilor purtate prin aplicația Telegram denotă că Natalia Harcenco utilizează contul „Natalia”. Aceasta comunica frecvent cu alți responsabili locali și monitoriza distribuția așa-numitelor „cadouri”. Într-un mesaj transmis din partea acesteia se menționează explicit: „Ștefan Vodă a primit cadourile”. Aceste informații, în tandem cu informațiile relevate de celelalte probe din dosar demonstrează că respective confirmare se referă la recepționarea unor sume de bani destinate participanților.

Pe lângă corespondența text, în telefonul examinat au fost identificate și o serie de fișiere audio stocate în aplicația Telegram, care conțin înregistrări ale unor convorbiri cu caracter organizatoric. Conținutul acestor înregistrări reflectă modul în care Natalia Harcenco gestiona aspectele logistice ale deplasărilor și coordonării participanților din raionul Ștefan Vodă, transmițând instrucțiuni punctuale privind listele de persoane, localitățile mobilizate, orele de plecare și verificarea prezenței. Astfel, într-o înregistrare din 19.10.2022, vocea feminină identificată în alte fișiere drept Natalia solicită: „Sună-l pe Țurcan Andrei de la Feștelița și cere lista pe duminică și amintește-i că-i la ora 11”. Într-o altă înregistrare, datată 16.10.2022, instrucțiunile sunt direcționate către coordonatorii locali: „Privet, sună toți președinții și spune-le: după ce urcă toți oamenii în rutiere, să oprească rutierele la raion, la simbolurile raionului Ștefan Vodă”. În fișierele audio examinate se regăsesc în mod repetat referințe concrete la numărul persoanelor mobilizate din localitățile din raionul Ștefan Vodă: „Răscăieții Noi – 60, Slobozia – 150, Ștefan Vodă – 22, Bîrzoaia – 25, Volintiri – 100, Ștefănești – 40, Talmaza – 50, Semionovca – 25”, iar într-o altă înregistrare se precizează: „Tudora se pornește la 11, Olănești la 11, Caragașani la 11, Purcari cu Vișoara tot la 11, Răscăieții Noi la 11 jumatate, Slobozia 11 jumatate, Ștefan Vodă 11 jumatate, Talmaza 11 jumatate...”.

În ansamblu, conținutul telefonului mobil examinat relevă implicarea nemijlocită a Nataliei Harcenco în organizarea și gestionarea operațiunilor de mobilizare pentru protestele din Chișinău, printr-un sistem bine structurat și uneori codificat de comunicare și raportare, bazat pe aplicații de mesagerie și pe documente detaliate în format digital. Localitățile din raionul Ștefan Vodă apar atât în fișierele audio și text, cât și în planurile logistice și evidențele vizuale, ceea ce confirmă atribuțiile directe ale acesteia în organizarea transportului și distribuirea beneficiilor către participanți.

Volumul VIII

7.47. Raport de constatare tehnico-științifică nr. 319 din 30 octombrie 2022, întocmit de Direcția Generală Asigurare Operativă a Centrului Național Anticorupție, în temeiul Ordonanței de numire a constatării tehnico-științifice din 08 octombrie 2022, atestă că fiecare bancnotă examinată din suma totală de **658.450 de lei moldovenești și 4.000 dolari SUA**, compusă din 5836 bancnote cu nominalul de 200 lei; 4711 banconțe cu nominalul de 100 lei; 403 bancnote cu nominalul de 50 lei și 40 bancnote cu nominalul de 100 dolari SUA, ridicate la 20 octombrie 2022 în cadrul percheziției automobilului de model ***** utilizat de Liudmila Ipatieva, corespund după calitatea și metoda imprimării imaginilor și executării elementelor principale, bancnotelor autentice (f.d. 15-17 vol. VIII);

7.48. Raport de constatare tehnico-științifică nr. 326 din 01 decembrie 2022, întocmit de Direcția Generală Asigurare Operativă a Centrului Național Anticorupție, în temeiul Ordonanței de numire a constatării tehnico-științifice din 08 octombrie 2022, atestă că fiecare bancnotă examinată din suma totală de **2.405.450 de lei moldovenești**, compusă din 300 bancnote cu nominalul de 500 lei; 8546 banconțe cu nominalul de 200 lei; 1418 bancnote cu nominalul de

100 lei și 8089 bancnote cu nominalul de 50 lei, ridicate în cadrul percheziției domiciliului lui Ruslan Chirilov, corespund după calitatea și metoda imprimării imaginilor și executării elementelor principale, bancnotelor autentice (f.d. 18-20 vol. VIII);

7.49. **Proces-verbal de cercetare la fața locului din 02 noiembrie 2022** (f.d. 25-31 vol. VIII);

În cadrul acțiunii procesuale este consemnată examinarea pachetului ridicat anterior, conform procesului-verbal de percheziție din 20 octombrie 2022, din apartamentul ce aparține lui Ruslan Chirilov. În interiorul pachetului examinat de culoare albastră, combinat cu galben, cu logotipul „Metro” au fost identificate nouă pachete individuale din polimer de culoare neagră, fiecare având inscripții manuscrise referitoare la denumiri de unități administrative. Astfel, au fost identificate pachete inscripționate cu denumirile „Taraclia”, „Căușeni”, „Cimișlia”, „Cahul”, „Anenii Noi”, „Ialoveni”, „Găgăuzia” și „Hîncești”, iar un alt pachet nu conținea nicio inscripție. În interiorul fiecărui pachet au fost găsite mijloace bănești în lei moldovenesti, respectiv: 356.000 lei pentru pachetul „Taraclia”, 375.000 lei pentru „Căușeni”, 261.100 lei pentru „Cimișlia”, 90.250 lei pentru „Cahul”, 524.300 lei pentru „Anenii Noi”, 144.350 lei pentru „Ialoveni”, 53.550 lei pentru „Găgăuzia”, 305.400 lei pentru „Hîncești” și 295.500 lei în pachetul fără denumire.

În total, în pachetul cu logotipul „Metro” au fost identificate, examinate și numărate 18.353 bancnote, dintre care 300 bancnote cu nominalul de 500 lei (în valoare totală de 150.000 lei), 8.546 bancnote cu nominalul de 200 lei (1.709.200 lei), 1.418 bancnote cu nominalul de 100 lei (141.800 lei) și 8.089 bancnote cu nominalul de 50 lei (404.450 lei). Valoarea totală a mijloacelor bănești depistate în urma examinării a fost de 2.405.450 lei.

Instanța apreciază că prin această acțiune procesuală a fost conturată o imagine detaliată și concretă asupra mecanismului de distribuire a fondurilor în cadrul organizării protestelor desfășurate de Partidul Politic „Șor”. Sumele variaua semnificativ între raioane, ceea ce sugerează o repartizare diferențiată a fondurilor, în funcție de numărul estimat de participanți sau de gradul de mobilizare a fiecărei organizații teritoriale. Prezența unui pachet fără denumire, cu suma de 295.500 lei indică sau o rezervă destinată redistribuirii, sau un raion nedeterminat la momentul împachetării. Deși raionul Ștefan Vodă nu este menționat printre destinațiile inscripționate pe pachete, probele confirmă caracterul centralizat, sistemic și logistic bine organizat al distribuirii banilor. În acest context, s-a apreciat că raionul Ștefan Vodă, a beneficiat de fonduri similare, în măsura în care desfășura activități conforme cu strategia centrală. Prin urmare, documentul contribuie esențial la demonstrarea existenței unei scheme generalizate de finanțare neoficială a participării la proteste, în cadrul căreia rolul organizațiilor teritoriale nu era unul izolat sau ocazional, ci integrat într-un lanț logistic și financiar controlat de la nivel central.

7.50. **Proces-verbal de examinare din 08 octombrie 2024, în cadrul acțiunii procesuale fiind consemnate verificarea informațiilor publicate pe portalul național al instanțelor de judecată în vederea identificării hotărârilor judecătorești pronunțate în privința membrilor grupului criminal organizat condus de Ilan Șor** (f.d. 42-144 vol. VIII);

*În urma consultării dosarului penal nr. 1-21038349-12-1-15032021, înregistrat pe rolul Judecătoriei Chișinău, accesând secțiunea „Hotărârile instanței”, a fost identificată **sentința penală în dosarul nr. 1-698/2021, pronunțată la data de 24.01.2024 în privința inculpatului Bîrcă Viorel Nicolae, care a fost condamnat la 10 ani de închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal – delapidarea averii străine în sumă de 100.000.000 dolari SUA. Potrivit dispozitivului sentinței, la pagina 2 se constată expres***

existența unui grup criminal organizat condus de Ilan Șor. În concret, instanța a reținut că inculpatul Bîrcă, în perioada iulie 2013 – septembrie 2014, în calitate de **președinte interimar al S.A. „Banca de Economii”**, a acționat cu intenție directă, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor și urmările acestora, în calitate de coautor al infracțiunii de delapidare a averii străine. Instanța a reținut că Bîrcă a făcut parte din **grupul criminal organizat condus de Ilan Șor**, care urmărea influențarea activității economice și a altor forme de activitate ale persoanelor fizice și juridice, în scopul obținerii de avantaje și realizării unor interese economico-financiare. Ilan Șor, potrivit hotărârii, **controla de facto, prin persoane interpuse – inclusiv inculpatul Bîrcă – instituții financiare bancare precum B.C. Unibank S.A., B.C. Banca Socială S.A. și S.A. Banca de Economii**. În cadrul acestui grup a fost elaborat un plan detaliat de sustragere a unor sume de proporții deosebit de mari din activele Băncii de Economii, plan sprijinit de măsuri administrative, juridice și economico-financiare adoptate la nivelul organelor de conducere ale instituției.

7.51. Proces verbal de cercetare la fața locului din 04 noiembrie 2024, în cadrul acțiunii procesuale au fost examinate date guvernamentale, fișiere electronice și documente ridicate din memoria calculatoarelor aparținând Partidului Politic „Șor”, precum și date de pe platforme web publice, în scopul identificării și cuantificării implicării Organizației Teritoriale Ștefan-Vodă în organizarea protestelor din anul 2022 (f.d. 145-159 vol. VIII);

Conform celor constatate în procesul-verbal, Natalia **Harcenco** a deținut funcția de **președintă a Organizației Teritoriale Ștefan-Vodă a Partidului Politic „Șor” în perioada 23 iulie 2022 – 20 octombrie 2022**. A fost **remunerată lunar cu 8.000 lei** pentru gestionarea acestei structuri. A organizat și coordonat participarea cetățenilor din raionul Ștefan-Vodă la protestele desfășurate la Chișinău, asigurând mobilizarea persoanelor; transportul dus-întors; remunerarea participanților; raportarea către sediul central al partidului. Potrivit procesului-verbal, Nataliei Harcenco transmitea informațiile operative privind organizarea și costurile prin tabele zilnice către Departamentul de Planificare, Monitorizare și Control al partidului.

În cadrul procesului-verbal au fost anexate și analizate date din fișiere electronice extrase din memoria calculatoarelor și documente contabile. S-au reținut următoarele informații esențiale privind **mobilizarea persoanelor și costurile suportate pentru protestele organizate cu participarea OT Ștefan-Vodă**:

Data protestului	Nr. persoane mobilizate	Remunerație protestatari	Cost transport tur-retur	Total cheltuieli (lei MDL)
24.07.2022	211	2.380 lei (alimente)	62.520 lei	64.900
23.08.2022	356	-	120.000 lei	120.000
02.09.2022	596	300 lei/pers. = 178.800 lei	119.200 lei	298.000
09.09.2022	509	400 lei/pers. = 203.600 lei	110.773,84 lei	314.373,84
18.09.2022	822	400 lei/pers. = 328.800 lei	163.205,92 lei	492.005,92
25.09.2022	140	400 lei/pers. = 56.000 lei	25.466 lei	81.466
02.10.2022	283	400 lei/pers. = 113.200 lei	56.237,44 lei	169.437,44
09.10.2022	734	400 lei/pers. = 293.600 lei	141.643,52 lei	435.243,52
16.10.2022	676	400 lei/pers. = 270.400 lei	134.324,12 lei	404.724,12

Prin urmare, în perioada iulie–octombrie 2022, Organizația Teritorială Ștefan-Vodă, sub coordonarea Nataliei Harcenco, a mobilizat peste **4.300 de persoane** pentru participarea la protestele desfășurate la Chișinău, iar **cheltuielile totale identificate** pentru transport și remunerarea acestora se ridică la suma de **2.380.150,84 lei**.

Pentru fiecare protest analizat, organul de urmărire penală a comparat fișierele electronice din memoria calculatoarelor cu datele oficiale de pe platformele publice (<https://intraruni.chisinau.md> și partidulsor.md); a verificat datele din mape electronice denumite, de ex., „Sinteza proteste 02.09.2022 – 02.10.2022”, „09.10”, „Archive transport 25.09”, „Archive 2 transport 09.09-18.09”; a analizat capturi de ecran cu tabele Excel, liste nominale, numere de înmatriculare ale unităților de transport, corelate cu datele privind costurile de transport comunicate prin Scrisoarea SRL „Gărilor Auto Moderne” nr. 117 din 09.02.2023; a documentat evidența pozelor și fișierelor video cu protestele, inclusiv fișiere JPEG individualizate cu număr de persoane și locație.

*Rezultatele cercetării confirmă **implicarea directă a Nataliei Harcenco în organizarea, evidența, transportarea, raportarea activităților de protest, remunerarea protestatarilor și achitarea serviciilor de transport în perioada vizată. Documentele informatice și capturile de ecran demonstrează că aceasta a gestionat fonduri considerabile în numerar pentru transport și plată protestatari; a asigurat comunicarea și raportarea sistematică către conducerea centrală a partidului și a contribuit la realizarea planului organizațional al partidului. Toate aceste acțiuni relevă un grad înalt de coordonare și responsabilitate în cadrul unui mecanism sistematic de **mobilizare plătită** a protestatarilor, ceea ce susține concluzia privind **rolul activ al Nataliei Harcenco în cadrul activității ilegale de finanțare a partidului.*****

8. Instanța de judecată reține că aprecierea coroborată a informațiilor relevate de probele specificate la pct. 7.1-7.51 demonstrează dincolo de orice dubiu rezonabil existența faptei specificate la para. 1 din prezenta sentință și comiterea cu vinovăție a acesteia de către inculpată.

9. Pentru a ajunge la această concluzie instanța de judecată a luat în calcul că informațiile relevate de martori (para. 7.1 – 7.20) dar și de mijloacele materiale de probă anexate la dosar (para. 7.21 – 7.51) denotă că în perioada de referință PP Șor a realizat diferite acțiuni cu caracter politic sub formă de mitinguri, proteste etc. La aceste acțiuni au fost mobilizați să participe persoane din diferite regiuni și raioane ale țării. Aceste persoane erau convinse să participe la astfel de acțiuni prin promisiunea de acoperire a cheltuielilor de transport și alimentare, precum și de oferire a unor plăți personale în valoare de la 200 la 400 lei per protestatar ce participă la o acțiune de protest, sau de 100 dolari pentru fiecare protestatar care rămânea să doarmă o noapte în corturile instalate în fața instituțiilor publice din mun. Chișinău. Persoanele respective erau organizate, mobilizate, transportate și achitate prin intermediul unei structuri ierarhizate, din care făceau parte preponderent membri ai PP Șor, precum și persoane racolate de acestea în vederea realizării sarcinilor propuse. Mulți din președinții de organizații teritoriale raionale ale PP Șor au fost plenar implicați în aceste activități, rolul acestora era de a recepționa deciziile luate de organele partidului sau de liderii formali și neformali ai PP Șor, privind organizarea protestelor și de a le pune în aplicare. Ei identificau persoane doritoare să participe la proteste, le comunicau acestora în prealabil data protestului precum și condițiile de participare. Tot ei organizau identificarea și achitarea serviciilor de transport spre Chișinău. Ei transmiteau informațiilor despre numărul de participanți din fiecare raion la sediul central al partidului în vederea ”contabilizării” persoanelor participante la proteste. În responsabilitatea acestora mai intra și trimiterea dovezilor despre participarea efectivă la proteste a persoanelor specificate în liste. Această acțiune avea menirea ”validării spre plată” a unui număr anumit de persoane participante la protest. Anume protestatarii trecuți de acest filtru erau achitați. De cele mai multe ori, mijloacele bănești ajungeau la aceștia prin intermediul președinților OT ale PP

Șor, care la rîndul lor le primeau de la curieri speciali desemnați de persoanele din conducerea centrală a PP Șor.

10. Mijloacele bănești utilizate de PP Șor în vederea acoperirii acestor activități nu proveneau din surse admise de art. 25 alin. (1) din legea nr. 294 din 21 decembrie 2007, privind partidele politice. Contrar prevederilor art. 25 alin. (2) din aceeași lege, mijloacele financiare utilizate în acest sens de către persoanele de conducere din PP Șor, erau produsul unor infracțiuni comise de Ilan Șor, pentru care acesta a fost condamnat în mod irevocabil (para. 7.26). Diversitatea și amploarea operațiunilor finanțate, complexitatea schemelor utilizate pentru transmiterea banilor, numărul impunător de persoane implicate în realizarea operațiunilor de mobilizare și remunerare a persoanelor, precum și obiectivele pe care le implică această activitate, relevă în mod rezonabil că respectiva activitate a fost realizată de o reuniune stabilă de persoane organizate în prealabil în vederea comiterii mai multor infracțiuni și care aveau o ierarhie clar stabilită, adică de un grup criminal organizat. Probele administrate la caz, denotă că această organizație avea la dispoziția sa produsele unor alte infracțiuni, pe care, cu acceptul prealabil sau ulterior al unor persoane responsabile din PP Șor le vărsau în mod disimulat și ilegal în activitatea PP Șor, cu scopul de a obține puterea politică în stat. Informațiile relevate de proba nr. 7.50, precum și constatările cu privire la fapte făcute în Hotărîrea emisă la [19 iunie 2023](#) de Curtea Constituțională (pct. 114-126) aferent practicilor de finanțare netransparentă a partidului și coruperea alegătorilor în alte cazuri, doar vin să confirme această ipoteză.

11. Informațiile relevate de probele materiale (vezi para. 7.11, 7.12, 7.15, 7.16, 7.18, 7.19, 7.29 7.33, 7.34, 7.36, 7.37, 7.39, 7.40, 7.43, 7.44, 7.46 și 7.51) demonstrează că Natalia Harcenco cunoștea că acțiunile de finanțare a activităților organizate de PP Șor sunt ilegale și că ele sunt, sau urmează să fie acceptate de către persoanele responsabile de finanțe din cadrul partidului. Ea evita să discute la telefon despre plăți, totuși direcționa interlocutorii spre persoanele care erau responsabile nemijlocit de efectuarea plăților. Ea cunoștea că persoanele pe care le racolează pentru participare la proteste și alte activități de același gen sunt achitate din bani aduși de curieri în mod clandestin, care nu sunt reflectați în darea de seamă a partidului. Despre aceasta vorbesc: a) discuțiile telefonice purtate de aceasta interceptarea cărora este la dosar, b) conversațiile purtate de ea prin intermediul aplicațiilor Telegram viber și Watssap, c) informațiile depistate în documentele încărcate pe Driv-ul ce reflecta cheltuielile "neoficiale" suportate de PP Șor, d) informațiile depistate în telefonul curierului responsabil de transmiterea banilor în r-l Ștefan Vodă. Avînd în vedere modalitatea de transmitere a mijloacelor bănești, persoanele implicate și distribuirea rolurilor între ele, precum și alte informații relevante care existau la acel moment (vezi para. 7.26), Harcenco Natalia cunoștea sau trebuia să cunoască că mijloacele financiare pe care le primea și le integra în activitatea partidului sunt produsul unor infracțiuni comise de Ilan Șor și că ele provin din partea grupului criminal organizat condus de acesta. În aceste condiții, Harcenco Natalia a realizat acte materiale de complicitate la comiterea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) CP. Ea a prezentat informații, a prestat servicii și a acordat mijloace și instrumente la realizarea infracțiunii menționate. A recepționat și transmis, prin canale de „Telegram” și alte mijloace de comunicare electronică, către angajatele Departamentului Monitorizare și Control al partidului „Șor”, Evghenia Guțul, Maria Rață și Cristina Galescu, liste de persoane mobilizate la proteste de către organizația teritorială Ștefan Vodă a Partidului Politic „Șor” și lista mijloacelor de transport implicate în transportul protestatarilor, poze cu îmbarcarea acestora în mijloacele de transport. Tot ea a organizat, prin darea de indicații activiștilor de partid, mobilizarea și transportul oamenilor tur-retur în zilele de protest, recepționarea banilor în proporții deosebit de mari în pungi și plicuri de la curieri,

achitarea transportului și achitarea cu câte 400 lei/zi pentru fiecare protestatar, pentru participarea la protestele organizate de Partidul Politic „Șor” în fața instituțiilor publice din mun. Chișinău (Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală etc.). În perioada 23 iulie 2022 – 20 octombrie 2022, știind despre caracterul ilegal al finanțării partidului din partea grupului criminal organizat, condus de Ilan Șor, aflat în căutare, Natalia Harcenco a participat la organizarea protestelor din 24 iulie 2022 (211 de persoane, fiind achitată suma de 62.520 de lei pentru transport tur-retur și 2.380 de lei pentru alimente), din 23 august 2022 (356 de persoane, fiind achitată suma de 120.000 de lei), din 02 septembrie 2022 (596 de persoane, fiind achitată suma de 298.000 de lei), din 09 septembrie 2022 (509 de persoane, fiind achitată suma de 314.373,84 de lei), din 18 septembrie 2022 (822 de persoane, fiind achitată suma de 492.005,92 de lei) din 25 septembrie 2022 (140 de persoane, fiind achitată suma de 81.466 de lei) din 02 octombrie 2022 (283 de persoane, fiind achitată suma de 169.437,44 de lei), din 09 octombrie 2022 (734 de persoane, fiind achitată suma de 435.243,52 de lei) din 16 octombrie 2022 (676 de persoane, fiind achitată suma de 404.724,12 de lei). Natalia Harcenco, în calitate de președinte a oficiului teritorial Ștefan Vodă al Partidului Politic „Șor”, acționând în interesele formațiunii vizate, prin acte materiale de complicitate a acceptat și a făcut posibilă finanțarea ilicită a activităților PP Șor în limita sumei totale de 2.380.150,84 de lei. În scopul promovării și realizării ilicite a intereselor partidului pe arena politică din Republica Moldova, ea a realizat acțiuni de mobilizare și organizare a persoanelor remunerate din surse financiare ilicite.

Analiza obiecțiilor apărării.

12. Înainte de a ajunge la aceste concluzii, instanța de judecată a luat în calcul obiecțiile formulate de apărare în cererile adresate instanței. Aceste obiecții nu au putut fi reținute din următoarele considerente.

13. Cerere apărării referitoare la încetarea procesului penal intentat împotriva Nataliei Harcenco, este neîntemeiată. Din materialele cauzei rezultă că urmărirea penală în cauza nr. 2022790016 a cunoscut o dezvoltare progresivă și complexă, desfășurată în mai multe etape, fiind direcționată împotriva presupusei activități ilegale de finanțare a Partidului Politic „Șor”, cu implicarea unui grup criminal organizat, cu conexiuni către fapte de spălare a banilor. Pe parcursul investigațiilor, au fost pornite și conexate mai multe cauze penale ce vizează sursele de finanțare, proveniența fondurilor, disimularea acestora și utilizarea unor surse interzise de lege. Ulterior, cauza privind complicitatea Nataliei Harcenco a fost disjunsă și instrumentată separat. Potrivit art. 274 alin. (3) Cod de procedură penală, termenul urmăririi penale este stabilit de procuror. În perioada relevantă, art. 259 alin. (3) Cod de procedură penală prevedea că termenul de urmărire penală fixat de procuror este obligatoriu pentru ofițerul de urmărire penală și poate fi prelungit la solicitarea acestuia. Ulterior, prin Legea nr. 245 din 31.07.2023, în vigoare din 22.08.2023, textul art. 259 a fost modificat, alin. (2) și (3) fiind reformulate, iar alin. (4) abrogat. Conform noii redacții, urmărirea penală trebuie să se desfășoare într-un termen rezonabil, stabilit în baza criteriilor prevăzute la art. 20 alin. (2), iar în cauzele ce vizează infracțiuni de corupție, conexe corupției, persoane aflate în arest sau minori, procedura trebuie efectuată cu celeritate și în mod prioritar. La acea etapă, art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, prevedea că încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act. Nulitatea este absolută în cazurile expres prevăzute de alin. (2), cum ar fi nerespectarea competenței, lipsa participării obligatorii a părților sau a interpretului, iar în toate celelalte situații, nulitatea este relativă și poate fi invocată în

condițiile alin. (4). Instanța apreciază că lipsa în dosar a unei ordonanțe de prelungire a urmăririi penale nu echivalează, prin ea însăși, cu nulitatea absolută a actelor procesuale, în lipsa unui prejudiciu concret adus drepturilor părților. La fel, lipsa unui astfel de act, nu înseamnă că urmărirea penală a fost încetată sau că realizarea unor acte procesuale realizate după termenul menționat ar implica emiterea unei alte ordonanțe de pornire a UP. În cauză, inculpata a fost asistată de avocat, a fost informată cu privire la acuzația adusă și a avut posibilitatea deplină de a contesta actele procesuale. Apărarea nu a demonstrat că respectiva presupusă nelegalitate a afectat aflarea adevărului sau justa soluționare a cauzei. În general, apărarea nu a explicat cum o astfel de încălcare poate afecta drepturile inculpatei.

14. În plus, conform art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, conform versiunii la data finalizării urmăririi penale, nulitatea relativă trebuie invocată până la sfârșitul urmăririi penale, sub sancțiunea decăderii. Din materialele cauzei rezultă că apărarea a omis termenul de invocare a nulității relative. Prin urmare, plenitudinea actului și corectitudinea acțiunii se prezumă, deoarece nu a fost contestată în termen. Prin urmare, în lipsa unei încălcări esențiale a normelor procesuale și a unui prejudiciu dovedit, instanța respinge cererea privind încetarea procesului penal.

15. Argumentul apărării referitor la lezarea dreptului inculpatei la un proces echitabil prin administrarea la dosar a unor informații parvenite de la Serviciul de Informații și Securitatea nu poate fi reținut. Potrivit art. 9 lit. 1) din legea RM nr. 753 din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Serviciul este obligat să acorde, prin forțe și mijloace disponibile, inclusiv tehnice, sprijin organelor afacerilor interne și altor organe de drept la combaterea criminalității. Instanța de judecată este de acord că circumstanțele reflectate în scrisorile SIS poartă un caracter informativ, sursa cărora este secretă și nu poate fi verificată de către apărare. Materialele cauzei (vezi para. 7.21 – 7.23) relevă că aceste informații, au fost solicitate de prourorul Mihail Ivanov pentru orientarea investigațiilor în cadrul UP (f.d. 28 vol. I). Oricare din informațiile esențiale conținute în scrisorile SIS, sunt confirmate de probe administrate la dosar în cadrul urmăririi penale. Apărarea a avut acces la aceste probe și le-a putut contesta atât valabilitatea cât și fiabilitatea. Părerea instanței referitoare la existența faptei și la comiterea ei de către inculpată nu este bazată în mod determinant pe careva din scrisorile invocate de apărare. În conformitate cu art. 94 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, nu pot fi admise ca probe datele obținute de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale. Totuși, în speță, SIS nu a efectuat acțiuni procesuale în cadrul UP, ci a furnizat informații către organul de urmărire penală la solicitarea ultimului. Rolul acestora era de a orienta OUP. Ulterior OUP a verificat informațiile comunicate și a administrat probatoriul care este la dosar și care demonstrează pe deplin existența faptei și comiterea ei de către inculpată. Instanța constată că, în baza art. 93 alin. (2) pct. 5) și art. 94 alin. (2) Cod de procedură penală, nu s-a demonstrat că modul de obținere a datelor a afectat autenticitatea, integritatea sau veridicitatea acestora.

16. Apărarea a obiectat că art. 25 din Legea nr. 294/2007, art. 41 și 43 din Codul electoral și pct. 26–37 din Hotărârea CEC nr. 4401/2015 nu ar fi aplicabile speței deoarece în perioada comiterii faptelor nu se desfășura nici o campanie electorală. Această obiecție este nefondată și nu poate fi reținută. Înfracțiunea prevăzută de art. 181² alin. (5) Cod penal sancționează acceptarea cu bună știință a finanțării unui partid politic din partea unui grup criminal organizat, indiferent dacă fondurile au fost utilizate în cadrul unei campanii electorale propriu-zise sau în alte activități ale formațiunii. Astfel, faptul că nu era în curs o campanie electorală nu înlătură incidența normei penale și nu împiedică reținerea infracțiunii, în măsura în

care sunt întrunite celelalte elemente constitutive. Dispozițiile legale invocate de acuzare nu se referă exclusiv la finanțarea campaniilor electorale propriu-zise, ci reglementează, în mod distinct, și modul de finanțare a partidelor politice în afara perioadelor electorale, precum și condițiile generale de transparență, interdicții și surse permise de finanțare. Prevederile art. 25 din Legea nr. 294/2007 vizează sursele permise și interzise de finanțare a partidelor politice în orice perioadă, nu doar în campanie. De asemenea, art. 41 alin. (3) din Codul electoral interzice explicit finanțarea partidelor de către persoane juridice din străinătate, persoane anonime sau în numele unor terți, iar aceste norme sunt aplicabile în mod continuu, nu doar în perioada electorală. Prevederile legale invocate sunt relevante în analiza caracterului ilicit al fondurilor recepționate, a modului în care acestea au fost disimulate, precum și la evaluarea conduitei inculpatei sub aspectul complicității la acceptarea acestor fonduri.

17. Apărarea a invocat că inculpata nu poate fi subiect al infracțiunii incriminate deoarece ea nu avea atribuții privind gestionarea fondurilor sau semnarea actelor financiar-contabile. Nici această observație nu poate fi reținută. Inculpatei i se incriminează comiterea prin complicitate a infracțiunii. Potrivit art. 42 alin. (1) – (5) complicele nu realizează în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală. Complicele este persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte. La caz, Natalia Harcenco a contribuit la comiterea infracțiunii de acceptare cu bună știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat. Ea a prestat servicii de mobilizare și racolare a protestatarilor din raionul său, a organizat transportarea lor, a contribuit la primirea surselor bănești și la achitarea protestatarilor și a transportului pentru ei. Ea a furnizat informații despre persoanele participante la protest către sediul central al partidului în vederea creării posibilității remunerării lor din sursele grupului criminal organizat. Astfel ea a facilitate integrarea mijloacelor provenite de la un grup criminal organizat în activitatea PP Șor, astfel contribuind la crearea premiselor pentru acceptarea finanțării acestui partid de către grupul criminal enunțat. Absența la inculpată a calității speciale de persoană responsabilă de finanțare în partid nu constituie un impediment juridic la realizarea de către ea a actelor de complicitate. Art. 42 alin. (6) Cod penal presupune ca participanții să întrunească semnele generale ale subiectului infracțiunii adică vârsta tragerii la răspundere penală și responsabilitatea. Acesta nu poate fi interpretat în sensul că un complice trebuie să dețină și calitatea subiectului special. O asemenea interpretare ar face inaplicabil art. 42 alin. (5) Cod penal, ceea ce este inadmisibil. Prin urmare, lipsa la Natalia Harcenco a calității de trezorier sau altă persoană responsabilă în partid de operarea finanțelor, nu exclude, posibilitatea ei de a participa în calitate de complice la infracțiunea de încălcare a modului de gestionare a mijloacelor financiare ale partidelor politice. În speță, aceste atribuții nu sunt o condiție obligatorie pentru comiterea infracțiunii prin complicitate. Din probele administrate rezultă că inculpata a cunoscut sursa și destinația fondurilor utilizate pentru mobilizarea organizată a protestatarilor, precum și că aceste surse sunt acceptate de către persoanele responsabile din partid. În aceste condiții, ea a participat activ la organizarea logistică a acțiunilor partidului și la folosirea acestor surse bănești.

Încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei (temeiul juridic al răspunderii penale).

18. Instanța de judecată reține că art. 181² alin. (5) Cod penal în perioada relevantă (redacția Legii nr. 73 din 31.03.2022) incrimina acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale. Aceeași formulare a conținutului constitutiv al infracțiunii se regăsește și în redacția actuală a Codului penal.

19. Potrivit art. 30 alin. (1) Se consideră infracțiune prelungită fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune. (2) Infracțiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

20. Art. 41 Cod penal stabilește că se consideră participatie cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate.

21. Art. 42 alin. (5) Cod penal stabilește că se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinuși mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.

22. **Obiectul juridic generic** al infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) îl formează relațiile sociale cu privire la realizarea drepturilor constituționale ale cetățenilor.

23. **Obiectul juridic special** al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la corectitudinea procesului electoral și neadmiterea manipulării acestuia de către grupuri criminale sau organizații criminale.

24. În ipoteza art. 181² alin. (5) din Codul penal, obiectul juridic special este constituit din relațiile sociale ce interzic fapta de acceptare cu bună știință a finanțării unui partid politic din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații criminale.

25. În speță, prin acțiunile sale, în perioada 23 iulie 2022 – 20 octombrie 2022, inculpata Natalia Harcenco a adus atingere acestor relații sociale. Ea, în calitate de președinte al organizației teritoriale Ștefan Vodă al PP Șor, prin acțiuni de mobilizare, coordonare și remunerare a protestatarilor precum și prin achitarea serviciilor de transport, inclusiv prin furnizarea informațiilor către organele centrale ale partidului și către persoanele responsabile statutar de finanțarea formațiunii, a contribuit, cu bună știință, la integrarea în activitatea PP Șor a unei părți din mijloacele financiare provenite de la un grup criminal organizat. Astfel ea a creat premise pentru ca persoanele responsabile de evidența finanțării în partid, să accepte acțiunile de finanțare a formațiunii politice de către un grup criminal organizat.

26. **Obiectul material** al infracțiunii îl reprezintă banii, serviciile sau bunurile parvenite de la grupul criminal organizat care au fost acceptate de subiectul infracțiunii cu titlu de finanțare a activității partidului politic.

27. În speță, obiectul material al infracțiunii îl constituie mijloacele financiare provenite de la un grup criminal organizat care au fost integrate în activitatea politică a partidului prin concursul inculpatei și care au fost în consecință acceptate de către persoana responsabilă statutar, cu titlu de finanțare a activității desfășurate de partidul politic. Din ansamblul probatoriu rezultă că aceste mijloace financiare au fost utilizate pentru organizarea și susținerea logistică a protestelor politice, transportul și hrănirea participanților și remunerarea persoanelor implicate în activități de mobilizare.

28. În ipoteza art. 181² alin. (5) Cod penal, **latura obiectivă** este constituită din fapta prejudiciabilă exprimată prin acțiunea de acceptare cu bună știință, a unei finanțări a partidului politic din sursele unui grup criminal organizat și acceptarea acestei finanțări.

29. Termenul finanțare a partidului politic era și este definit la art. 1 Cod electoral (LP nr. 1381-XIII din 21.11.97 și nr. 325 din 08.12.2022). Potrivit normei respective, finanțarea poate fi directă și/sau indirectă, adică oferire, alocare sau transmitere în beneficiul partidelor politice a mijloacelor financiare, materiale sau de alt tip, inclusiv acțiuni de voluntariat și serviciile prestate gratuit partidelor politice de către persoane fizice și/sau juridice, precum și acordare a mijloacelor financiare sub formă de alocații de la bugetul de stat.

30. Prin „acceptare cu bună știință” se are în vedere consimțirea la finanțarea partidului politic din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale. Persoana responsabilă, poate afla despre finanțarea partidului politic din sursele unui grup criminal organizat, înainte de realizarea propriu zisă a acțiunilor ce reprezintă finanțare ilegală, în timpul derulării acestora, sau chiar după realizarea lor. În condițiile în care, infracțiunea este formală, ea se consumă în momentul în care persoana responsabilă află despre integrarea în activitatea partidului, a unor surse ce provin de la un grup criminal organizat și consimte acestei finanțări. Prin urmare, caracterul formal al infracțiunii nu împiedică existența unor acțiuni materiale ale finanțării. Pentru calificarea faptei în baza art.181² alin.(5) Cod penal, nu contează dacă acceptarea este expresă sau tacită. În ipoteza din urmă, acceptarea rezultă din anumite manifestări care relevă neîndoiește acordul făptuitorului privind finanțarea partidului politic din partea unui grup criminal organizat. Acceptarea poate presupune și nerespingerea unei asemenea finanțări. Pentru calificarea faptei în baza art.181² alin. (5) Cod penal, nu contează nici dacă acceptarea finanțării partidului politic, din partea unui grup criminal organizat se realizează direct, de către făptuitorul însuși, sau indirect, prin intermediul unei alte persoane.

31. Acțiunile persoanelor care contribuie la integrarea cu bună știință a mijloacelor financiare provenite de la un grup criminal organizat, în activitatea unui partid politic, fac posibilă acceptarea finanțării ilegale de către persoana responsabilă din partid (vezi para. 30). Asemenea acțiuni reprezintă acte de complicitate materială la comiterea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) Cod penal. Ele sunt incriminate din perspectiva art. 42 alin. (5) Cod penal combinate cu art. 181/2 alin. (5) Cod penal. Situația intermediarului (mijlocitorului) – dacă acesta acționează în numele autorului infracțiunii prevăzute la art.181² alin.(5) Cod penal, și cu intenția de a-l ajuta, la fel cade sub incidența participației sub formă de complicitate la infracțiunea în cauză.

32. Probatoriului administrat demonstrează că Natalia Harcenco a participat în mod activ la procesul de integrare în activitatea PP Șor a sumei de 2.380.150,84 de lei. Ea cunoștea că această finanțare are caracter ilicit și provine de la un grup criminal organizat (vezi para. 11). În aceste condiții ea a prezentat informații, a prestat servicii și a acordat mijloace și instrumente la realizarea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) CP. A recepționat și transmis, prin canale de „Telegram” și alte mijloace de comunicare electronică, către angajatele Departamentului Monitorizare și Control al partidului „Șor”, Evghenia Guțul, Maria Rață și Cristina Galescu, liste de persoane mobilizate la proteste de către organizația teritorială Ștefan Vodă a Partidului Politic „Șor” și lista mijloacelor de transport implicate în transportul protestatarilor, poze cu îmbarcarea acestora în mijloacele de transport. Tot ea a organizat, prin darea de indicații activiștilor de partid, mobilizarea și transportul oamenilor tur-retur în zilele de protest, recepționarea banilor în proporții deosebit de mari în pungi și plicuri de la curieri, achitarea transportului și achitarea cu câte 400 lei/zi pentru fiecare protestatar, pentru participarea la protestele organizate de Partidul

Politic „Șor” în fața instituțiilor publice din mun. Chișinău (Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală etc.).

33. Probele din dosar relevă existența unui șir coerent de indicii, care apreciate în ansamblu demonstrează existența laturii obiective a componenței de infracțiune stabilită de art. 42 alin. (5), art. 181/2 alin. (5) Cod penal. Instanța le va analiza după următoarea structură logică: **I** sursa banilor; **II** canalele de distribuție, respectiv circuitul în numerar prin curieri, ambalat și etichetat pe raioane, cu confirmarea autenticității și a destinatarilor; **III** rolul inculpatei, delimitat prin contacte operative, mobilizare și racolare, transmiterea listelor și instrucțiunilor către structurile centrale, recepția fondurilor și darea de indicații pentru achitare și **IV** actele de integrare a fondurilor în activitatea politică, constând în alocarea sumelor pentru transport, hrană, materiale de propagandă și plăți către participanți, urmate de raportarea către centru.

Existența și proveniența ilicită a finanțării (context obiectiv).

34. Scrisorile Serviciului de Informații și Securitate – nr. 12/444 din 05.04.2022 și nr. 24/1505 din 06.07.2022, informațiile Direcției Teritoriale Centru (nr. 322/14.09.2022, nr. 339 și nr. 340/03.10.2022), informațiile relevate de hotărârile privind condamnările din „frauda bancară” (para. 7.25 – 7.26, 7.49 și 7.50), în tandem cu informațiile constatate la pct. 10 din prezenta sentință, atestă în ansamblu un mecanism constant de generare a unor profituri ilicite (produsul unor infracțiuni și sau altor activități frauduloase), precum și integrarea acestora, de către un grup criminal organizat în activitatea partidului politic „Șor”. Faptele relevate de probele din dosar denotă că suma de 2.380.150,84 de lei, inegrată în activitatea PP Șor avea aceeași origine și constituia o parte a aceluiași mecanism.

Canalul de distribuție către teritorii

35. Perchezițiile la curieri evidențiază transportul în numerar a unor sume mari de bani cash, acestea erau ambalate și etichetate pe raioane. În automobilul utilizat de Liudmila Ipatieva au fost depistate sume mari în pachete sigilate; la domiciliul lui Ruslan Chirilov au fost identificate pungi de polietilenă, majoritatea negre, marcate manuscris cu denumiri de raioane („Taraclia”, „Căușeni”, „Ialoveni”, „Hîncești” ș.a.), care conțineau în total 2.405.450 lei, toate bancnotele fiind certificate ca autentice prin rapoartele de constatare tehnico-științifică nr. 319/30.10.2022 și nr. 326/01.12.2022 (proba nr. 45, 46). Examinarea telefonului lui Veaceslav Bejenari a surprins o captură de ecran datată 11.10.2022, unde „Ștefan Vodă” figurează cu 84.450 lei (mențiunea „-1 rutieră”), iar în agendă apare contactul „Natalia stefan voda”, descris ca persoana cu care s-a comunicat despre cheltuieli de transport. Din telefoanele lui Ruslan Chirilov au fost extrase conversații și imagini cu note codificate („creș 13+13 | 26”), în corelație cu alte raioane, ceea ce confirmă o repartiție geografică a numerarului. Acest ansamblu probează traseul banilor: din sursa ilicită, către rețeaua de curieri, cu destinații predefinite pe raioane, între care și Ștefan Vodă. Aceleași probe demonstrează inclusiv implicarea inculpatei la realizarea acțiunilor de integrare a finanțelor respective în activitatea partidului.

Rolul inculpatei

36. Inculpata nu a fost autorul nemijlocit al acceptării fondurilor din partea grupului criminal organizat, însă a contribuit conștient și esențial la recepția, utilizarea și integrarea acestora în cadrul activităților partidului în raionul Ștefan Vodă. În perioada 23.07.2022–20.10.2022, Natalia Harcenco a deținut funcția de președintă a OT Ștefan Vodă a Partidului Politic „Șor”. Documentele ridicate la percheziția din 02.11.2022 la sediul central arată alocări periodice pentru combustibilul autoturismului folosit de inculpată și solicitări/aprobări de sume pentru evenimente (de ex., pentru 23.08.2022 – sumă solicitată 127.300 lei, din care 120.000 lei

acordați). Procesul-verbal privind examinarea telefonului Samsung A13 ridicat de la inculpată relevă scenarii logistice detaliate pentru protestele din 2, 9 și 16 octombrie, tabele cu tipuri de transport, numere de înmatriculare, liste nominale pe localități, fotografii din interiorul autocarelor pentru verificarea prezenței, precum și mesaje tip „Ștefan Vodă a primit cadourile”. Înregistrările audio din 16–19.10.2022 surprind dispoziții concrete privind orele de plecare pe localități („Tudora se pornește la 11... Slobozia 11:30... Talmaza 11:30...”) și centralizarea cifrelor („Răscăieții Noi – 60, Slobozia – 150, Volintiri – 100...”) (proba nr. 44). Interceptările autorizate din 15.11.2022 indică prudență deliberată în a nu discuta despre bani la telefon („telefonul e ascultat de CNA, noi nu achităm nimic”), concomitent cu negocieri colaterale privind plata transportului („lui i-au dat 15 mii, dar mie îmi dai 9 mii”), ceea ce, obiectiv confirmă implicarea în fluxul financiar-logistic. Comunicarea constantă cu departamentul central (Evghenia Guțul, Maria Rață, Cristina Galescu) – prin transmiterea listelor de participanți, confirmărilor foto/video și situațiilor de cost, evidențiază rolul activ al inculpatei în recepționarea și valorificarea fondurilor la nivel teritorial. Ea a oferit sprijin logistic, informațional și organizatoric autorilor principali, contribuind la finanțarea partidului din sursele unui grup criminal organizat. Implicit a contribuit la crearea condițiilor ca persoanele responsabile din partid să accepte finanțarea din sursele unui grup criminal organizat. Probele cauzei, relevă în mod cert existența unui lanț logic și cronologic orientat spre finanțarea partidului politic menționat. Astfel se identifică un întreg traseu al finanțării de la sursa ilicită și grupul criminal organizat la curierii care au transportat numerarul ambalat și etichetat pe raioane, la recepția în teritoriu, unde fondurile destinate r-lui Ștefan Vodă au fost preluate și gestionate de inculpate în vederea utilizării acestora în scopul mobilizării simpatizanților și raportarea ulterioară către organele centrale ale partidului. Astfel, ansamblul probator nu doar că indică existența unei finanțări neraportate, provenite de la un grup criminal, ci demonstrează implicarea activă a inculpatei în integrarea și valorificarea acesteia în beneficiul partidului.

Actele de integrare a fondurilor în activitatea politică

37. Fișierele electronice ridicate de la Ala Beșliu și din calculatoarele partidului reflectă organizarea în perioada 24.07–16.10.2022 a nouă proteste cu participare masivă și costuri detaliate, inclusiv pentru Ștefan Vodă. Pentru raionul coordonat de inculpată, sintezele operative arată, la fiecare dată, numărul de persoane mobilizate și sumele plătite pentru transport și remunerații, totalizând 2.380.150,84 de lei pentru iulie–octombrie 2022. Tarifele oficiale comunicate de SRL „Gărilor Auto Moderne” au fost utilizate pentru a valida estimările costurilor de transport, în acord cu HG nr. 1167/29.10.2007, ceea ce exclude caracterul arbitrar al cuantificărilor. Coroborarea acestor date cu rapoartele financiar-contabile oficiale ale partidului, care indică la rubrica „cheltuieli pentru întruniri/manifestații” valoarea „0”, relevă că mijloacele folosite pentru mobilizare, hrană, locațiuni media, „cadouri” și remunerații nu au fost raportate, ci au circulat în afara evidenței, în numerar, pe traseul descris mai sus. Această circumstanță denotă că persoana responsabilă din cadrul partidului a acceptat respectiva finanțare ilegală provenită de la un grup criminal organizat, inclusive în partea în care ea se referea la cheltuielile pentru r-l Ștefan Vodă. În paralel, declarațiile prealabile de întrunire depuse pe platforma municipală confirmă calendarul real al protestelor, iar materialele video publice și emisiunile TV recepționate în dosar fixează poziționarea publică a liderilor, care încearcă să separe formal „cheltuielile partidului” de „premiile/ajutoarele personale” ale lui Ilan Șor – distincție ce nu are relevanță penală atunci când fondurile provind din surse ilicite și sunt integrate în sfera de activitate a partidului politic de, și prin intermediul unui grup criminal.

38. Cele specificate la paragrafele anterioare, în special la para. 31-32, 34-37 au convins instanța că faptele inculpatei conțin toate semnele obligatorii ale laturii obiective a infracțiunii stabilite de art. 30, 42 alin. (5), art. 181/2 alin. (5) Cod penal al RM.

39. **Latura subiectivă** în ipoteza 42 alin. (5), art. 181² alin. (5) Cod penal se caracterizează prin intenție directă.

40. În contextul infracțiunii specificate la art. 181² alin. (5) Cod penal, sintagma „cu bună știință” denotă că, în momentul săvârșirii infracțiunii, făptuitorul cunoștea cu certitudine că tocmai un grup criminal organizat sau o organizație (asociație) criminală finanțează partidul politic, grupul de inițiativă sau concurentul electoral.

41. În cauză, intenția directă a inculpatei la realizarea de către ea a acțiunilor de complicitate materială, orientate spre comiterea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) Cod penal este relevantă de mai multe probe și fascicule de informații relevate de dosar.

42. În primul rînd s-a luat în calcul poziția, atribuțiile și durata conduitei inculpatei. Natalia Harcenco a activat ca președintă a OT Ștefan Vodă. Ea participa la întrunirile organelor centrale ale partidului și cunoștea esența deciziilor luate, sau care urmau a fi luate. Ea a exercitat un rol activ și susținut în coordonarea activităților locale ale formațiunii. Ea a realizat astfel de activități în mod repetitiv și prin coordonare a operațiunilor cu organelle centrale din PP Șor. Acțiunile realizate de ea, corespund cu informațiile depistate în fișierele stocate în telefonul acesteia (scenarii de protest, tabele logistice, numere de înmatriculare, imagini din autocare), dar și cu sintezele informative întocmite de organele centrale de partid (informații despre remunerări, numărul participanților costuri etc.). Aceste informații și actele materiale realizate de inculpată, exclud versiunea că aceasta nu ar fi înțeles sensul și scopul faptelor sale, precum și că acestea erau orientate spre crearea condițiilor pentru comiterea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) Cod penal de către persoanele responsabile de finanțarea PP Șor.

43. Natalia Harcenco conștientiza caracterul clandestin și ilegal al operațiunilor de finanțare a activităților de partid pe care le organiza. Convorbirile interceptate relevă o evitare deliberată a menționării banilor în discuțiile telefonice („*telefonul este ascultat de CNA... noi nu achităm nimic*”), în paralel cu referințe explicate la sume de transport și quantumuri standardizate („*100 dolari/cymka*”, „*15 mii... 9 mii*”), precum și cu direcționarea interlocutorilor spre persoane desemnate să gestioneze informațiile financiare. Această prudență indică fără echivoc că inculpata percepea riscul juridic și înțelegea că aceste sume au proveniență ilicită și nu parcurg canalele stabilite de lege. Aceeași concluzie se desprinde din utilizarea de către ea a sintagmelor „*cadouri*” în mesajele de confirmare („*Ștefan Vodă a primit cadourile*”), într-un context în care, potrivit rapoartelor contabile, cheltuielile pentru întruniri figurau „0”, deși în teren se organizau transporturi și se făceau plăți către participanți. Regimul legal al finanțării partidelor, interdicțiile privind numerarul și obligațiile de raportare erau bine-cunoscute. Ele au fost explicate inclusiv de martorul specialist. În același timp, martorii au descris o practică internă axată pe ocolirea cadrului legal: plăți „în plic”, lipsa conturilor bancare, evaluări fictive, utilizarea curierilor.

44. Prin raportare la aceste elemente, instanța a reținut că Natalia Harcenco la momentul realizării actelor materiale de complicitate, a acționat cu intenție directă și cu bună-știință a faptului că ea contribuie la crearea condițiilor pentru comiterea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) Cod penal.

45. **Subiectul** infracțiunii specificate la 42 alin. (5), art.181² Cod penal este persoana fizică responsabilă care în momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. Așa cum a fost menționat (vezi para. 17), comiterea prin complicitate a infracțiunii stabilite de art. 181/2

alin. (5) nu presupune ca Natalia Harcenco să dețină calitatea subiectului special. Ea urmează să întrunească calitățile generale ale subiectului infracțiunii, adică vârsta răspunderii penale și responsabilitatea. Inculpata întrunește aceste două calități.

46. Pe cale de consecință, instanța de judecată reține că, prin faptele comise, inculpata a săvârșit în formă prelungită infracțiunea prevăzută de art. 30, 42 alin. (5), art. 181² alin. (5) Cod penal, complicitate la acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat.

47. Circumstanțe care ar determina liberarea de răspundere penală a inculpatei în cauză dată nu au fost stabilite. Prin urmare, inculpata Natalia Harcenco, urmează a fi recunoscută vinovată și trasă la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 30, 42 alin. (5), 181² alin. (5) Cod penal.

Individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatei.

48. Reținerea săvârșirii infracțiunii în sarcina inculpatei, implică răspunderea penală a acesteia și necesitatea aplicării unei pedepse raportate la pericolul social concret al faptei incriminate, în vederea restabilirii valorilor sociale amenințate.

49. Regula de care urmează să țină cont instanța de judecată la stabilirea pedepsei în raport cu inculpta este stabilită la art. 75 Cod penal. Aceasta presupune ca instanța să ia în calcul caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

50. La individualizarea pedepsei ce urmează a fi stabilite inculpatei pentru comiterea de către ea a infracțiunii stabilite prin prezenta sentință instanța a luat în calcul următoarele circumstanțe:

- prin acțiunile sale inculpata Natalia Harcenco a comis o infracțiune gravă care face parte din categoria infracțiunilor contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor. Acceptarea finanțării partidelor politice din sursele unui grup criminal organizat, este o infracțiune formală, care atentează și pervertește însăși ideea de orînduire democratică. Democrația este fundamentată pe principiul alternării puterii în stat în rezultatul luptei politice. Un sistem pluralist nu poate exista fără o concurență între partidele politice aflate pe poziții egale. Această concurență este incompatibilă cu utilizarea de către partidele politice a unor surse financiare, altele decît cele permise de lege. Cu atît mai puțin ea nu este compatibilă cu utilizarea de către partidele politice a unor surse care provin de la grupuri criminale sau asociații criminale. Admiterea acestor surse la finanțarea partidelor politice, prezintă riscul ca puterea publică să fie obținută de exponenți ai grupurilor criminale, care ar fi dependenți de acestea și implicit vor folosi atribuțiile lor în detrimentul poporului. Din aceste considerente, faptele care aduc atingere relațiilor sociale referitoare la finanțarea corectă și transparentă a partidelor politice prezintă un pericol deosebit pentru societate și necesită o reacție clară, dură și riguroasă din partea instanței de judecată. Această constatare, în tandem cu faptul că inculpata a avut acces la surse financiare care constituiau produsul unor infracțiuni, au determinat instanța să aprecieze că o eventuală pedeapsă cu amendă nu va fi suficientă pentru realizarea prevenției generale și speciale.

- potrivit revendicării, inculpata Natalia Harcenco nu a fost anterior judecată (f.d. 175-176 vol. VII); Această circumstanță a determinat instanța de judecată să aprecieze că fapta comisă de inculpată ar putea fi un episod întâmplător în viața acesteia.

- inculpata Harcenco Natalia îngrijește de una singură doi copii minori. Unul din ei este încadrat în grad de dizabilitate sever (f.d. 25-27 vol. IX). Cheltuielile necesare pentru acoperirea tratamentului copilului minor sunt impunătoare. Inculpata nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog. Ea este caracterizată pozitiv de administrația publică locală. Fără plângeri din partea vecinilor (f.d. 39 vol. IX). Cele specificate la acest alineat au determinat instanța să admită că inculpata ar fi putut să se implice în activitatea infracțională stabilită prin prezenta sentință, determinată de necesitatea stringentă de a identifica resurse pentru acoperirea tratamentului copilului său. Deși o asemenea circumstanță nu poate determina înlăturarea răspunderii penale, ea nu poate să nu fie luată în considerare la individualizare pedepsei.

- Art. 181² alin. (5) Cod penal, în redacția aplicabilă la data comiterii faptei, stabilea o sancțiune cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani. Prin Legea nr. 220 din 31.07.2023 (în vigoare din 18.08.2023), art. 181² alin. (5) Cod penal a fost modificat în ceea ce privește sancțiunea aplicabilă: limitele pedepsei cu închisoarea au fost majorate de la 2–7 ani la 6–10 ani, amenda nu mai are caracter alternativ, ci este prevăzută cu titlu obligatoriu și cumulativ, în cuantum de la 6.000 la 8.000 de unități convenționale, iar durata interdicției de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita anumite activități a fost extinsă de la 2–5 ani la 7–10 ani. De asemenea, cuantumul amenzii aplicabile persoanei juridice a fost majorat semnificativ, de la 5.000–9.000 la 15.000–40.000 de unități convenționale. Având în vedere că pedeapsa stabilită prin legea penală în vigoare la momentul pronunțării sentinței este mai aspră, aceasta nu poate avea caracter retroactiv, iar aplicabile speței sunt prevederile legii penale în vigoare la momentul comiterii faptei.

- Potrivit art. 83 Cod penal organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune, prevăzută de legea penală, săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține cont de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de prevederile art.75.

51. Circumstanțe atenuante potrivit art. 76 Cod penal, instanța de judecată nu a stabilit. Circumstanțe agravante potrivit art. 77 Cod penal, instanța nu a stabilit.

52. Acordând deplină eficiență prevederilor normei incriminate în ceea ce privește categoriile de pedeapsă prevăzute, raportând circumstanțele stabilite la caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, instanța de judecată ajunge la concluzia că inculpata urmează a fi pedepsită pentru fapta comisă, iar scopul pedepsei penale cât și restabilirea echității sociale va putea fi atins prin stabilirea unei pedepse cu închisoare.

53. Gravitatea concretă a faptei decurge din caracterul organizat al mecanismului de finanțare, din forma prelungită a conduitei, din rolul activ al inculpatei în punerea în executare a deciziilor de mobilizare și din amploarea resurselor implicate precum și rolul esențial al inculpatei, în calitate de complice la săvârșirea infracțiunii prin acțiuni de coordonare, mobilizare și facilitare logistică a mecanismului de acceptare a fondurilor provenite din activitatea grupului criminal organizat. Pe de altă parte, lipsa antecedentelor penale, caracterizarea socială pozitivă și situația familială justifică orientarea pedepsei la limita medie. Instanța consideră că o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani este suficientă și aptă să atingă scopul pedepsei penale – atât sub aspectul prevenirii generale, cât și al celei speciale. În egală măsură, dat fiind caracterul infracțiunii și natura funcțiilor în exercitarea cărora fapta a fost posibilă, instanța de judecată aplică inculpatei, o pedeapsa complementară obligatorie sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții de conducere în partide politice sau organizații ale acestora

și de a exercita activități de administrare/gestionare financiară ori de organizare logistică în cadrul formațiunilor politice și al entităților asociative cu scop politic pe un termen de 5 (cinci) ani.

54. În conformitate cu art. 72 alin. (3) Cod penal, pedeapsa cu închisoare, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

55. Cât privește oportunitatea executării pedepsei închisorii aplicabile, instanța reține că inculpata este la prima abatere de la legea penală. Anterior nu a fost implicată în comiterea unor infracțiuni sau la comiterea faptelor care ar aduce atingere relațiilor sociale referitoare la pluralismul politic și la finanțarea din surse legale a partidelor politice. Ea are la întreținere un copil minor cu grad de dizabilitate sever care necesită supraveghere și tratament, inclusiv supravegherea mamei sale. Inculpata crește și educă singură doi copii minori. Se reține că inculpata s-a prezentat constant în fața organelor de urmărire penală și a instanței de judecată și a manifestat o atitudine respectuoasă față de procedura judiciară. În aceste condiții o eventuală privare de libertate a inculpatei ar avea consecințe disproporționate asupra celor doi minori și ar putea fi percepută ca o măsură nejustificată. Aceste circumstanțe au determinat instanța să aprecieze că suspendarea condiționată a executării pedepsei va răspunde mai bine intereselor societății.

56. În aceste condiții, instanța consideră că executarea pedepsei închisorii în regim de detenție nu este necesară pentru atingerea scopurilor prevăzute de legea penală, acestea putând fi realizate prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal. Perioada de probațiune instituită va permite monitorizarea conduitei inculpatei și, totodată, oferirea unei șanse reale de reintegrare în societate, fără a rupe echilibrul vieții sale familiale și fără a prejudicia interesele copiilor săi minori. Se reține că o poziție similară a fost adoptată și de către partea acuzării.

57. Toate aceste împrejurări de fapt au creat, în mod neîndoielnic, convingerea instanței asupra faptului că incidentul ce face obiectul prezentei cauze va fi un ultim eveniment în viața acesteia care, fiind la vârsta maturității, are capacitatea de conștientizare a faptei și a urmărilor acesteia, astfel că v-a adopta pe viitor o atitudine de respectare întocmai a normelor juridice, or la caz, aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege inculpaților, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Prin urmare, suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani reprezintă o soluție echitabilă și proporțională, care răspunde cerințelor de individualizare a pedepsei și permite atingerea scopurilor prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal.

58. În prezenta cauză, acțiune civilă nu a fost înaintată. Cheltuieli judiciare nu au fost constatate și nici nu au fost solicitate de către acuzare.

59. În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: (...) 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 13¹) dacă urmează să fie aplicată confiscarea specială sau confiscarea extinsă; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului.

Soarta corpurilor delictive, mijloacele de probă, confiscarea.

60. Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, documentele care constituie corpuri delictive rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate. Conform prevederilor art. 157 alin. (1) Cod de procedură penală, constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică

etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adeverite circumstanțe care au importanță pentru cauză.

61. Se reține că în cadrul cauzei penale, au fost recunoscute în calitate de documente sau corpuri delict o serie de înregistrări oficiale, inclusiv scrisori ale Serviciului de Informații și Securitate, rapoarte financiare și facturi fiscale aferente celui de-al doilea semestru al anului 2022 ș.a. și documente electronice înscrise pe suport optic de tip CD-R, care sunt păstrate la materialele cauzei.

62. Având în vedere natura acestor documente, rolul lor în administrarea probatoriului și importanța pentru soluționarea cauzei, instanța dispune ca acestea să rămână anexate la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a dosarului.

63. **De asemenea, în calitate de corp delict a fost recunoscut telefonul mobil de model „Samsung A13” ce aparține Nataliei Harcenco (f.d. 232 vol. VII).** Potrivit probelor administrate în cauză, acest dispozitiv a fost utilizat în mod constant pentru realizarea acțiunilor materiale de complicitate la comiterea infracțiunii stabilite de art. 181/2 alin. (5) Cod penal. În particular s-a realizat comunicarea cu ceilalți membri ai organizației teritoriale a Partidului Politic „Șor”, s-au mobilizat participanții, s-a asigurat organizarea logistică a transportului, distribuirea indicațiilor și coordonării plăților aferente protestelor. Conținutul extras din acest telefon atestă faptul că telefonul a constituit un mijloc tehnic direct de desfășurare și facilitare a activităților infracționale imputate.

64. Potrivit art. 106 alin. (2) lit. a) Cod penal, sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare), utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni.

65. În acest context, confiscarea telefonului mobil utilizat de inculpat este justificată conform art. 106 alin. (2) lit. a), având în vedere rolul esențial în săvârșirea și coordonarea infracțiunii. Această măsură contribuie la descurajarea recidivei și la eliminarea mijloacelor de continuare a activității infracționale.

66. De către acuzatorul de stat, în dezbateri judiciare a fost solicitată confiscarea specială în temeiul art. 106 Codul penal, a mijloacelor bănești în sumă de 2.380.150,84 de lei, din contul inculpatei în beneficiul statului, ca mijloace bănești utilizate la săvârșirea infracțiunii.

67. Potrivit art. 106 alin. (1) și (2), lit. a) Cod penal, sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare), utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, iar în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

68. De asemenea, în conformitate cu art. 229⁴ Cod de procedură penală, confiscarea specială a bunurilor infracționale, precum și repararea prejudiciilor cauzate prin infracțiuni se dispun prin hotărârea instanței de judecată în condițiile prezentului cod și ale Codului penal.

69. Potrivit probatoriului administrat în cauză, rezultă că suma de 2.380.150,84 de lei reprezintă produsul unor infracțiuni și a fost utilizată în mod direct pentru finanțarea activităților ilegale ale partidului politic „Șor”. Bani au fost folosiți, în principal, pentru acoperirea cheltuielilor de transport al participanților din teritoriu, organizarea logisticii și remunerarea persoanelor mobilizate. Inculpata a avut un rol activ în gestionarea acestor fonduri la nivelul organizației teritoriale Ștefan Vodă, în virtutea atribuțiilor sale de coordonare a activităților locale și raportare către conducerea centrală. Aceste mijloace bănești nu au fost găsite. Participarea inculpatei la distribuirea și utilizarea sumelor respective, în condițiile în care ea cunoștea caracterul ilicit al acestor mijloace, justifică confiscarea, în temeiul art. 106 alin. (2) lit. a) Cod penal, a respectivei sume din contul inculpatei.

70. În condițiile specificate la alineatul precedent, luând în calcul faptul că la comiterea infracțiuni stabilite în prezenta sentință, au participat și alte persoane, luând în calcul rolul jucat de inculpată la integrarea mijloacelor financiare în activitatea partidului, instanța de judecată consideră necesar de a confisca din contul lui Harcenco Natalia ***** în beneficiul statului suma de 2.380.150,84 lei (două milioane trei sute optzeci mii una sută cincizeci lei 84 bani) cu titlu de mijloace bănești utilizate la comiterea infracțiunii. În același sens, instanța de judecată a considerat echitabil să menționeze că la punerea în executare, urmează să se țină cont de concurența sumelor, care urmează a fi încasate eventual în beneficiul statului cu același titlu, de la alte persoane care au participat la comiterea infracțiunii stabilite prin prezenta sentință.

Cu privire la măsura preventivă.

71. În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: (...) 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului.

72. În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

73. În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

74. În privința Nataliei Harcenco la faza judecării cauzei, nu a fost aplicată o măsură preventivă. Această circumstanță nu a împiedicat examinarea prezentei cauze în termen rezonabil. Instanța de judecată mai reține că pe parcursul examinării cauzei, inculpata nu a încercat să tergiverseze termenul de examinare a cauzei. Totuși, având în vedere gravitatea faptei incriminate, previzibilitatea examinării prezentei cauze în ordine de apel și necesitatea asigurării unei conduite corespunzătoare din partea inculpatei până la rămânerea definitivă a hotărârii, instanța de judecată consideră necesar de a dispune aplicarea, conform prevederilor art. 176 alin. (4) Cod de procedură penală, în privința Nataliei Harcenco de la data pronunțării prezentei sentințe și până la data devenirii definitive a acesteia, a măsurii de constrângere obligarea de a se prezenta la instanța ierarhic superioară.

În temeiul celor expuse supra, examinând sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele cauzei penale, în conformitate cu art. 229⁴, 341, 384, 385, 389, 392-395, 397 Cod Procedură Penală RM, art. 106 Cod penal, instanța de judecată,-

C O N D A M N Ă :

Harcenco Natalia ***** , născută la ***** , IDNP ***** se recunoaște vinovată de săvârșirea în perioada 23 iulie 2022 – 20 octombrie 2022 a infracțiunii prevăzute de art. 30, 42 alin. (5), 181² alin. (5) Cod penal și i se stabilește în baza acestei norme o pedeapsă principală sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu includerea în acest termen a perioadei de la 20 octombrie 2022 ora 13:57 - pînă la 21 octombrie 2022, precum și o pedeapsă complementară obligatorie sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în partide politice sau organizații ale acestora și de a

exercita activități de administrare/gestionare financiară ori de organizare logistică în cadrul formațiunilor politice și al entităților asociative cu scop politic, pe o durată de 5 (cinci) ani.

Potrivit prevederilor art. art. 89 alin. (2) lit. a) și 90 alin. (1) CP al RM executarea pedepsei cu închisoarea stabilite în privința lui Harcenco Natalia *****, prin prezenta sentință, se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a vinovatei cu condiția că acesta în termenul de probațiunii nu va comite infracțiuni și se va prezenta la organul de probațiune la datele fixate de acesta și va anunța în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.

Se confiscă din contul lui Harcenco Natalia ***** în beneficiul statului suma de 2.380.150,84 lei (două milioane trei sute optzeci mii una sută cincizeci lei 84 bani) cu titlu de mijloace bănești utilizate la comiterea infracțiunii, urmând ca la punerea în executare, să se țină cont de concurența sumelor încasate în beneficiul statului cu acest titlu, de la alte persoane care au participat la comiterea infracțiunii.

Telefonul mobil de model „Samsung Galaxy A13” care aparține inculpatei Harcenco Natalia, se confiscă în contul statului.

Mijloacele de probă materiale și electronice de păstrat la materialele cauzei penale.

Conform prevederilor art. 176 alin. (4) Cod de procedură penală, de la data pronunțării sentinței și până la data devenirii definitive a acesteia, se aplică în privința lui Harcenco Natalia ***** măsura de constrângere obligarea de a se prezenta la instanța ierarhic superioară.

Sentința cu drept de atac în ordine de apel în termen de 15 zile la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Sentința pronunțată integral public la data de 18 august 2025.

Președintele ședinței
Judecător
Negru

Alexandru